

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI**

**İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRETİM PROGRAMINA YÖNELİK
ÖĞRETMEN VE VELİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

Bülent AKÇA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA / 2014

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI**

**İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRETİM PROGRAMINA YÖNELİK
ÖĞRETMEN VE VELİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

Bülent AKÇA

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Memet KARAKUŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA / 2014

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne;

Bu çalışma, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan:Yrd. Doç. Dr. Memet KARAKUŞ
(Danışman)

Üye:Doç. Dr. Ahmet DOĞANAY

Üye:Yrd. Doç. Dr. Özlem KAF HASIRCI

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.

...../...../2014

Prof. Dr. Yıldırım Beyazıt ÖNAL
Enstitü Müdürü

NOT: Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir

ÖZET

İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRETİM PROGRAMINA YÖNELİK ÖĞRETMEN VE VELİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Bülent AKÇA

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet KARAKUŞ

Haziran 2014, 152 sayfa

Bu araştırma Adana ili merkez ilçelerindeki okullarda görev yapan ilkokul birinci sınıf öğretmenlerinin ve bu okullarda öğrenim gören birinci sınıf öğrencilerin velilerinin, ilkokul birinci sınıf öğretim programına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Betimsel olarak modellenen araştırmada, hem nicel hem de nitel tekniklerin birlikte kullanıldığı karma yöntem kullanılmıştır. Nicel kısımda anket, nitel kısımda ise görüşme tekniği kullanılmıştır.

Araştırma anket ve görüşme yapılan iki farklı çalışma grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın anket uygulanan çalışma grubunu, farklı sosyo ekonomik düzeydeki okullarda görev yapan 265 ilkokul birinci sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Görüşme yapılan çalışma grubu ise yine farklı sosyo ekonomik düzeydeki okullarda görev yapan 14 ilkokul birinci sınıf öğretmeni ile, 14 birinci sınıf öğrenci velisinden oluşmaktadır.

Anketten elde edilen veriler bilgisayarda “SPSS for windows ver:17.0” programında çözümlenmiş, yüzde ve frekans değerleri incelenmiştir. Nitel veriler betimsel olarak analiz edilmiştir. Bulgular araştırmanın amaçlarına uygun olarak tablolar halinde sunulmuştur.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin, 60-66 aylık çocukların ilkokul birinci sınıfa alınmasına çoğunlukla katılmadığı, programın amaçlarının 60 aylık öğrencilerin seviyelerine kesinlikle uygun olmadığı görüşünde oldukları görülmüştür. Öğretmenler programın amaçlarını kısmen birbiriyle tutarlı bulmaktadır. Öğretmenler programın amaçlarını ulaşılabilir düzeyde bulmuşlar ancak sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri öğrencilerin birlikte bulunmasının amaçlara ulaşmayı zorlaştırdığını belirtmişlerdir.

Öğretmenler okuma yazma öğretiminin el yazısı ile yapılmasına rağmen ders kitaplarındaki metinlerin dik temel harflerle yazılmış olmasının sorun oluşturduğu görüşündedirler.

Araştırma sonuçları paralelinde 60-66 aylık çocukların öncelikle okul öncesi eğitime yönlendirilmelerine ve programın amaç, içerik, etkinlik, değerlendirme ve düzeye uygunluk açısından yeniden gözden geçirilmesine yönelik öneriler getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Eğitim ve öğretim, ilkokul birinci sınıf öğretim programı, okuma yazma öğretimi.

ABSTRACT

ANALYZING TEACHERS' AND PARENTS' VIEWS ABOUT ELEMENTARY SCHOOL FIRST GRADE CURRICULUM

Bülent AKÇA

Master Thesis, Department of Educational Sciences

Supervisor: Asst. Prof. Mehmet KARAKUŞ

June 2014, 152page

This research has been conducted to determine the views of the elementary school first grade teachers, who works in the schools of Adana's central districts, and the parents of the first grade students, who are educated in these schools, about the curriculum of the first grade of elementary school.

In the research which was modelled as descriptive, mixed method, in which both quantitative and qualitative techniques are used together, was used. In the quantitative part the survey and in the qualitative part the interview technique was used.

The research was done on the two different groups with whom survey and interview were done. The workgroup which is surveyed is consisted of 265 first grade teachers who work in schools in different socio-economic levels. On the other hand the workgroup on which interview was made, consisted of 14 parents of first grade students and 14 first grade teachers who work in schools in different socio-economic levels.

The data obtained in the survey have been analyzed in the program "SPSS for windows ver:17.0", percent age and frequency values were examined. Qualitative datas were analyzed as descriptive. The findings are presented as charts for purposes of research.

In the result of the research, it was seen that the teachers mostly don't join to the opinion that the pupils 60-66 months start to school, they are at the opinion that the purpose of the program is not suitable for the level of 60-month students. Teachers found the aims of the program partly consistent with each other. Teachers found the purpose of the program at an accessible level. But the teachers pointed out that being together in the same class of students who are 60-66-72 and higher months makes

difficult to access the aims. Although, teaching of reading and writing has been doing by handwriting, teachers are in the opinion that writing vertical basic letters of the texts in the course books create problem.

According to the research results, advices are given that the children who are 60-66 months should be guided to pre-school education and the program should be reviewed in terms of aim, content, efficiency, valuation and conformity to the level.

Keywords : Education and teaching, first grade curriculum, teaching writing and reading.

ÖNSÖZ

İnsanların yaşamında ilkler ve başlangıçlar her zaman çok önemli bir yere sahip olmuştur. Çünkü başlangıçlar iyi ya da kötü, mutlaka hatırlanır ve temel oluşturur. Yapılan çalışmalar göstermektedir ki okul yaşantısına iyi bir başlangıç ve okula karşı olumlu tutum gösterme, öğrencinin eğitim öğretim yaşantısının çok daha olumlu geçmesini sağlamaktadır. Çocuğun okula karşı olumlu tutum geliştirmesi ve her zaman başarıma duygusunu yaşayarak eğitim öğretim yaşantısını sürdürmesi ise etkili bir öğretim programı ile gerçekleştirilebilir. Sistemin uygulayıcısı konumunda olan öğretmenlerin ve velilerin ilkokul birinci sınıf öğretim programına yönelik görüşlerinin incelenmeye çalışıldığı bu çalışma, şüphesiz ki birçok kişinin katkısı ve desteği alınarak hazırlanmıştır.

Öncelikle araştırmamın her aşamasında değerli görüş, düşünce ve eleştirileriyle beni yönlendiren, rehberliğini, zamanını ve bilgisini esirgemeyen, kendisine günün her anında ve her aradığımda mutlaka ulaşabildiğim değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Memet KARAKUŞ'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca değerli katkılarından dolayı Doç. Dr. Ahmet DOĞANAY ve Yrd. Doç. Dr. Özlem KAF HASIRCI'ya teşekkür ediyorum.

Anket ve görüşme sorularına zaman ayırarak içtenlikle yanıt veren değerli öğretmenlerimize ve anketlerin öğretmenlerimiz tarafından doldurulmasını sağlayan okul yöneticilerine de teşekkürlerimi sunuyorum.

Çalışma sürecinde her sıkıntılı anımda yanımda olan, maddi manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, Musa TUNÇEL'e ve Ayşe TUNÇEL'e sonsuz teşekkürler.

Bülent AKÇA

Haziran-2014

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ	vii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
TABLolar LİSTESİ	xvi
EKLER LİSTESİ.....	xxii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem	4
1.2. Araştırmanın Amacı.....	8
1.3. Araştırmanın Önemi	8
1.4. Sayıtlar.....	9
1.5. Sınırlılıklar	9
1.6. Tanımlar.....	10

BÖLÜM II

KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Eğitimde Program Geliştirme	11
2.2. İlkokulda Okuma Yazma Öğretimi.....	12
2.3. 1997 Yılında İlkokul ve Ortaokul Programlarında Yapılan Değişiklikler	13
2.4. 2005 Yılında İlköğretim Programlarında Yapılan Değişiklikler	14
2.5. Yapılandırmacı Öğrenme.....	16
2.6. 2012 Yılında İlkokul ve Ortaokul Programlarında Yapılan Değişiklikler	18
2.7. Dünyada Okula Başlama Yaşı ve Zorunlu Eğitim.....	19
2.8. Birinci Sınıf Öğretim Programına Yönelik Yapılan Araştırmalar.....	21
2.8.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	21
2.8.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	25
2.8.3. İlgili Araştırmaların Değerlendirmesi.....	26

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli.....	27
3.2. Çalışma Grubu	28
3.2.1. Anket Uygulanan Örneklem	29
3.2.1.1. Öğretmenlerin Cinsiyetleri	29
3.2.1.2. Öğretmenlerin Yaşları	29
3.2.1.3. Mezun Olunan Okullar	30
3.2.1.4. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemleri	31
3.2.1.5. Öğretmenlerin Birinci Sınıf Okutma Tecrübeleri	31
3.2.1.6. Sınıf Mevcutları.....	32
3.2.2. Görüşme Yapılan Örneklem	33
3.2.2.1. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemleri	33
3.2.2.2. Öğretmenlerin Birinci Sınıf Okutma Tecrübeleri	34
3.2.2.3. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okullar	34
3.2.2.4. Sınıf Mevcutları.....	35
3.2.2.5. Velilerin Yaş Aralıkları	35
3.2.2.6. Velilerin Meslekleri.....	36
3.2.2.7. Velilerin Eğitim Durumu	36
3.2.2.8. Velilerin Çocuk Sayıları	37
3.2.2.9. Çocukların Okula Başlama Yaşları	37
3.3. Veri Toplama Araçları	38
3.3.1. Anket Formu	38
3.3.2. Görüşme Formu	39
3.4. Verilerin Toplanması	39
3.5. Verilerin Analizi	39

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Öğretim Programındaki Amaçların Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	41
4.1.1. Öğretim Programının Amaçlarının 60 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	41

4.1.2. Öğretim Programının Amaçlarının 66 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	42
4.1.3. Öğretim Programının Amaçlarının 72 Ay ve Üzeri Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	42
4.1.4. Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmalarının Öğretim Programının Amaçlarına Hizmet Edip Etmediğine Yönelik Bulgular	43
4.1.5. Birinci Sınıf Öğretim Programında Amaçların Azaltılarak Programın Hafifletilmesinin Programın Uygulanabilirliğini Arttırmasına Yönelik Bulgular	44
4.1.6. Öğretim Programındaki Amaçların Birbiriyle Tutarlı Olmasına Yönelik Bulgular	45
4.1.7. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Amaçlarına Ulaşmasını Zorlaştırmasına Yönelik Bulgular	46
4.1.8. 4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitimin Amaçları Konusunda Yeterli Bilgiye Sahip Olmaya Yönelik Bulgular	47
4.1.9. Öğretim Programındaki Amaçların Açık ve Anlaşılır Bir Dille İfade Edilmesine Yönelik Bulgular	48
4.1.10. Öğretim Programındaki Amaçların Öğrenilebilir ve Öğretilebilir Nitelikte Olmasına Yönelik Bulgular	49
4.2. Öğretim Programının İçeriğinin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	50
4.2.1. Programın İçeriğinin 60 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	50
4.2.2. Programın İçeriğinin 66 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	51
4.2.3. Programın İçeriğinin 72 Ay ve Üzeri Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	52
4.2.4. Programdaki Konuların Bireysel Farklılıklara Uygun Olarak Hazırlanmasına Yönelik Bulgular	53
4.2.5. Programdaki Konuların Birbiriyle Tutarlı Olarak Hazırlanmasına Yönelik Bulgular	54
4.2.6. Programdaki Konuların Çocuklar İçin İlgi Çekici ve Merak Uyandırıcı Olmasına Yönelik Bulgular	54

4.2.7. Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitaplardaki Konuların Açık ve Anlaşılır Olmasına Yönelik Bulgular	55
4.2.8. Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitapların Kapsam Olarak Yeterli Olmasına Yönelik Bulgular	56
4.2.9. 72 Ay ve üzeri Çocukların Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitapları Sıkıcı Bulmalarına Yönelik Bulgular	57
4.2.10. Temaların Çocukları Üst Öğrenmelere Hazırlayacak Şekilde Düzenlenmiş Olmasına Yönelik Bulgular	58
4.2.11. Matematik Dersinin İçeriğinin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	59
4.2.12. Hayat Bilgisi Dersinin İçeriğinin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	60
4.2.13. Türkçe Dersinin İçeriğinin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	61
4.2.14. Okuma Metinlerinin Çok Uzun Olmasının Öğrencileri Zorlamasına Yönelik Bulgular	62
4.2.15. Metinlerde Soyut Kavramların Fazla Olmasının Öğrencileri Zorlamasına Yönelik Bulgular	63
4.2.16. Okuma Yazma Öğretiminin Bitişik Eğik Yazı İle Yapılmasına Rağmen Kitaptaki Metinlerin Dik Temel Harflerle Yazılmasının Sorun Oluşturmasına Yönelik Bulgular	64
4.3. Öğretim Programının Öğretim Sürecinin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	65
4.3.1. İlk Üç Aylık Dönemdeki Hazırlık ve Uyum Çalışmalarının Üç Ay Boyunca ve Kılavuz Kitapta Belirtildiği Şekilde Uygulanmasına Yönelik Bulgular ...	66
4.3.2. 60 Aylık Çocukların Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamalarına Yönelik Bulgular	67
4.3.3. Matematik Dersinin Haftada Dört Saatten Beş Saate Çıkarılmasının Bu Dersteki Başarıyı Arttırmasına Yönelik Bulgular	68
4.3.4. Türkçe Dersinin Haftada On Bir Saatten On Saate Düşürülmesinin Bu Dersteki Başarıyı Düşürmesine Yönelik Bulgular	68
4.3.5. 66 Aylık Çocukların Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamalarına Yönelik Bulgular	69

4.3.6. Programa Yeni Eklenen Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Amacına Uygun Olarak İşlenmesine Yönelik Bulgular	70
4.3.7. 72 Ay ve Üzeri Çocukların Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamalarına Yönelik Bulgular	71
4.3.8. Performans ve Proje Görevlerinin Amacına Uygun Olarak Yapılabilmesine Yönelik Bulgular	72
4.3.9. Öğrencilerin Aktif Şekilde Derse Katılmalarına Yönelik Bulgular	73
4.3.10. Öğretim Sürecindeki Etkinliklerin Gerçek Yaşamla Bağlantılı Olmasına Yönelik Bulgular	74
4.3.11. Öğretim Sürecindeki Etkinliklerin Etkili ve Kalıcı Öğrenmeler Sağlamasına Yönelik Bulgular	75
4.3.12. Öğretim Süreci içerisinde 4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Uygulamasının 8 Yıllık Kesintisiz Eğitime Göre Daha Doğru Bir Uygulama Olmasına Yönelik Bulgular	76
4.4. Öğretim Programının Değerlendirme Boyutunun Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular	77
4.4.1. Öğretim Programının Sadece Ürünü Değil Süreci de Değerlendirecek Şekilde Tasarlanmasına Yönelik Bulgular	78
4.4.2. Öğretim Programının Öğrencinin Öz Değerlendirme Yapmasına Fırsat Vermesine Yönelik Bulgular	79
4.4.3. Programdaki Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Formların Çok Olmasının Zaman Sorunu Oluşturmasına Yönelik Bulgular	80
4.4.4. Kılavuz kitaplardaki Ölçme ve Değerlendirme Formlarının İşlevsel Olmasına Yönelik Bulgular	81
4.4.5. Programın Öğrencilerin ilgi ve Yeteneklerinin Değerlendirilmesine Uygun Olmasına Yönelik Bulgular	82
4.4.6. Değerlendirme Boyutunda Kılavuz Kitapta Yer Alan Etkinliklerin Yeterli Bulunmasına Yönelik Bulgular	83
4.4.7. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Ölçme ve Değerlendirme Çalışmalarını Zorlaştırmasına Yönelik Bulgular ..	84
4.4.8. Programdaki Ölçme ve Değerlendirme Uygulamaları ile ilgili Yeterli Bilgiye sahip Olmaya Yönelik Bulgular	85
4.4.9. Ölçme ve Değerlendirme Çalışmaları İçin Farklı Ölçme Araçlarını (Performans, Proje, Kavram Haritaları, Gözlem, Ürün Dosyası)	

Kullanmaya Yönelik Bulgular	86
4.5. Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Öğrencilerin En Çok Eğlendikleri ve En Çok Sıkıldıkları Derslere Yönelik Bulgular	87
4.5.1. Öğrencilerin En Çok Eğlendikleri Derslere Yönelik Bulgular	87
4.5.2. Öğrencilerin En Çok Sıkıldıkları Derslere Yönelik Bulgular	88
4.6. İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında En Çok Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Bulgular	89
4.6.1. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında Karşılaştıkları Birinci Soruna Yönelik Bulgular	89
4.6.2. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında Karşılaştıkları İkinci Soruna Yönelik Bulgular	90
4.6.3. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında Karşılaştıkları Üçüncü Soruna Yönelik Bulgular	91
4.7. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Öğretim Programı Hakkındaki Görüşlerine Yönelik Bulgular	93
4.7.1. Öğretmenlerin Birinci Sınıf Öğretim Programında Amaçların Niteliğine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular	93
4.7.2. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Amaçlarına Etkilerine Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular	94
4.7.3. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın İçerik Boyutuna Etkilerine Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular ..	95
4.7.4. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Öğretim Sürecine Etkilerine Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular ..	97
4.7.5. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Değerlendirme Boyutuna Etkilerine Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular	98
4.7.6. İlk Üç Ay İçin Hazırlanan Okula Hazırlık ve Uyum Çalışmaları Kitabı İle İlgili Düşüncelere Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular	100
4.7.7. Öğretmenlerin Yeni Programdaki Ders Saati Değişimlerine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular	102
4.7.8. 60 Aylık Çocukların Okul Kültürüne Uyumları ve Okuma Yazma Çalışmalarına Katılımlarında Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular	103

4.7.9. Öğretim Süreci İçerisinde 4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Uygulaması İle İlgili Düşüncelere Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular	105
4.7.10. Öğretim Programının Değerlendirme Boyutunda Karşılaşılan Güçlüklerle Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular	106
4.8. Velilerin İlkokul Birinci Sınıf Öğretim Programı Hakkındaki Görüşlerine Yönelik Bulgular	108
4.8.1. Çocukların Eğitim Öğretim Sürecinde Yaşadığı Sorunlara Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular	108
4.8.2. Çocukların Eğitim Öğretim Sürecinde Yaşadığı Sorunlar İçin Sunulan Çözüm Önerilerine Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular	110

BÖLÜM V

TARTIŞMA

5.1. Öğretim Programındaki Amaçlara İlişkin Tartışma	112
5.2. Öğretim Programının İçeriğine Yönelik Tartışma	116
5.3. Öğretim Programının Öğretim Sürecine İlişkin Tartışma	121
5.4. Öğretim Programının Değerlendirilmesine İlişkin Tartışma	126
5.5. Öğrencilerin Derslere Yönelik Tutumlarına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Yönelik Tartışma	128
5.6. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında Karşılaştıkları Sorunlara Yönelik Tartışma	129
5.7. Öğrenci Velilerinin Görüşlerine Yönelik Tartışma	130

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar	131
6.2. Öneriler	133
6.2.1. Araştırma Sonuçlarına Yönelik Öneriler	133
6.2.2. Yapılacak Olan Araştırmalara Yönelik Öneriler	134
KAYNAKÇA	135
EKLER	140
ÖZGEÇMİŞ	152

KISALTMALAR

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

TABLOLAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 1. Dünyada Zorunlu Eğitim Süresinin Ülkelere Göre Dağılımı	19
Tablo 2. Avrupa Ülkelerinde Okula Başlama Yaşı Zorunlu Eğitim Süresi ve Okullaşma Oranı	20
Tablo 3. Örneklem Tablosu.....	28
Tablo 4. Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri	29
Tablo 5. Ankete Katılan Öğretmenlerin Yaşlarına İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri	30
Tablo 6. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Kurumlara İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri	30
Tablo 7. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri	31
Tablo 8. Öğretmenlerin Birinci Sınıfı Okutma Tecrübelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri	32
Tablo 9. Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	32
Tablo 10. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine ilişkin Frekans Değerleri.....	33
Tablo 11. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Birinci Sınıfı Okutma Tecrübelerine İlişkin Frekans Değerleri	34
Tablo 12. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okullara İlişkin Frekans Değerleri.....	34
Tablo 13. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına İlişkin Frekans Değerleri.....	35
Tablo 14. Görüşme Yapılan Velilerin Yaş Aralıklarına İlişkin Frekans Değerleri	35
Tablo 15. Görüşme Yapılan Velilerin Mesleklerine İlişkin Frekans Değerleri	36
Tablo 16. Görüşme Yapılan Velilerin Eğitim Durumlarına İlişkin Frekans Değerleri..	36
Tablo 17. Görüşme Yapılan Velilerin Çocuk Sayılarına İlişkin Frekans Değerleri	37
Tablo 18. Görüşme Yapılan Velilerin Çocuklarının Kaç Aylıkken Okula Başladıklarına İlişkin Frekans Değerleri	37
Tablo 19. Anketteki Maddelerin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları	40
Tablo 20. “Öğretim Programının Amaçları 60 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygun Olarak Hazırlanmıştır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri....	41

Tablo 21. “Öğretim Programının Amaçları 66 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygun Olarak Hazırlanmıştır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri....	42
Tablo 22. “Öğretim Programının Amaçları 72 Ay Ve Üzeri Çocukların Seviyelerine Uygun Olarak Hazırlanmıştır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	43
Tablo 23. “Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmaları Öğretim Programının Amaçlarına Hizmet Etmektedir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	44
Tablo 24. “Birinci Sınıf Öğretim Programında Amaçların Azaltılarak Hafifletilmesi Programın Uygulanabilirliğini Arttırmıştır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	45
Tablo 25. “Öğretim Programındaki Amaçlar Birbiriyle Tutarlıdır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	46
Tablo 26. “Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunması Programın Amaçlarına Ulaşmasını Zorlaştırmaktadır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	47
Tablo 27. “4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitimin Amaçları Konusunda Yeterli Bilgiye Sahibim”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	48
Tablo 28. “Öğretim Programındaki Amaçlar Açık ve Anlaşılır Bir Dille İfade Edilmiştir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	49
Tablo 29. “Öğretim Programındaki Amaçlar Öğrenilebilir ve Öğretilebilir Niteliktedir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	50
Tablo 30. “Programın İçeriği 60 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygundur”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	51
Tablo 31. “Programın İçeriği 66 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygundur”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	51
Tablo 32. “Programın İçeriği 72 Ay ve Üzeri Çocukların Seviyelerine Uygundur”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	52
Tablo 33. “Programdaki Konular Bireysel Farklılıklara Uygun Olarak Hazırlanmıştır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	53
Tablo 34. “Programdaki Konular Birbiriyle Tutarlı Olarak Hazırlanmıştır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	54
Tablo 35. “Programdaki Konular Çocuklar İçin İlgi Çekici ve Merak Uyandırıcıdır” Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	55

Tablo 36. “Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitaplardaki Konular Açık ve Anlaşılır Şekildedir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	56
Tablo 37. “Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitaplar Kapsam Olarak Yeterlidir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	57
Tablo 38. “72 Ay ve Üzeri Çocuklar Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitapları Sıkıcı Bulmaktadırlar”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	58
Tablo 39. “Temalar Çocukları Üst Öğrenmelere Hazırlayacak Şekilde Düzenlenmiştir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	59
Tablo 40. “Matematik Dersinin İçeriği Öğrencilerin Seviyesine Uygunudur”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	60
Tablo 41. “Hayat Bilgisi Dersinin İçeriği Öğrencilerin Seviyesine Uygunudur”, Maddesine Yönelik Frekans Ve Yüzde Değerleri.....	61
Tablo 42. “Türkçe Dersinin İçeriği Öğrencilerin Seviyesine Uygunudur”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	62
Tablo 43. “Okuma Metinlerinin Çok Uzun Olması Öğrencileri Zorlamaktadır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	63
Tablo 44. “Metinlerde Soyut Kavramların Fazla Olması Öğrencileri Zorlamaktadır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	64
Tablo 45. “Okuma Yazma Öğretiminin Bitişik Eğik Yazı ile Yapılmasına Rağmen Kitaptaki Metinlerin Dik Temel Harflerle Yazılması Sorun Oluşturmaktadır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	65
Tablo 46. “İlk Üç Aylık Dönemdeki Hazırlık ve Uyum Çalışmaları, Üç Ay Boyunca Ve Kılavuz Kitapta Belirtildiği Şekilde Uygulanmaktadır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	66
Tablo 47. “60 Aylık Çocuklar Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamaktadırlar”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	67
Tablo 48. “Matematik Dersinin Haftada Dört Saatten Beş Saate Çıkarılması Bu Dersteki Başarıyı Arttırmaktadır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	68
Tablo 49. “Türkçe Dersinin Haftada On Bir Saatten On Saate Düşürülmesi Bu Dersteki Başarıyı Düşürmektedir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri....	69

Tablo 50. “66 Aylık Çocuklar Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamaktadırlar”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	70
Tablo 51. “Programa Yeni Eklenen Oyun ve Fiziksel Etkinlikler Dersi Amacına Uygun Olarak İşlenmektedir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	71
Tablo 52. “72 Ay ve Üzeri Çocuklar Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamaktadırlar”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	72
Tablo 53. “Performans ve Proje Görevleri Amacına Uygun Olarak Yapılabilmektedir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	73
Tablo 54. “Öğrenciler Aktif Şekilde Derse Katılmaktadırlar”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	74
Tablo 55. “Öğretim Sürecindeki Etkinlikler Gerçek Yaşamla Bağlantılıdır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	75
Tablo 56. “Öğretim Sürecindeki Etkinlikler Etkili ve Kalıcı Öğrenmeler Sağlamaya Yöneliktir”. Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	76
Tablo 57. “Öğretim Süreci İçerisinde 4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Uygulaması 8 Yıllık Kesintisiz Eğitime Göre Daha Doğru Bir Uygulamadır”. Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	77
Tablo 58. “Öğretim Programları Sadece Ürünü Değil Süreci De Değerlendirecek Şekilde Tasarlanmıştır”, Maddesine Yönelik Frekans Ve Yüzde Değerleri..	78
Tablo 59. “Öğretim Programları Öğrencinin Öz Değerlendirme Yapmasına Fırsat Vermektedir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	79
Tablo 60. “Programlarda Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Formların Çok Olması Zaman Sorunu Oluşturmaktadır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	80
Tablo 61. “Kılavuz Kitaplardaki Ölçme ve Değerlendirme Formları İşlevseldir”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	81
Tablo 62. “Program Öğrencilerin İlgi ve Yeteneklerinin Değerlendirilmesine Uygundur”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	82
Tablo 63. “Değerlendirme Boyutunda Kılavuz Kitapta Yer Alan Etkinlikleri Yeterli Buluyorum”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	83

Tablo 64. “Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmaları Ölçme ve Değerlendirme Çalışmalarını Zorlaştırmaktadır”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	84
Tablo 65. “Programlardaki Ölçme ve Değerlendirme Uygulamaları İle İlgili Yeterli Bilgiye Sahibim”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	85
Tablo 66. “Ölçme ve Değerlendirme Çalışmaları İçin Farklı Ölçme Araçlarını (Performans, Proje, Kavram Haritaları, Gözlem, Ürün Dosyası) Kullanabiliyorum”, Maddesine Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri	86
Tablo 67. Öğrencilerin En Çok Eğlendikleri Derslere Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	87
Tablo 68. Öğrencilerin En Çok Sıkıldıkları Derslere Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri.....	88
Tablo 69. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında En Çok Karşılaştıkları Birinci Soruna Yönelik Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	89
Tablo 70. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında En Çok Karşılaştıkları İkinci Soruna Yönelik Görüşlerinin Frekans Ve Yüzde Değerleri.....	92
Tablo 71. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında En Çok Karşılaştıkları Üçüncü Soruna Yönelik Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	92
Tablo 72. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Birinci Sınıf Öğretim Programında Amaçların Niteliğine İlişkin Görüşlerine Yönelik Frekans Dağılımı	93
Tablo 73. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Amaçlarına Etkilerine Yönelik Frekans Dağılımı.....	94
Tablo 74. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın İçerik Boyutuna Etkilerine Yönelik Frekans Dağılımı.....	96
Tablo 75. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Öğretim Sürecine Etkilerine Yönelik Frekans Dağılımı	97
Tablo 76. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Değerlendirme Boyutuna Etkilerine Yönelik Frekans Dağılımı..	99
Tablo 77. İlk Üç Ay İçin Hazırlanan Okula Hazırlık ve Uyum Çalışmaları Kitabı İle İlgili Düşüncelere Yönelik Frekans Dağılımı	101

Tablo 78. Öğretmenlerin Programdaki Ders Saati Değişimlerine İlişkin Düşüncelerine Yönelik Frekans Dağılımı	102
Tablo 79. 60 Aylık Çocukların Okul Kültürüne Uyumları ve Okuma Yazma Çalışmalarına Katılımlarında Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Frekans Dağılımı.....	104
Tablo 80. Öğretim Süreci İçerisinde 4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Uygulaması İle İlgili Düşüncelere Yönelik Frekans Dağılımı	105
Tablo 81. Öğretim Programının Değerlendirme Boyutunda Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Frekans Dağılımı	107
Tablo 82. Velilerin Görüşleri Doğrultusunda, Çocukların Eğitim Öğretim Sürecinde Yaşadığı Sorunlara Yönelik Frekans Dağılımı	109
Tablo 83. Velilerin Görüşleri Doğrultusunda, Çocukların Eğitim Öğretim Sürecinde Yaşadığı Sorunlar İçin Sunulan Çözüm Önerilerine Yönelik Frekans Dağılımı	110

EKLER LİSTESİ

	Sayfa
Ek 1. Anket Formu	140
Ek 2. Görüşme Formu (Öğretmen).....	146
Ek 3. Görüşme Formu (Veli).....	149
Ek 4. Anket İzin Belgesi.....	151

BÖLÜM I

GİRİŞ

Değişim hayatın kaçınılmaz bir gerçeğidir. Ülkeler, kültürler, üretim biçimleri, ilişkiler ve hatta tabiat sürekli olarak değişmektedir. İnsanın bizzat kendisi de doğumdan ölüme hep değişerek bir ömür sürer. İçinde yaşadığımız çağ da birçok açıdan değişimin en fazla ve en hızlı gerçekleştiği çağlardan birisidir. Çünkü ekonomide, sosyal alanda kültürel yaşamda, siyasal ve toplumsal düzende ve teknolojik yapıda sürekli olarak yeni gelişmeler ortaya çıkmaktadır.

2000’li yıllardan sonra da Avrupa Birliği’ne giriş için köklü başka bir değişim süreci başlatılmıştır. Bu süreçte de sosyal kültürel alanda, ekonomide, uluslararası ilişkilerde ve daha birçok alanda değişimler yaşanmaktadır. Gelişmelerin seyri eğitim sistemini ve kurumlarını da değişim için zorlamaktadır. Çünkü, eğitim, ekonomi siyaset ve sosyo-kültürel alandaki gelişmelere karşı en duyarlı sistemlerden biridir (Erdoğan, 2012). Eğitimde yenileşme, eğitimde reform ve düzenleme adı altında yürütülen çalışmaların temelinde eğitim programlarında yapılan düzenlemeler bulunmaktadır. Değişen ve gelişen dünyada bireylerin topluma uyum sağlamaları için öğrenmeleri gereken davranış sayısı artmakta, bu arada bireylerin öğrenmesi gereken bazı kavramlar, ilkeler ve uygulamalar da değişikliğe uğramaktadır (Senemoğlu, 1987). Eğitim programları sürekli değerlendirilmeli ve hem toplumun ihtiyaçları ile beklentileri, hem de çocukların ve gençlerin problemleri, ihtiyaçları ve ilgileri esas alınarak geliştirilmelidir (Varış, 1978). Gelecek bugünün doğrusal bir uzantısı olmayacaksa, yarını görebilmek ve daha iyi bir yaşam planlayabilmek için, bu değişim sürecinde ortaya çıkan değerleri iyi anlamak ve gelecek için alınacak önlemleri bu değerler çerçevesinde gözden geçirmek gerekmektedir (Oktay, 2004).

Eğitimin işlevi, toplumsal yaşam düzeninin bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelere uyumlu bir biçimde sürdürülüp geliştirilmesinden sorumlu olan toplumsal sistemleri işletecek nitelikteki insan gücünü yetiştirmektir. Bu süreç bazen çağın toplumu zorlamasıyla, bazen de önceden fark edilerek oluşturulur. Bunun yanı sıra eğitim sistemlerinin yapı ve işleyişleri toplumun iç dinamikleri dışında bilgi ve teknolojinin gelişmesi, bilişim ve iletişim imkânlarının hızla yaygınlaşması,

lkeler arası siyasi ve ekonomik dengelerin değişmesi, küreselleşme gibi faktörlerden de etkilendir.

Bilgi ağı olarak nitelendirilen 21. yüzyılda eğitim, değişimin ve dönüşümün en temel aktörü haline gelmiştir. Bugün uluslararası toplumda, ilköğretim eğitiminin yetersiz kaldığı ve tüm nüfusun en azından lise düzeyinde eğitim alması gerektiği yaygın olarak kabul edilmiştir. 1970’li yıllardan itibaren ise OECD lkelerinde lise eğitiminin ağ nüfusunun tamamına yaygınlaştırılması ve niversite öncesi eğitimin süresini uzatarak, genç nüfusun mümkün olduğunca daha uzun süre eğitim alması yönünde politikalar oluşturulmuştur.

Ülkemizde 2012 yılında çıkarılan bir kanunla zorunlu eğitim süresi 8 yıldan 12 yıla yükseltilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı zorunlu eğitimi 12 yıla çıkaran bu kanunla, toplumun ortalama eğitim süresini yükseltmeyi ve eğitim sisteminin bireylerin ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerinin gerektirdiği yönlendirmeyi mümkün kılacak şekilde düzenlenmeyi hedeflediğini belirtmiştir (MEB, 2012).

11 Nisan 2012 tarihli ve 28261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, 30 Mart 2012 tarihli ve 6287 sayılı, İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun çerçevesinde, zorunlu eğitim süresini sekiz yıldan on iki yıla çıkaran bu kanun ile;

- Zorunlu eğitim dört yıl süreli ilkokul, dört yıl süreli ortaokul ve dört yıl süreli lise eğitimini kapsamaktadır. Öğrencilerin ğrenim gördüğü birinci dört yıl (1, 2, 3, 4. sınıflar) ilkokul, ikinci dört yıl (5, 6, 7, 8. sınıflar) ortaokul, ve üçüncü dört yıl (9, 10, 11, 12. sınıflar) ise lise şeklinde isimlendirilmiştir.
- 2012 – 2013 eğitim ğretim yılı için 30 Eylül 2012 tarihi itibariyle 66 ayını tamamlamış tüm çocukların okula kayıt işlemleri e-okul sistemi üzerinden merkezi olarak yapılmıştır.
- 60 – 66 ay arasındaki çocuklardan ise, velisinin yazılı isteği alınarak gelişim yönünden hazır olduğu anlaşılanların ilkokula devamı sağlanmıştır. Diğer ğrenciler okul öncesi eğitime yönlendirilmiştir (MEB, 2012).

MEB ilkokula başlama yaşı için, yeni bir düzenleme ile, milli eğitim sisteminin iki temel kanunu olan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu arasında paralellik sağlamaya çalışmıştır. Her iki kanunda da

aynı şekilde düzenlenen 5 yaşını o yılın Eylül ayı sonunda dolduran öğrenciler ilkokula başlar hükmü gereğince, 2012 – 2013 öğretim yılından itibaren, esasen 30 Eylül 2012 tarihi dikkate alınarak 60 ayını dolduran çocukların ilkokula başlamasına karar verilmiştir. Ancak kamuoyunda yaşanan yoğun tartışmalar ve talepler nedeniyle MEB Eylül ayı sonu itibariyle 66 ayını dolduran çocukların ilkokula kayıt yaptırması yönünde karar almıştır. 2012 - 2013 eğitim ve öğretim yılı için 30 Eylül 2012 tarihi baz alınarak 66 ayını tamamlayan, yani 31 Mart 2007 tarihinde ve öncesinde doğmuş çocukların okul kayıt işlemleri e-okul sistemi üzerinden merkezi sistemle yapılmıştır. Yaşça kayıt hakkı elde etmemiş oldukları halde fizikî ve ruhî gelişim yönünden hazır oldukları düşünülen 61 - 66 ay aralığındaki çocuklar da velilerinin yazılı isteği alınarak ilkokul birinci sınıfa kaydedilmişlerdir.

Okula başlama yaşı için daha önceki uygulamada o yılın 31 Aralık tarihi itibariyle 72. ayını dolduran çocuklar ilkokul birinci sınıfa kayıt olmaktadır. Okulların eğitime başladığı Eylül ayı dikkate alındığında bu çocuklar 68 – 69 aylık oluyorlardı. Okula başlama yaşı için 60 ay dikkate alınırsa yeni uygulama ile eski uygulama arasındaki fark 8 – 9 aylık bir süre olmaktadır. Okula başlama yaşı için 66 ay dikkate alındığında ise yeni uygulama ile eski uygulama arasında 2 – 3 aylık bir süre oluşmaktadır.

Bu bağlamda bakanlık ilkokul programlarını kademeli olarak yenilemeyi planlamıştır. Özellikle ilkokula başlama yaşına paralel olarak program hazırlıkları yapılmıştır. 2012 - 2013 eğitim-öğretim yılı için yeni ders kitapları yazılmasını gerektirecek boyutta bir program değişikliği olmayacağı, ancak izleyen öğretim yıllarında kademeli olarak öğretim programlarında uyarlamalar ve buna bağlı olarak da ders kitaplarında bazı değişiklikler yapılabileceği belirtilmiştir.

İlkokullarda, 2, 3 ve 4. sınıflarında okutulan programlar yine okutulmaya devam edecektir. Ancak 1. sınıf programında, yeni yaş grubu dikkate alınarak gerekli düzenlemelerin yapılması planlanmaktadır. Yeni düzenleme ile MEB ilkokulların, öğrencilerin çevreye duyarlılıklarının artacağı, okuma yazma becerilerinin gelişeceği, sosyalleşmelerinin sağlanacağı ve temel yaşam kurallarının öğrenileceği bir eğitim kademesi olmasını amaçladığını belirtmiştir (MEB, 2012).

Eğitim programlarında yaşanan değişimler, programların güncelliğini ve etkililiğini arttırdığı gibi, beraberinde bazı sorunları da getirmektedir. Bu yüzden ilkokul birinci sınıf öğretim programının da, bilimsel olarak ele alınıp tartışılması önemlidir.

1.1. Problem

Okul öncesinden sonra, formal eğitimin ikinci önemli aşaması olan ilkokul, eğitimde çok önemli bir yere sahiptir. Çocuk yaşamda ve sonraki eğitim kademelerinde kullanabileceği temel becerileri ilkokulda kazanmaya başlar. Ancak her eğitim kademesinde olduğu gibi ilkokulda da eğitim ve öğretim açısından birçok sorun yaşanmaktadır. Özellikle, okuma yazma ve matematikle ilgili becerilerin temelinin atıldığı ilkokul birinci sınıf, öğretmen, öğrenci ve veliler açısından çok büyük bir öneme sahiptir.

Geleneksel eğitim anlayışı bilgi aktarmaya dayalıydı. Günümüzde ise bilginin kazandırılması değil bilgiye ulaşma yollarının öğretilmesi önem kazanmaktadır. Bir başka ifade ile öğretme değil, öğrenmeyi öğretme ön plana çıkmaktadır. Ağırlıklı olarak önceki kuşakların yaptıklarını aktaran değil, yeni bir şeyler yapabilme yeteneği olan insanların yetiştirilmesini sağlayan bir eğitim anlayışı önem kazanmaktadır.

1990'lı yıllardan sonraki küreselleşme olgusu toplumları birbirine daha da yakınlaştırmıştır. Bu çerçevede Türkiye'de yaşayan bireylerinde başka toplumlarla olan ilişkisi ve etkileşimi yaygınlaşmaktadır. Bu durumda yeni tavır ve değerlere sahip olmak gerekmektedir. Bunu sağlayabilecek kurumların başında yine eğitim gelir. Bu nedenle eğitim anlayışının yeni değerleri kazandırmaya ağırlık verecek şekilde bir yapıya oturması gerekir (Erdoğan, 2012).

0-6 yaş, çocuğun gelişiminin en hızlı ve en kritik yıllarıdır. Bu yıllarda temeli atılan beden sağlığı ve kişilik yapısının, ileri yaşlarda yön değiştirmeden, daha çok aynı yönde gelişme şansı daha yüksektir. Uzun yıllara dayalı araştırmalarda, çocukluk yıllarında kazanılan davranışların büyük bir kısmının, yetişkinlikte bireyin kişilik yapısını, tavır, alışkanlık, inanç ve değer yargılarını biçimlendirdiği gözlenmiştir. Öğretim programının kalitesi ve uygulanışı tüm öğrencilerin kişilik gelişimlerini doğrudan etkilemektedir (Oktay, 2003).

Çocuğun okula başlaması, onun öğrenim yaşamının en önemli olaylarından biridir. Okula başlama, zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal açıdan bir olgunlaşmayı gerektirir. Bu olgunluğa ulaşmış olan çocuğun, ilköğrenim yaşamı başarılı olabileceği gibi, daha sonraki öğrenim yaşamları da başarılı olacaktır. Özellikle 60 aylık öğrencilerin sisteme dahil edildiği düşünülürse okul olgunluğuna ulaşp ulaşmamanın belirlenmesi önemli bir sorundur (Ülkü, 2007).

Uzun yıllar sürececek okul yaşantısının, kayıt olma ile başlayan ilk adımlarından itibaren olumlu ve güven verici bir ortam yaratılması, çocuğun okula severek gelmesini büyük ölçüde etkileyecektir. Öğrencilerin yaşamında okula, öğretmene ve arkadaşlarına ilişkin ilk izlenimlerin ayrı bir yeri olacaktır. Okula giden bütün bireylerin bütün yaşamları boyunca akıllarından çıkaramadıkları en önemli konulardan birisi de, okulun ilk yılında yaşananlardır. Hemen hemen hepimiz için, bilinmeyen bir serüvene başlamanın heyecanı ile okulun ilk yılında hatta ilk günlerinde yaşananlar, bütün okul yaşamınızı derinden etkileyecektir. Okulun bu ilk günlerinde geçirilen olumlu yaşantılar, gelecekteki okul yaşantılarını da muhtemelen olumlu etkileyecektir. Kuşkusuz ki, böyle bir ortamın yaratılmasında en büyük görev öğretmenlere, okul idarecilerine, okul personeline ve ailelere düşmektedir. Çocukların kendilerini mutlu ve güvende hissedebilecekleri, öğrenmeyi kolaylaştıran olumlu öğrenme ortamlarını yaratmak ve sürdürebilmek gerekmektedir (Yalın, Levent, Eroğlu, Cerrah ve Sundur 2004).

İlk toplumsallaşma yeri olan okul, eğitim ve öğretim sürecinde iki temel işleve sahiptir. Bunlardan biri “uyum” diğeri “bilgilenme” dir. Ancak yapılan bir araştırmada, öğrencilerin okulla ilgili algıları incelendiğinde, okulla ilgili en sık dile getirdikleri işlevin “bilgi sağlayıcılık” işlevi olduğu saptanmıştır. Oysa okulun sosyal bir çevre olarak toplumsallaştırma işlevi, çocuğun sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklere uyumu, bilgilendirme işlevine kıyasla çok daha önemlidir (Oktay, 1998).

Öğrencilerin ilköğretimde kazanacakları beceriler, genel olarak temel öğrenme ihtiyaçları olarak adlandırılır. Temel öğrenme ihtiyaçları, insanların akılcı ve bilgili kararlar almalarına, fırsatlardan yararlanmalarına, sosyal ve doğal çevrede meydana gelen değişikliklere uyum sağlamalarına imkan sağlayacak bilgi ve becerilerdir. Başarılı bir ilköğretim, nitelikli bireyler yetiştirerek ülkeyi kalkındırabileceği gibi, başarısız bir eğitimle de geleceği karartabilir (Baykul, 2005).

İlk okuma-yazma öğretimi; öğrenen, öğreten ve toplum açısından önemli bir eğitim etkinliğidir. İlk okuma-yazma, hem ilköğretim okullarında hem daha sonraki öğrenim hayatında öğrenciye gerekli olacak, hatta sadece Türkçe dersinde değil diğer derslerde de başarısına yön verecek bir çalışma sürecidir. İlk okuma-yazma sürecinin öğrenci, veli ve öğretmen açısından kaygılı ve sancılı geçmemesi mümkün değildir. Doğru ve hızlı okuyan, okuduğunu yerli yerince yorumlayan, sözlü ve yazılı anlatımı gelişmiş öğrencilerin bütün okul yaşantısında başarılı olacağı muhakkaktır (Keskinkılıç, 2005).

Çocuğun ilkokula yönelik hazır bulunuşluk düzeyi, onun sosyal, duygusal, zihinsel ve fiziksel gelişim alanlarının paralel bir şekilde gelişmesine yardımcı olmaktadır. Ülkemizde özellikle 60- 66 aylık öğrencilerin birinci sınıfa kaydedilmesi ile birlikte, bu yaş gurubu öğrencilerin bütün eğitim yaşantılarını etkileyecek olan okula hazır bulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır (Koçyiğit 2009).

Okul öncesi eğitim çocukların okula kolay uyum sağlayabilmeleri açısından oldukça önemlidir. Bu eğitimi alan çocukların okuma yazmaya hazırlık düzeyleri de olumlu şekilde etkilenmektedir. Okul öncesi eğitimin en önemli artılarından birisi ise çocukların okula ve okul yaşantısına karşı olumlu tutum geliştirmelerinin sağlanmasıdır. Bu sayede çocuklar eğitim yaşantıları boyunca daha mutlu olmakta ve akademik başarı düzeyleri yükselmektedir. Ancak yapılan araştırmalar okul öncesi eğitim okullaşma oranının % 30'lar civarında olduğunu göstermektedir. Bu seviyenin artırılmasının gerekliliği, üzerinde önemle durulması gereken bir sorundur (Çelenk 2008).

Okuma yazma çalışmaları, ilk kez evinden farklı bir sosyal ortama giren birinci sınıf öğrencileri için zor bir süreçtir. Bu süreçte çocuklar en büyük desteği ailelerinden almalıdırlar. Ancak ailelerin içinde bulundukları sosyo ekonomik durum, çocukları ile ilgilenme düzeyini ve çocuğun zihinsel gelişim seviyesini etkilemektedir. Bu nedenle ailelerin sosyo ekonomik seviyelerinin yükseltilmesi ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin başarısını doğrudan etkileyebilecek önemli bir unsurdur. Anne babaların çocukları ile ilgilenmemeleri ve diyalog kurmaktan kaçınmaları ise eğitim öğretim kademesinin ilk basamağı olan ilkokul birinci sınıfta büyük bir sorun oluşturmaktadır (Ahioğlu 2006).

2012-2013 eğitim öğretim yılında 4+4+4 olarak bilinen eğitim sistemine geçiş yapılmıştır. Bu sistemin getirdiği en önemli değişimlerden birisi ise 60 aylık çocukların ilkokul birinci sınıfa kaydedilmesi olmuştur. Öğretmenler herhangi bir pilot uygulama olmadan kendilerini 60 aylık öğrencilerle sistemin içerisinde bulmuşlardır. Bu çocukların hazır bulunuşluk düzeyleri ilkokul birinci sınıf için yeterli değildir. Öğretmenler de bu çocukların gelişim özellikleri ve eğitimleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip değildirler (Külekçi 2013).

4+4+4 eğitim modeli öğrenciler için olduğu kadar öğretmenler için de birçok değişimi beraberinde getirmektedir. Modelde 5. sınıfın ortaokul kademesine alınması ile ilkokul öğretmenleri norm kadro fazlası durumuna düşmüşlerdir. Bu nedenle öğretmenler yeni sistem hakkında olumsuz tutum sergilemektedirler. Öğretmenler bu sisteme neden geçildiğini anlamakta zorlandıklarını belirtmektedirler. Öğretmenlerin

kendilerine sistem hakkında gerekli bilgilendirme yapılmadığı görüşünde oldukları ve fikirleri alınmadan sistemi uygulamak zorunda bırakıldıklarını düşündükleri anlaşılmaktadır (Akkan 2013).

İlkokul birinci sınıf programının öğrencilere kazandırdığı en temel beceri okuma yazma becerisidir. Bu becerinin çok fazla zorlanmadan ve çabuk kazanılması birinci sınıf eğitiminin daha anlamlı olmasını sağlamaktadır. Okuma yazma süreci uzadıkça öğrenciler okula ve okumaya karşı olumsuz tutum geliştirmekte ve birinci sınıfın amaçlarına tam olarak ulaşmadan ikinci sınıfa geçerek sürekli olarak başarısızlık duygusunu yaşamaktadırlar. 2012 – 2013 eğitim öğretim yılından itibaren sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri yaştaki öğrenciler aynı sınıf ortamı içinde bulunabilmektedir. 60-66 aylık öğrenciler birinci sınıf programının amaçlarına ulaşmada zorlanmaktadırlar. 72 ay ve üzeri öğrenciler ise sıkılmaktadırlar. Sınıf ortamında birliğin sağlanamaması, öğretmenin öğretim sürecinde zorlanmasına neden olmaktadır (Öztürk ve Uysal, 2013).

4+4+4 eğitim sistemi, öğrenciler ve öğretmenler için olduğu kadar yöneticiler için de birçok değişimi beraberinde getirmektedir. Yöneticiler yeni sistemi velilere anlatmakta zorlanmaktadırlar. Ancak okulların ilkökul ve ortaokul olarak ayrılmasını olumlu bulmaktadırlar. Yapılan araştırmalar yöneticilerin %81'inin yeni belirlenen okula başlama yaşını fizyolojik ve psikolojik açıdan hiç uygun bulmadıklarını göstermektedir (Adıgüzel, 2013).

2012 – 2013 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanmış olan on iki yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulaması eğitim sistemimizde birçok yeniliği ve değişimi beraberinde getirmektedir. Özellikle ilkökul olarak yeniden tanımlanan eğitim kademesinde birinci sınıf öğrencilerinin okula başlama yaşları, bu yaşlar arasındaki ciddi farkların nasıl kapatılacağı, uygulanacak yeni öğretim programları hakkındaki bilgilerin sistemin uygulayıcısı durumunda olan öğretmenlere ve yöneticilere en doğru şekilde nasıl aktarılacağı, programların olumlu ve olumsuz yönlerinin neler olduğu, uygulama boyutunda ne gibi sorunlarla karşılaşıldığı ve sorunlara hangi çözüm önerilerinin getirilebileceği gibi başlıklar önemli birer sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu amaçla araştırmada “İlkokul birinci sınıf öğretim programına yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır.

1.2.Araştırmanın Amacı

Öğretmen ve veli görüşleri doğrultusunda, ilkokul birinci sınıf öğretim programı ile ilgili olumlu ve olumsuz yönleri belirleyerek ortaya çıkan sorunlarla ilgili çözüm önerileri sunmak amacıyla yapılan araştırmanın genel amacı, ilkokul birinci sınıf öğretim programına yönelik öğretmen ve veli görüşlerini incelemektir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Öğretmenlerin ilkokul birinci sınıf programının;

1. Amaçlarına,
2. İçeriğine,
3. Öğretim sürecine ve
4. Değerlendirmesine yönelik görüşleri nelerdir?
5. Öğrencilerin derslerdeki tutumlarına yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?
6. Öğretmenlerin programın uygulanmasına yönelik görüşleri nelerdir?
7. Velilerin programa yönelik görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Yeni ekonomik işleyişlerle, yeni endüstriyel yapıyla ve yeni toplum düzeniyle karşı karşıyayız. Günümüzün okulları çok yönlü çevresel değişme ve dalgalanmalarla karşı karşıyadır ve bundan etkilenmektedirler. Ekonomide yaşanan sorunların, siyasal uzlaşmazlıkların ve kültürel değişmelerin okullar üzerindeki etkisi anında hissedilebilmektedir.

İnsanların kazanması gereken becerilerin başında gelen okur-yazarlık, ülkelerin kalkınmışlık düzeylerinin de bir göstergesidir. Çünkü okur-yazarlık, hem bireyin hem de içinde bulunduğu toplumun yaşamında sosyal, kültürel ve ekonomik bakımdan büyük önem taşımaktadır. Okuma-yazma kavramı, sadece adını soyadını yazma ve imza atma eylemlerinden oluşmaz. Bu kavram aynı zamanda bireyin sosyal, ekonomik, kültürel ve yurttaşlık rollerine de hazırlanmasının bir yoludur. Bireyin özgürleşmesini sağlayacak araçlardan biri olan okuma-yazma kavramına, günümüzde yeni tutumlar, yeni alışkanlıklar ve yeni dünya görüşüne sahip olma da eklenmiştir (Güneş, 2000).

İlköğretim örgün eğitim kurumlarının temeli, ilköğretimin temeli ise birinci sınıftır. Çünkü bireyin eğitimiyle ilgili pek çok kavram birinci sınıfta ortaya çıkar,

yerleşir. Birey öğrenme biçimini, akademik benlik tasarımı, tutumlarını bu sınıfta öğrenmeye başlar ve süreç içerisinde geliştirir. Adeta bir “*öğrenci kişiliği*” oluşturur (Çınar, 2008).

İlköğretimin 1. sınıfında öğrenciler, çağdaş bir yaşam için gerekli olan okuma-yazma, okuduğunu anlama, ana dilini doğru kullanma, okula uyum sağlama, iyi arkadaşlık kurabilme, kendini ifade edebilme, temel matematik işlemleri yapabilme gibi temel bilgi ve beceriler ile toplumsal yaşam kurallarını öğrenirler. Tüm bu kazanımlar ise etkili öğretim programları ile sağlanabilmektedir. Bu nedenle ilköğretim birinci sınıf programlarının etkililiği ve verimi, çocukların ilerdeki yaşantılarını doğrudan etkileyerek onların hayata hazırlanmalarını sağlaması bakımından çok önemli bir yere sahiptir.

2012 – 2013 eğitim öğretim yılında ilköğretim birinci sınıf öğrencilerine uygulanmaya başlanmış olan öğretim programları uygulama boyutunda birçok sorunu içerisinde barındırmaktadır. Uygulama ile ilgili bir pilot çalışmanın yapılmamış olmasından dolayı, bu çalışmanın birinci sınıf öğretmenlerinin öğretim programları ile ilgili sorunlarının çözümünde kaynak olması beklenmektedir. Bu sorunlara ışık tutması ve çözümüne yönelik öneriler getirmesi açısından araştırmanın önemli olduğu söylenebilir.

1.4. Sayıtlar

- 1.Araştırmaya katılan öğretmen ve veliler soruları samimi ve içtenlikle yanıtlamıştır.
- 2.Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilköğretim 1. sınıf öğretim programı hakkındaki bilgi düzeyleri yeterlidir.
- 3.Araştırmaya katılan veliler okuldaki öğretim sürecini takip etmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma Adana ili merkez ilçelerinde bulunan ilköğretilardan seçilmiş olan öğretmenler ve veliler ile sınırlıdır.
2. Kullanılan veri toplama araçları ile sınırlıdır.
3. Araştırma sonuçları, kullanılan veri toplama aracından elde edilen bulgularla sınırlıdır.

4. Araştırma2012 – 2013 eğitim öğretim yılına ilişkin bilgi ve durumlar ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

İlkokul: Öğrencilerin birinci sınıftan başlayarak, dördüncü sınıfın sonuna kadar öğrenim gördükleri ilk dört yıl (MEB, 2012).

Eğitim Programı: Öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneğidir (Demirel, 2009).

Öğretim programı: Okulda ya da okul dışında bireye kazandırılması planlanan bir dersin öğretimiyle ilgili tüm etkinlikleri kapsayan yaşantılar düzeneğidir (Demirel, 2009).

On İki Yıllık Zorunlu Kademeli Eğitim: Birinci kademe 4 yıl süreli ilkokul (1. 2. 3.ve 4. sınıf), ikinci kademe 4 yıl süreli ortaokul (5. 6. 7. ve 8. sınıf) ve üçüncü kademe 4 yıl süreli lise (9. 10. 11. ve 12. sınıf) olarak düzenlenmiştir (MEB, 2012).

BÖLÜM II

KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Eğitimde Program Geliştirme

Eğitimde program geliştirme, “eğitim”, “program” ve “gelişim” kavramlarını da içine alan oldukça kapsamlı bir konudur. Program geliştirme için Demirel (2009), “Eğitim programının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme öğeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünüdür.” şeklinde yine çok geniş kapsamlı bir tanım yapmıştır. Bu tanımdan da anlaşılacağı gibi, program geliştirmeyi anlayabilmek için eğitim programı kavramını iyi bilmek gerekmektedir.

Eğitim programı kavramı üzerine birçok tanım yapılmıştır. Bu tanımlardan bazılarını aşağıda yer verilmiştir.

Eğitim programını, Nicolls ve Nicholls, öğretmenlerin öğrenciler için planladıkları olanakların tümü olarak tanımlamış, Kerr, grupla ya da bireysel olarak okul içinde ya da dışında yürütülecek okul tarafından planlanan ve yönlendirilen tüm öğrenmelerden oluştuğunu açıklamış, J. Galen Saylor, insanların eğitilmesi için bir dizi öğrenme fırsatı sağlama planıdır şeklinde tanımlamış, Eisner ise, eğitim programının daha önceden planlanmış eğitimsel bir dizi aşamadan ve bir çocuğun okul içindeki deneyimlerinden oluştuğunu belirtmiştir. Eğitim programı hakkında birbirinden farklı tanımlar, görüşler ve öneriler öne sürülmesi konunun ne kadar kapsamlı olduğunu gösterir ve program geliştirme çalışmalarına katkı sağlamaktadır (Karacaoğlu, 2014).

Eğitim programının yukarıda belirtilen özelliklerinden yola çıkarak eğitimde program geliştirme hakkında farklı tanımlar ortaya konmuştur. Bu tanımlardan bazıları şunlardır: Program geliştirme en genel anlamıyla eğitim programının tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucu elde edilen veriler doğrultusunda yeniden düzenlemesi sürecidir (Erden, 1998). Program geliştirme öğrencilerde istendik değişiklikleri sağlayabilmek için yapılan planlama (hazırlık), programı yapılandırma, uygulama ve değerlendirme sürecidir (Print, 1993; Akt. Karacaoğlu 2014).

Program geliştirme dirik bir süreçtir. Program geliştirmenin öğeleri arasındaki dinamik ilişkiler sürekli olarak değişime uğrarlar. Bu nedenle programlar da güncellenmeli ve ihtiyaçları karşılayacak biçimde yapılandırılmalıdır.

Öğretim programının sürekli olarak denenmesi ve geliştirilmesi gerekir. Bunun için belirli yerlerde program geliştirme merkezleri kurularak öğretim programlarının daha etkili ve verimli hale getirilmesine çalışılmalıdır. Bu merkezlerde eğitimci ve öğretmenler sıkı bir işbirliğine girmeli, üretilen bilimsel bilgi ve teknolojiler tez elden tüm ilgililere ulaştırılarak uygulamalarda bunlardan yararlanılması sağlanmalıdır (Özçelik, 2010).

“Öğretim, öğretim hizmeti denen özel bir hizmet yardımı ile, bir öğretim programının belli niteliklerdeki öğrencilere uygulanması demek olduğundan, onun istenen sonuçları vermesi hem öğrencilerin belli niteliklere sahip olarak öğretme öğrenme sürecine gelmiş olmalarına, hem uygulanacak olan öğretim programının işler ve işe yarar bir öğretim programı olmasına, hem de bu uygulamanın tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir öğretim hizmeti ile gerçekleştiriliyor olmasına bağlıdır. Bu koşulların karşılanmasında öğretim programı ile öğretim hizmetinin önemli bir yeri vardır. Çünkü okul yıllarının başından itibaren bu iki kaynaktan iyi bir şekilde yararlanılabilirse öğrenci nitelikleri ile ilgili etkenlerin sınırlayıcı etkileri söz konusu olmamaktadır. Bu iki kaynağın eğitimin başlangıcından itibaren denetim altına alınması öğrenci nitelikleri ile ilgili sorunları kaynağında çözerek ortadan kaldırmaktadır. Bir öğretim programında etkinlik-ürün ilişkilerini güçlendirecek, etkinliklerin gruplanarak sıralanmasında öğrenmeleri daha etkili, ekonomik ve pratik hale getirecek değişiklik önerileri ortaya çıktıkça bunlar dikkatle incelenmelidir. Böyle önerilerin öğrenmedeki etkililik ve verimi arttıracaklarını gösteren kanıtlar görüldükçe öğretim programında gerekli değişiklikler yapılmalıdır.” (Özçelik 2010, s.259)

2.2. İlkokulda Okuma Yazma Öğretimi

Okuma yazma öğretiminde birçok farklı yol ve yöntem izlenmektedir. Bunlar harf, ses, hece, sözcük, karma ve cümle yöntemleridir. Her yöntemin kendine özgü avantajları ve dezavantajları vardır. Okuma yazma öğretiminde ülkemizde kullanılan en eski yöntem harf (bireşim) yöntemidir. 1924 yılında bu yöntem yerini ses ve kelime yöntemine bırakmıştır. 1926 yılında ses yöntemi terk edilerek kelime yöntemi ve karma yöntem uygulamalarına geçilmiştir. 1948’den itibaren ise ülkemizde yıllarca

kullanılacak olan cümle yöntemi ile okuma yazma öğretimi yapılmaya başlanmıştır (Güleryüz, 2004). Daha sonra MEB bu yöntemin birçok eksikleri olduğunu belirterek değiştirilmesi gerektiğine karar vermiştir. 2004-2005 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin farklı bölgelerindeki 120 pilot okulda ses temelli cümle yöntemi ile okuma yazma öğretimini uygulamaya koymuştur. Pilot uygulamalardan gelen olumlu veriler ışığında bu yöntem 2005 yılından itibaren ülke genelinde uygulanmaya başlanmış ve halen de uygulanmaya devam etmektedir (Güneş, 2007).

Ses temelli cümle yönteminde alfabedeki 29 harf farklı gruplara ayrılarak öğrencilere öğretilmektedir. Okuma yazma öğretimine birinci grup olan e,l,a,t harfleri ile başlanmaktadır. Bu harfler öğretilirken hazırlık çalışmaları, sesi hissettirme ve tanıtmaya çalışmaları, sesi okuma ve yazma çalışmaları, harflerden hece kelime cümle oluşturma çalışmaları, son olarak da metin oluşturma çalışmaları yapılmaktadır (Güneş, 2007).

Ses temelli cümle yöntemi ile birlikte okuma yazma öğretiminde köklü bir değişiklik yapılarak el yazısı kullanma zorunluluğu getirilmiştir. Öğretmenlerde, el yazısını kullanma konusunda kendilerinin ve öğrencilerin zorlanacakları düşüncesi hakimdir (Akyol, 2005).

Ses temelli cümle yönteminin en büyük avantajı öğrencilerin çok çabuk okumaya geçmeleridir. Genellikle birinci yarıyıl bitmeden bütün öğrenciler okur yazar durumuna gelmektedirler. Ancak okuma hızında ve okuduğunu anlamada cümle yöntemine göre bir dezavantaj söz konusudur. Öğrenciler sesi temele aldıkları için göz sekmeleri çok fazla olmakta ve okuma hızı düşmektedir. Ayrıca parçanın bütününü anlama ve ana düşünceye ulaşmada da zorlanmaktadırlar. Bu nedenle ses temelli cümle yönteminde okumaya geçildikten sonra bolca okuma anlama çalışmalarına yer verilmeli, ayrıca hızlı okuma teknikleri de öğrencilere kazandırılmaya çalışılmalıdır.

2.3. 1997 Yılında İlkokul ve Ortaokul Programlarında Yapılan Değişiklikler

Ülkemizde 1996 – 1997 öğretim yılına kadar ilkokul ve ortaokul ayrı ayrı eğitim öğretim yapmaktaydı. 4306 sayılı sekiz yıllık kesintisiz zorunlu eğitim yasası 16 Ağustos 1997 tarihinde yürürlüğe girdi. 15 Eylül 1997 tarihinden itibaren de tüm yurttan uygulanmaya başlandı. Böylece ilköğretim okulu kavramı ortaya çıkmış oldu.

Yarım asırdan beri dünyadaki hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmeler yaşamı karmaşık hale getirmiş ve günümüz şartları alınacak beş yıllık eğitimle içinden

çıkılamayacak kadar zorlaşmıştır. Bundan dolayı da eğitimin zorunlu kısmının sayısal olarak sekiz ya da daha fazla yıllara çıkarılması insanlığın gündemine girmiş, böylece ülkeler beş yıl eğitim görmeyen bundan yarım asır önce olduğu gibi yaşanan problemleri aşmaya yetmeyeceği, okulda bilgiyle karşı karşıya gelme ve bilgilenme süresinin sekiz ya da on iki yıla çıkarılmasının zorunlu olduğu düşüncesine varmış ve bunu uygulamıştır (Özyılmaz, 1998).

Sekiz yıllık kesintisiz eğitime geçilmesi, okur-yazarlık oranının ve süresinin artırılmış olması, tek tip ortak bir programla çocuklar arasındaki sosyo-kültürel farklılıkların ortadan kaldırılmış olması, çocukların yaşlarına uygun olmayan ağır işlerde çalıştırılmasının önüne geçilmiş olması, çocukların çok küçük yaşta sınav stresinden kurtarılmış olması açılarından olumlu bulunmuştur.

Sekiz yıllık kesintisiz eğitime ana sınıfı eğitiminin eklenmemiş olması, branş öğretmenlerinin sayısının yetersiz olacağı, ders saati sayılarının fazla olmasının öğrencileri zorlayacağı, 7-14 yaş arası çocukların aynı eğitim ortamında bulunmalarının sakıncalı olduğu, öğrencilere 14 yaşına kadar herhangi bir yönlendirmenin yapılamayacak olması, sistemin meslek dallarının gelişmesine ve mesleki eğitime engel oluşturduğu şeklindeki düşünceler ise sisteme yapılan eleştirilerdir.

2.4. 2005 Yılında İlköğretim Programlarında Yapılan Değişiklikler

Milli Eğitim Bakanlığı, bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeleri, küreselleşme ve bilgiye ulaşmada atılan adımları, bireylerin ve toplumun beklentileri ile ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak yeni bir program uygulamaya koyma ihtiyacı hissetmiştir. Bu doğrultuda yapılandırmacı yaklaşımı ve çoklu zeka kuramını temel alan yeni programın 2004-2005 eğitim öğretim yılında ülkemizin farklı bölgelerinde pilot uygulamaları yapılmış, uygulamadan olumlu sonuçlar alınmasıyla 2005-2006 eğitim öğretim yılından itibaren tüm yurttan uygulanmaya başlanmıştır.

2005 programının öğrenciyi merkeze alan, etkinlik odaklı, bilgiyi kullanarak beceriyi geliştirmeyi hedefleyen, bireysel farklılıkları dikkate alarak çevreyle etkileşime olanak sağlayan bir yapıda olması amaçlanmıştır. MEB programı dört temel üzerine inşa etmeyi amaçlamıştır. Bunlar; toplumsal temeller, bireysel temeller, ekonomik temeller, tarihi ve kültürel temellerdir.

Toplumsal Temeller

1. Öğrencilerin kendi örf ve âdetleri içerisinde psikolojik, ahlâkî, sosyal ve kültürel konularda gelişimlerini hedefler.
2. Öğrencilerin, sorumluluklarını ve haklarını bilen, çevresiyle uyumlu kişiler olarak yetişmeleri için çaba gösterir.
3. Toplumun önemseydiği sorunlara karşı duyarlıdır.
4. Engelli ve üstün nitelikli öğrencilerin sorunlarına duyarlılık gösterir.
5. Demokrasinin bireyler arasında karşılıklı görev ve sorumluluk gerektirdiğini, bireylerin demokrasi içerisinde hakları olduğu kadar görevlerinin de olduğunu kabul eder.
6. İnsan haklarına saygı bilincinin gelişimine önem verir.
7. Kişilik gelişimi eğitimi konusunda çaba gösterir.
8. Sporu toplumsallaşmanın bir aracı olarak değerlendirir.

Bireysel Temeller

1. Her öğrencinin bir birey olarak kendine özgü olduğunu kabul eder.
2. Öğrencinin kişisel mutluluğunu ve başarıma zevkini sağlamak için çaba gösterir.
3. Öğrencinin gelecekteki hayatı için yol göstericidir.
4. Günümüzdeki bireylerden beklenen niteliklerin geliştirilmesine duyarlıdır.
5. Öğrencilerin fiziksel ve psikolojik açıdan sağlıklı bireyler olarak yetişmesini önemser.
6. Öğrenmeyi öğrenmenin gerçekleşmesini ön plânda tutar.
7. Bilginin önemine, katmanlarına ve farklı bilgi edinme yollarına duyarlıdır.

Ekonomik Temeller

1. Sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesini benimser.
2. Programlarda, yöresel ekonomik farklılıkları göz önünde bulundurur.
3. Ekonominin yetişmiş insan gücü taleplerini yeterli düzeyde karşılamak amacıyla gerekli önlemleri alır.
4. Öğrencilerin girişimci bir ruhla yetişmelerini önemser.

5. Üretim odaklı olmayı ön plânda tutar.

Tarihsel ve Kültürel Temeller

1. Atatürk İlke ve İnkılâplarını insan yetiştirme modelimizin ana unsurlarından biri olarak değerlendirir.
2. Tarihsel, kültürel ve sosyal kalıtımı destekleyici ve geliştirici öğeler taşır.
3. Öğrencilerin kendi örf ve âdetleri içerisinde değişerek gelişmelerini, gelişerek değişmelerini hedefler.
4. Tarihimizi geleceği plânlanan işlevsel bir aracı olarak değerlendirir.
5. Kültürel ve sanatsal değerlerimizi, kişilik gelişiminin ve toplumsallaşmanın bir aracı olarak görür.
6. Tarihsel ve kültürel birikimimizi, evrensel kültüre özgün bir katkı sağlamanın manevi aracı olarak görür (MEB, 2005).

2.5. Yapılandırmacı Öğrenme

2005 – 2006 eğitim öğretim yılından itibaren, yapılandırmacı yaklaşımı ve çoklu zeka kuramını temel alan yeni bir program uygulanmaya başlanmış ve halen de uygulanmaya devam etmektedir. Bu nedenle, programın temelini oluşturan yapılandırmacı öğrenme hakkında daha kapsamlı bilgilere ulaşmanın gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Yapılandırmacılık, öğrenme sürecine odaklandığı ve öğrenmeye etki eden unsurları gün ışığına çıkarmayı amaçladığı için eğitim ile ilgilenenler açısından oldukça uyarıcıdır. Onun dile, kültüre ve bireylerin önsel bilgilerinin öğrenmedeki işlevine dikkat çekmesi, hatta programların ve hedeflerin belirlenmesinde öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine vurgu yapması ve bu sürece öğrenciyi katmayı arzulaması geleneksel eğitim anlayışının eleştiri süzgecinden geçirilmesi için önemli nedenler sunmaktadır. Yine değerlendirmede sürece odaklanması ve bireyin öz gelişimini dikkate alması, geleneksel değerlendirme sisteminin sorgulanmasına ve geliştirilmesine yol açarak verimli olanaklar doğmasını sağlamaktadır (Aydın, 2007).

Yapılandırmacı yaklaşımın temelinde pragmatizm ve varoluşçuluk felsefesi vardır. İlerlemecilik ve yeniden kurmacılık eğitim akımlarından etkilenir. Buluş yoluyla, araştırma ve işbirliği yoluyla öğrenme yapılandırmacı yaklaşımın temelindeki

öğrenme stratejileridir. Yapılandırmacı öğrenmede, probleme dayalı, projeye dayalı, görev odaklı öğrenmeler bulunmaktadır. Bu eğitim anlayışı “yapılandırmacılık” veya “oluşturmacılık” (constructivism) olarak adlandırılır. Bu öğrenme modelinde öğrencinin aktif ve merkezde olduğu bir yapı vardır. Öğrenciler önceki bilgilerinden ve deneyimlerinden hareketle yeni bilgilere ve deneyimlere ulaşırlar. Öğrenci bilgiyi salt alan değil, kullanan, yorumlayan, dönüştüren ve yeniden yapılandıran durumundadır (Ayten, 2006).

Yapılandırmacı kurama göre bilgi, duyularımızla ya da çeşitli iletişim kanallarıyla edilgen olarak alınan ya da dış dünyada bulunan bir şey değildir. Tersine bilgi, öğrenen tarafından yapılandırılır, üretilir. Bu nedenle yapılar kişiye özgüdür (Açıkgöz, 2004).

Thanasoulas’a göre yapılandırmacılıkta bilgi bireysel bir anlama sahiptir ve bireysel olarak öğrenciler tarafından yaratılır. Öğrenciler bilgilerini, anlamları ve onları düzenleyen yapıları dikkate alarak kendileri yapılandırır. Bu yüzden öğrenciler işittiklerini, gördüklerini ve okuduklarını ön bilgileri ve alışkanlıkları doğrultusunda yorumlarlar. Öğrenme ise öğrencilerin kavramsal algılamalarını gösterebildikleri zaman başarıya ulaşır. Yurdakul’a göre yapılandırmacılıkta bilgi, bireylerin nesneler üzerindeki etkileri ile oluşur ve sosyal etkileşim ile bireysel anlamların yaşayabilirliğini değerlendirmekten doğar. Öğrenme ise gerçek yaşam durumlarında ve bağlam merkezli zengin yaşantılar sayesinde kurulan özgün ilişkilerle oluşur. Özden’e göre ise yapılandırmacı yaklaşımda öğrenme, insan zihninde eski ve yeni bilgilerin yapılandırılması sonucu oluşur. Öğrenen uyarıcıların özümleyicisi ve davranışların aktif oluşturucusudur. Eğitim programı tündengelim yoluyla ve temel kavramlara ağırlık verilerek işlenir, öğrenci sorunlarına göre program yönlendirilir. Öğretmenler öğrenme sürecinde bir öğrenen olarak öğrencilerle karşılıklı etkileşime girer ve öğrenme ortamını düzenler. Öğrenciler kendi öğrenmelerinden sorumludur. Çevreden edindikleri bilgilere zihinlerinde anlam verirler. Böylece öğretimde aktiftirler. Öğretim sürecinde öğrencilerin ilgileri, ihtiyaçları ve soruları geniş yer tutar. Yapılandırmacı yaklaşımda değerlendirme ise öğretim sürecinden ayrı değildir. Öğretim devam ederken öğretmen gözlemleri veya öğrenci çalışmalarının toplanması ile gerçekleşir. (Aydın, 2007)

2.6. 2012 Yılında İlkokul ve Ortaokul Programlarında Yapılan Değişiklikler

11 Nisan 2012 tarihli ve 28261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, 30 Mart 2012 tarihli ve 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun çerçevesinde zorunlu eğitim süresi sekiz yıldan on iki yıla çıkarılmıştır.

Zorunlu eğitim dört yıl süreli ilkokul, dört yıl süreli ortaokul ve dört yıl süreli lise eğitimini kapsamaktadır. Öğrencilerin öğrenim gördüğü birinci dört yıl (1, 2, 3, 4. sınıflar) ilkokul, ikinci dört yıl (5, 6, 7, 8. sınıflar) ortaokul, ve üçüncü dört yıl (9, 10, 11, 12. sınıflar) ise lise şeklinde isimlendirilmiştir.

2012 – 2013 eğitim öğretim yılı için 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla 66 ayını tamamlamış tüm çocukların okul kayıt işlemleri e-okul sistemi üzerinden merkezi olarak yapılmıştır. 60 – 66 ay arasındaki çocukların ise velisinin yazılı isteği ile gelişim yönünden hazır olduğu anlaşılanların ilkokula devamı sağlanmıştır. Diğer öğrenciler okul öncesi eğitime yönlendirilmiştir.

Yeni yapıda, ilk dört, çocuğun okula alıştığı ve temel becerileri kazandığı evredir. İkinci dört, çocuğun yeteneklerini sınadığı ve geliştirdiği bir kademedir. Üçüncü dört ise çocuğun yetenek, gelişim ve tercihleri doğrultusunda genel eğitim veya mesleki ve teknik eğitim aldığı kademedir.

Bu kanunla getirilen sistem 2012 - 2013 öğretim yılında uygulamaya geçirilmiştir. 4. sınıfı tamamlayan ilköğretim öğrencileri ortaokul 1. sınıf öğrencisi olarak, 8. sınıfı tamamlayan öğrenciler ise zorunlu eğitim kapsamında 9. sınıf öğrencisi olarak liseye başlamak zorundadır. Sadece 12 yıllık eğitimin sonunda diploma verilecektir.

Serbest etkinliklerle birlikte bir ders 40 dakika olmak üzere 1 - 4. sınıflarda haftada 30 ders; ortaokulda ise 5. sınıfta 36 ders, 6. sınıfta 36 ders, 7. sınıfta 37 ders ve 8. sınıfta 37 ders okutulmaktadır.

2012-2013 eğitim öğretim yılında, ilkokul 1. sınıfa kayıt olması gereken 2.313.888 çocuk olup, bunlardan 66 ayını dolduran 1.656.211'i zorunlu olarak; 60-66 ay arasındaki 657.677 çocuktan 141.494'ü ise isteğe bağlı olarak ilkokul 1. sınıfa kaydedilmiştir. 66 ay ve üzeri olan çocuklardan okula hazır olmayan 79.565 çocuk ise alınan sağlık raporu neticesinde okul öncesi eğitime yönlendirilmiş veya kayıtları 1 yıl ertelenmiştir. Rapor alan 79.565 çocuktan 59.889'unun (yaklaşık %75) 66-69 ay arasındaki çocuklardan oluştuğu tespit edilmiştir (MEB 2013).

2.7.Dünyada Okula Başlama Yaşı ve Zorunlu Eğitim

Toplumların sosyal, kültürel ve ekonomik bakımlardan ilerlemesi, teknolojiye ve endüstrideki hızlı gelişmeler insan unsurunun en iyi şekilde eğitilmesini gerektirmekte ve buna paralel olarak, zorunlu eğitim süre yönünden uzamakta ve farklı ülkelerde farklı sürelerde devam etmektedir. Bugün, dünya ülkeleri zorunlu eğitim süresinin artırılmasını hedeflemekte ve bu yönde çaba sarf etmektedirler. Birçok ülke zorunlu eğitim süresini 12 yılın üstüne çıkarabilme olanaklarını yaratmaya çalışmaktadır. Tabloda görüldüğü gibi, dünyada 172 ülkeden sadece 12 sinde zorunlu eğitimin 5 yıl olması bunun göstergesidir (Gültekin, 1998).

Tablo 1.

Dünyada Zorunlu Eğitim Süresinin Ülkelere Göre Dağılımı

Zorunlu Eğitim Süresi (yıl)	Ülke Sayısı
12	5
11	7
10	38
9	30
8	31
7	9
6	37
5	12
Toplam	172

Öte yandan, ülkelerin kalkınmışlık ve gelişmişlik seviyeleri ile zorunlu eğitim süreleri arasında pozitif bir ilişki bulunmaktadır. Bu ülkelerde zorunlu eğitim en az sekiz yıldır. Aşağıdaki tabloda Avrupa Birliğine üye ülkelerde zorunlu öğrenim yaşı, süresi, okullaşma oranları ve okula başlama yaşları verilmiştir. Tabloda görüldüğü gibi gelişmiş sistemlerde zorunlu eğitim süresi daha fazladır.

Tablo 2.

Avrupa Ülkelerinde Okula Başlama Yaşı, Zorunlu Eğitim Süresi ve Okullaşma Oranı

Ülke	Zorunlu Yıl	Süresi(yıl)	Oranı (%)	Başlama Yaşı
Danimarka	7-16	9	99	64 ay – 72 ay
Belçika	6-18	12	93	64 ay – 72 ay
Fransa	6-16	10	97	68 ay – 72 ay
Almanya	6-18	12	82	64 ay – 72 ay
Yunanistan	6-15	9	99	—
İrlanda	6-15	9	89	72 ay – 84 ay
İtalya	6-14	8	96	68 ay – 72 ay
Lüksemburg	4-15	11	—	72 ay – 84 ay
Hollanda	5-17	12	100	48 ay – 60 ay
Portekiz	6-15	9	100	—
İspanya	6-16	10	100	72 ay – 84 ay
İngiltere	5-16	11	96	60 ay – 68 ay
TÜRKİYE	6-18	12	—	60 ay – 72 ay

Dünyada ise okul öncesi eğitim 16 ülkede zorunludur. Dünyadaki 200 ülkenin 30’unda çocuklar 5 yaşında (60-72 ay), 130’unda 6 yaşında (72-84 ay) ve 40’ında 7 yaşında (84 ay sonrası) eğitime başlamaktadırlar. İngiltere Avusturya Yeni Zelanda gibi ülkelerde zorunlu eğitim 5 yaşında başlarken çocuklar 1. ve 2. sınıfta okuma yazma öğrenmezler. Almanya, ABD, İtalya, İsviçre gibi ülkelerde okula başlama yaşı 6 iken İskandinav ülkelerinde ise 7 olarak belirlenmiştir. Ülkemizde ise 2012- 2013 eğitim öğretim yılı itibariyle de dört artı dört artı dört sistemi ile, okula başlama yaşı 5’indirilmiş, lise öğrenimini de içine alacak şekilde, üç kademedede toplam on iki yıllık zorunlu eğitime geçilmiştir (Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Politikaları VIII. Çalıştay Raporu, 2013).

Dünyadaki diğer ülkelere bakıldığında, Avusturya’da ve Japonya’da okula başlama yaşı 6’dır. Finlandiya’da okula başlama yaşı 7’dir ve okul öncesi eğitim zorunlu değildir. Amerika Birleşik Devletleri’nde eyalet sistemi olduğundan dolayı okula başlama yaşları da yönlendirmelere göre farklılık göstermektedir. İsrail’de ise okula başlama yaşı 5’tir. Ancak bu yaş büyük oranda ana sınıfı eğitimin kapsar (Poyraz ve Dere, 2001). Yapılan çalışmalarda okula başlama yaşının 5,9 ile 6,3 yaşlar arasında

olmasının olgunluk bakımından en iyi sonuçları verdiği ve bu yaşlarda çocukların okula başlanmasının uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Sharp, 1998).

2.8. Birinci Sınıf Öğretim Programına Yönelik Yapılan Araştırmalar

2.8.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Külekçi (2013), “4+4+4 Eğitim Sistemi Kapsamında Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi” adlı çalışması nitel bir araştırma ile tasarlanmıştır. Çalışma grubu 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Kilis ve Gaziantep illerinde birleştirilmiş sınıflarda görev yapan 12 öğretmenden oluşmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle toplanmıştır. Bulgulara göre 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin birleştirilmiş sınıflarda öğrenci sayısının azalmasına bağlı olarak az da olsa olumlu katkısı olduğu ancak öğretmenlerin, bir pilot uygulama olmadan kendilerini aniden sistemin içinde 60 aylık öğrencilerle buldukları, bu öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin yeterli olmadığı ve öğretmenlerin bu öğrencilerin gelişim özellikleri ve eğitimleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonucuna ulaşmıştır.

Akkan (2013), “4+4+4 Eğitim Modelinin Değişim Yönetimi Bakımından İncelenmesi” adlı yüksek lisans çalışmasında 314 öğretmene anket uygulamış, araştırmanın sonucunda öğretmenler 4+4+4 eğitim modelinin değişim yönetimi bağlamında “planlama” ve “hazırlık” aşamasının “çok az” düzeyinde gerçekleştiğini belirtmişlerdir. 4+4+4 eğitim modelinin “planlama” ve “hazırlık” düzeyine ilişkin erkek öğretmenler, kadın öğretmenlere göre daha olumlu görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin 4+4+4 eğitim modelinin “planlama” ve “hazırlık” düzeyine ilişkin görüşleri öğretmenlerin branşı, mesleki kıdemleri ve yaşları bakımından farklılık göstermemiştir. Öğretmenlerin bu sisteme neden gerek duyulduğunu anlayamadıkları, sistem hakkında gerekli bilgilendirmelerin yapılmadığını düşündükleri sonucuna ulaşmıştır.

Öztürk ve Uysal (2013), “İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Yazma Süreçlerinin Takvim Yaşı Yönünden Karşılaştırılması” adlı çalışmalarında, nitel araştırma desenlerinden olgu bilim kullanılmıştır. Araştırma verileri, Urfa, Bursa ve Diyarbakır ilindeki ilkokullarda 60-66 aylık ile 72 aylık öğrencileri bir arada okutan 17 birinci sınıf öğretmeninden elde edilmiştir. Araştırmada 60-66 aylık öğrencilerin okuma yazma sürecinde zorlandıkları, 72 aylık öğrencilerin ise bu süreçte sıkıldıkları,

öğretmenlerin 60-66 aylık öğrenciler ile iletişimde zorlandıkları, bu öğrencilerin derse karşı olan ilgilerinin yetersiz olduğu, okul öncesi eğitim almamış olmalarının sorun yarattığı, fiziksel olarak yazma olgunluğuna tam olarak ulaşmadıkları, sonuçlarına ulaşmışlardır.

Adıgüzel (2013), “4+4+4 Eğitim Sisteminin İlkokullarda Uygulanışı Üzerine Değerlendirme” adlı çalışmasında, ankete katılan idarecilerin %81’i tarafından yeni belirlenen okula başlama yaşının fizyolojik ve psikolojik açıdan hiç uygun bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Koçyiğit (2009) Yaptığı araştırmada, ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ve ebeveynlerin bakış açısıyla “okula hazır bulunuşluk” için gerekli beceri ve yeterliklerin neler olduğunu tespit etmeyi ve bu durumun okul öncesi eğitime ilişkin sonuçlarını ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu çalışma, Konya ili özel ve devlet ilköğretim okullarında görev yapan 14 birinci sınıf öğretmeni ve 13 ebeveyn ile yürütülmüştür. Araştırmanın bulgularına göre hazır bulunuşluğun, çocuğun sosyal, duygusal, zihinsel ve fiziksel gelişim alanlarına paralel bir şekilde olgunlaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çelenk (2008) araştırmasında, ilköğretim okullarına yeni başlayan birinci sınıf öğrencilerini ilk okuma ve yazma öğretimine yönelik deneyim ve birikimlerini ölçmeyi amaçlamıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin okul öncesi dönemden aldıkları eğitimle ilk okuma ve yazma öğretimine yönelik çok önemli deneyim ve birikimlerle okula başladıkları, okulöncesi dönemde alınan anaokulu eğitiminin öğrencilerin okuma ve yazmaya hazırlık düzeyleri üzerinde etkili olduğu ortaya çıkmıştır.

Ünüvar (2002) tarafından yapılan “Burdur İli İlköğretim Okullarında İlkokuma ve Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar” adlı çalışmada, ilk okuma ve yazma öğretiminde öğrenciden kaynaklanan sorunların, okulöncesi eğitim almama ve okulöncesi eğitim almış olanların da bu kurumlarda edindikleri hatalı alışkanlıklar olduğu görülmüştür. Velilerin, çocuklarına harfleri adıyla öğretmeleri, kendi aralarında yaşanan problemleri çocuklarına yansıtmaları ve kendi çocuklarını diğer çocuklar ile karşılaştırmaları gibi davranışların ilkokuma ve yazma öğretiminde sorun oluşturduğu yönünde görüşler elde edilmiştir. Ayrıca yazı programında yapılan değişiklikler, öğrencilerin küçük yaşlarda okula kayıt edilmeleri, birinci sınıfa okutan öğretmenlerin meslekte 20 yılını aşmış olmaları gibi durumların ilkokuma ve yazma öğretiminde sorun oluşturduğuna ilişkin bulgular elde edilmiştir.

Çelenk (2002) “İlkokuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri” adlı çalışması sonucunda, öğretmenlerin büyük bir oranda cümle

ile başlayan çözümleme yönteminin ilkokuma-yazma öğretiminde uygun bir yöntem olduğu görüşünde oldukları, bir kısmının da öğretimde karma bir yaklaşımdan yana olduğu görülmüştür. Öğretmenler hazırlık süresinin daha uzun olması düşüncesindedirler. Hazırlıkta sürenin, çocuğun okul öncesi eğitim alıp almamasına ve ailede kazandığı bilgi ve becerilerine dayandırılması gerektiği görüşündedirler. Öğretmenler, ilkokuma-yazma öğretimi konusunda yetersiz oldukları, bu yetersizliklerini kendi kişisel deneyim ve çabalarıyla kapattıkları, denetim elemanları ve Milli Eğitim Kurumu'nun bu eksikliği giderici bir çabasının bulunmadığı, üniversitelerin hizmet içi eğitim için devreye girmelerinin uygun olacağı görüşlerinde birleşmektedirler. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu öğretim yılı başında kurulacak öğretmen veli işbirliğini gerekli görmektedir. Öğretmenler, ilkokuma-yazma öğretiminde velinin devre dışı olmasının mümkün olmadığı, velisinin yakın ilgisi ve desteğini gören öğrencinin daha başarılı olduğu düşüncesindedirler.

Çınar (2004) “Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında İlkokuma Yazma Öğretimine İlişkin Bir Araştırma” adlı çalışmada, okullarda araç gereç eksikliğinin olduğu, öğretmen yetiştirmede birleştirilmiş sınıflarda öğretim dersinin uygulamalı yapılması gerektiği, sınıf başına düşen öğretmen zamanının az olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Ahioğlu (2006) tarafından yapılan “Öğretmen ve Veli Görüşlerine Göre Farklı Sosyoekonomik Düzeydeki Ailelerin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Yazma Sürecini Etkileme Biçiminin Değerlendirilmesi” adlı çalışmada, üst ve orta sosyo-ekonomik düzeydeki ailelerin, çocuklarına daha elverişli yaşam koşulları sağladıkları, çocukları ile iletişimlerinin daha yoğun ve yapıcı olduğu, çocuğun okuldaki etkinlikleri ile ilgili oldukları, çocuğun öğretmeni ile daha sık iletişimde bulundukları sonucuna ulaşmıştır. Alt sosyoekonomik düzeydeki ailelerinin yaşam koşullarının çocuğun zihinsel gelişimine elverişsiz olduğu, anne babaların çocukları ile diyaloglarının yetersiz olduğu, öğretim ile iletişimin istenilen seviyede bulunmadığı da ulaşılan diğer sonuçlardır.

Öz (2009) tarafından yapılan “İlkokuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Güçlüklerin Öğretmen ve Ebeveyn Görüşlerine Dayalı Olarak Belirlenmesi” adlı çalışmada, ses temelli cümle yönteminde sesi hissetme ve tanıma evresinde ses öğretiminin öğrencilere soyut geldiği ve öğrencide anlamayı olumsuz etkilediği, aynı zamanda öğrencilerin cümle yapısını kavramada ve noktalama işaretlerini kullanmada zorlanmakta olduğu, ayrıca ilk verilen ses grubunda öğrencinin çevresinde sürekli

kullandığı ve duyduğu işlek cümlelerden oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler ve ebeveynler tarafından okuma yazmaya çabuk geçildiği, fakat daha sonra okuma hızının aynı seyrettiği, yavaş ilerleme kaydedildiği ifade edilmiştir.

Öğretmenlerin ifade ettiği diğer bir konu ise okul öncesi eğitim gören ve görmeyen öğrenciler arasında el becerileri ve el-göz koordinasyonu farklılıkları olduğudur. Okul öncesi eğitim alan birinci sınıf çocukları ilkokuma yazma çalışmalarına daha kısa sürede uyum sağlarken okul öncesi eğitim almayan çocuklar ise sosyal, duyuşsal ve psikomotor beceriler bakımından akranlarına göre eksik kalmaktadır. Ebeveynler tarafından öğrencilere okulöncesi eğitim döneminde seslerin harfin adları biçiminde öğretilmesi ses temelli cümle yöntemine ters olduğundan olumsuz öğrenmeler oluşmakta ve okuma yazma sürecini olumsuz yönde etkilemektedir. Ebeveyn tarafından öğrencilere evde destek sağlanmadığında okuldaki öğrenilenler evde pekiştirilememekte, bu durum okuma yazma sürecini olumsuz etkilemektedir.

Korkmaz (2006), “Yeni İlköğretim Birinci Sınıf Programının Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi” isimli çalışmasında, birinci sınıf öğretmenlerinin, yeniden yapılandırılan birinci sınıf öğretim programlarını bir yıl uygulandıktan sonra, program hakkındaki düşüncelerinin ortaya konulmasını amaçlamıştır. Yeni ilk okuma yazma öğretimi programı hakkında ailelerin yeterli bilgi sahibi olmamalarından dolayı öğretmenlerin sınıftaki uygulamalar ile evdeki alıştırmaların beraber yürütülmesinde sorunlar yaşadıkları görülmüştür. Öğretmenler, ders kitaplarında kullanılan metinlerin uzun olduğunu, kullanılan kavramların bazı öğrencilerin seviyelerinin üzerinde olduğunu ve öğrencilerin öğrenmede zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Araştırmaya göre birinci sınıf öğretmenleri, yeni birinci sınıf Hayat Bilgisi öğretim programında tema ve konuların çok iyi seçildiğini ve programa uygun ders kitaplarının iyi bir şekilde hazırlandığını ifade etmişlerdir. Araştırmada Türkiye’deki hızlı nüfus artışı ve göçlerden kaynaklanan kalabalık sınıflar sorununun tam olarak çözülmemesi nedeniyle, yeni programın ülke genelinde istenilen şekilde uygulanmasının zorlaştığı belirtilmiştir. Öğretmenler etkinliklerin fazla, sınıfların kalabalık, öğretmen gözlem formlarının çok fazla olduğunu ve uygulamada güçlükler yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu çalışmaya katılan birinci sınıf öğretmenleri, yeni birinci sınıf matematik öğretim programındaki konuların ve öğretim yöntemlerinin öğrencilerin dersi severek öğrenmelerine imkan sağladığını ifade etmişlerdir. Fakat öğretmenler, öğrencilerin

öğrendiklerini pekiştirmeleri için yapmaları gereken alıştırmaların yeterli olmadığını düşünmektedirler.

Çetin (2010), “İlköğretim Birinci Sınıf Matematik Programına Yönelik Öğretmen Görüşleri” adlı çalışmasında programda bireysel öğrenme farklılıklarını dikkate alacak düzenlemelerin olmadığı, programın öğretmenin iş yükü arttırdığı, matematik ders saatinin yetersiz olduğu, araç gereç yetersizliğinin olduğu, kalabalık sınıflarda uygulama zorluğu bulunduğu, programın okulların donanımlı olmasını gerektirdiği, ölçme ve değerlendirme bölümünü kolaylaştırıcı düzenlemeler yapılması gerektiği yönünde bulgulara ulaşmıştır.

2.8.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Stewart ve Dore (1986), öğretmenlerin okuma yazma öğretimine ilişkin deneyimlerinin analizine yönelik bir çalışma yapmışlar ve okuma öğretiminde sadece içeriğin aktarılmasının doğru olmayacağı, öğrencilerde anlama ve düşünme becerilerinin geliştirilmesinin önemli olduğu, öğretmenlerin okuma yazma öğretiminde kendilerini geliştirmeleri gerektiği sonucuna ulaşmışlardır.

Pretz (2006), Amerika’da yapılandırmacı yaklaşım temel alınarak hazırlanan matematik dersi öğretim programı ile ilgili olarak öğretmenlerin görüşlerini incelemiştir. Öğretmenler yapılandırmacı yaklaşımın öğrencilerin akıl yürütme becerilerini geliştirdiği, matematiği öğrenmeyi kolaylaştırdığı, daha kalıcı öğrenmeler sağladığı, programın daha esnek olmasına imkan sağladığı şeklinde görüş belirtmişlerdir (Akt. Yıldırım, 2009).

2.8.3. İlgili Araştırmaların Değerlendirmesi

İlgili araştırmalar genel olarak incelendiğinde, araştırmaların daha çok ilkokul birinci sınıf çocuklarının okula hazır bulunuşluk seviyeleri, gelişimsel özellikleri, okula başlama yaşı, okul olgunluğu, sosyo-ekonomik düzeyin okuma yazma sürecine etkileri, 4+4+4 eğitim sisteminin ilkokul birinci sınıfta meydana getirdiği değişimler, okul öncesi eğitimin okuma yazma başarısına etkileri ve okuma yazma öğretiminde veli tutumları üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Birinci sınıf öğretim programı genellikle dersler boyutunda incelenmiştir. Programın genel değerlendirmesi çok fazla yapılmamıştır. Araştırmalarda birinci sınıf eğitiminin önemi üzerinde durulmuştur. Birinci sınıf öğretim programının uygulanması sırasında ortaya çıkan sorunlar ve çözüm önerilerinin neler olabileceği ile ilgili çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

Araştırmalarda üzerinde durulan birçok sorun ve tespiti paralel sonuçlar, yapılan araştırma sonucunda da ortaya çıkmıştır. Bu araştırma 4+4+4 eğitim sisteminin ilkokul birinci sınıf öğretim programında meydana getirdiği değişimleri ve öğretmenlerin programa bakış açılarından yola çıkılarak programın uygulanmasındaki sorunlarla çözüm önerilerini ortaya çıkarılmasına yönelik yeni bir çalışma olmuştur.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ile verilerin toplanması ve analiziyle ilgili bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, farklı sosyo-ekonomik düzeydeki ilkokullarda, birinci sınıf öğretim programına yönelik öğretmen ve veli görüşlerinin incelenmesi amacı ile tarama modelinde yapılmış betimsel bir araştırmadır.

Karasar'a (2005) göre tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Olanları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez.

Ayrıca, araştırmada hem nicel, hem de nitel yöntemler bir arada kullanıldığından karma yöntemin kullanıldığı da söylenebilir. Nicel kısımda betimsel araştırma modellerinden genel tarama yöntemi, nitel kısımda ise görüşme yöntemi kullanılmıştır.

Nicel araştırma modeli, örneklemin evreni temsil edebilme varsayımından yola çıkılarak, elde edilen sonuçları evrene genellemeye çalışan modeldir. Konu üzerinde genel bir eğilimi ortaya koyarlar ve sayısal verilerle ifade edilirler. Nicel araştırma modeli içerisinde, programı değerlendirme gibi, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımı, tarama modeli olarak isimlendirilir. Bu modelde, araştırmacı, araştırmaya konu olan her neyse onları olduğu gibi tanımlamaya çalışır, herhangi bir değiştirme ve etkileme çabası göstermez. Amaç var olanı değiştirmeye kalkmadan uygun bir biçimde gözleyip belirleyebilmektir (Karasar, 2005).

Nitel araştırma modeli, katılımcıların görüşlerinin detaylandırılarak verildiği, genellikle diyaloglarla desteklenen, sonucunda genellendirilebilirlik kaygısı taşımayan, aslında subjektif olan ama araştırmacının yöntem ve çalışma kurallarına

uymasıyla birlikte kalitesi artan bir araştırma modelidir. Yıldırım ve Şimşek de (2005, s. 39) nitel araştırmayı “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlamışlardır.

Nitel araştırmalar, nicel araştırma yöntemlerine göre daha derinlemesine bilgi sağlarlar ve genellikle geleneksel araştırma yöntemleriyle ifade edilmesi zor olan sorulara cevap bulmak için kullanılmaktadırlar (Frankel ve Devers, 2000; Akt. Büyüköztürk, 2006).

Genel taramanın içeriğini, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı alt, orta ve üst sosyo-ekonomik düzeydeki ilkokul birinci sınıflarda görev yapan öğretmenlerin birinci sınıf öğretim programlarına bakış açıları, yaşadıkları güçlükler ve öğretim programının olumlu yönleri hakkındaki görüşleri oluşturmaktadır.

Görüşmenin içeriğini ise, hazırlanan yarı –yapılandırılmış sorular yoluyla Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı alt, orta ve üst sosyo-ekonomik düzeydeki ilkokul birinci sınıflarda görev yapan öğretmenlerin, ilkokul birinci sınıf öğretim programının işlevselliğini arttırmak için neler yapılması gerektiği, yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri ile, velilerin programa yönelik görüşleri oluşturmaktadır.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırma 2012 – 2013 eğitim öğretim yılında Adana ili merkez ilçelerinin (Seyhan, Çukurova, Yüreğir, Sarıçam) sınırlarında bulunan ilkokullarda görev yapan birinci sınıf öğretmenleri ve öğrenci velileri üzerinde uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu anket uygulanan ve görüşme yapılan gruplar şeklinde aşağıda sırasıyla açıklanmıştır.

Tablo 3

Örnekleme Tablosu

İlkokul Sosyo-Ekonomik Düzy	Görüşme		Anket	Toplam	%
	Veli	Öğretmen	Öğretmen		
Alt	5	5	45	55	19
Orta	5	5	189	199	68
Üst	4	4	31	39	13
Toplam	14	14	265	293	100

3.2.1. Anket Uygulanan Örneklem

Araştırmanın anket uygulanan örneklemini, 2012 – 2013 eğitim öğretim yılında Adana ilindeki sosyo-ekonomik düzeyleri farklı (alt, orta, üst) ilkokullardan seçilen 265 birinci sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Alt ve üst sosyo-ekonomik düzey temsili eşit olarak seçilen okulların yüzde yirmisine denk gelecek şekilde oluşturulmuştur. Okulların yüzde sekseni ise orta düzeyden seçilerek örneklemin temsil gücü arttırılmaya çalışılmıştır. Okul sayısı ve sosyo-ekonomik düzey bilgileri İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan listeye göre belirlenmiştir. Listelenen ilkokullar içerisinde küme örnekleme yöntemi ile yansızlık kuralına göre okullar belirlenmiş ve bu okullardaki bütün birinci sınıf öğretmenlerine anket uygulanmıştır. Uygulanan anketlerden geçerli olarak geri dönen 265 anket üzerinden analizler yapılmıştır.

3.2.1.1. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Anket uygulanan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4

Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde

Cinsiyet	f	%
Kadın	169	64
Erkek	95	36
Toplam	264	100

Tablo 4'deki bulgulara göre, ankete katılan öğretmenlerin %64'ünün (169 öğretmen) kadın, %36'sının erkek olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre katılımcıların büyük çoğunluğun bayan öğretmenlerden oluştuğu söylenebilir.

3.2.1.2. Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Dağılımları

Anket uygulanan öğretmenlerin yaşlarına ilişkin dağılımlar Tablo 5.'te sunulmuştur.

Tablo 5.

Ankete Katılan Öğretmenlerin Yaşlarına İlişkin Frekans ve Yüzdelere

Yaş	f	%
22-27 yaş	1	0.40
28-33 yaş	22	8.40
34-39 yaş	62	23.50
40-45 yaş	85	32.30
45 yaş üstü	93	35.40
Toplam	263	100

Tablo 5’te görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin %67’si, (178 öğretmen) 40-45 yaş ile 45 yaş üstü aralığında bulunmaktadır. Öğretmenlerin %23’ü ise (62 öğretmen) 34-39 yaş aralığında bulunmaktadır. Tabloya göre, veri toplanan öğretmenlerin çok büyük bir bölümünün orta yaş ve üzerinde oldukları söylenebilir.

3.2.1.3. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okullara Göre Dağılımları

Öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre dağılımları Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6.

Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okullara İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri Tablosu

Mezun Olduğu Kurum	f	%
Eğitim Fakültesi	121	45.80
Fen Edebiyat Fakültesi	20	7.60
Eğitim Yüksek Okulu	43	16.30
Eğitim Enstitüsü	29	11.10
Öğretmen Okulu	7	2.60
Diğer	44	16.60
Toplam	264	100

Öğretmenlerin mezun oldukları bölümler incelendiğinde en büyük yüzdeyi %46 ile (121 öğretmen) eğitim fakültesi mezunlarının oluşturduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin %16'sı (43 öğretmen) eğitim yüksek okulu, %8'i (20 öğretmen) fen edebiyat fakültesi, %3'ü (7 öğretmen) öğretmen okulu ve %17'si (44 öğretmen) de diğer bölümlerden mezun olarak görülmektedir. Öğretmenlerin büyük bir yüzde ile eğitim fakültesi mezunu oldukları söylenebilir.

3.2.1.4. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımları

Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre dağılımları Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7

Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri Tablosu

Mesleki Kıdem	f	%
1-5 yıl	1	0.40
6-10 yıl	22	8.40
11-15 yıl	55	20.70
16-20 yıl	79	29.70
21 yıl ve üzeri	108	40.80
Toplam	265	100

Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine bakıldığında 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan 108 öğretmen, katılımcıların % 41'ini, 16 – 20 yıl kıdeme sahip olan 79 öğretmen, katılımcıların % 30'unu, 11- 15 yıl kıdeme sahip olan 55 öğretmen katılımcıların % 21'ini, 6-10 yıl kıdeme sahip olan 22 öğretmenin ise katılımcıların % 8'ini oluşturdukları görülmektedir. Ankete katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun deneyimli oldukları söylenebilir.

3.2.1.5. Öğretmenlerin Birinci Sınıf Okutma Tecrübelerine Göre Dağılımları

Öğretmenlerin birinci sınıfı okutma tecrübelerine yönelik bilgiler Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8.

Öğretmenlerin Birinci Sınıf Okutma Tecrübelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılım Tablosu

Birinci Sınıf Okutma Tecrübesi	f	%
1 kez	4	1.50
2 kez	13	4.90
3 kez	43	16.20
4 kez	51	19.20
5 kez ve üzeri	154	58.20
Toplam	265	100

Öğretmenlerin %58'inin (154 öğretmen) en az beş kez ve üzeri birinci sınıfı okuttukları, %19'unun (51 öğretmen) 4 kez birinci sınıfı okuttuğu, %16'sının (43 öğretmen) 3 kez birinci sınıfı okuttuğu, %5'inin (13 öğretmen) 2 kez birinci sınıfı okuttuğu anlaşılmaktadır. Tabloya göre öğretmenlerin büyük çoğunluğunun birinci sınıf öğrencilerine eğitim verme konusunda oldukça deneyimli oldukları söylenebilir.

3.2.1.6. Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına Göre Dağılımları

Öğretmenlerin sınıf mevcutlarına ilişkin bilgiler Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9.

Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri Tablosu

Sınıf Mevcudu	f	%
10-20 kişi	49	18.50
21-30 kişi	129	48.80
31-40 kişi	81	30.70
41 kişi ve üzeri	5	2
Toplam	264	100

Öğretmenlerin 129'unun (%49) 21-30 kişilik sınıflarda ders yaptığı, 81'inin (%31) 31-40 kişilik sınıflarda ders yaptığı, 49'unun (%19) 10-20 kişilik sınıflarda ders yaptığı, 5'inin ise (%2) 41 kişi ve üzeri mevcutlu sınıflarda ders yaptıkları

anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun sınıflarının kalabalık olduğu söylenebilir.

3.2.2. Görüşme Yapılan Örneklem

Araştırmada 14 öğretmen ve 14 veli ile görüşme yapılmıştır. Görüşme yapılan öğretmen ve velilerin 5'er tanesi alt ve orta sosyo ekonomik düzeydeki okullardan, 4'er tanesi ise üst sosyo ekonomik düzeydeki okullardan seçilmiştir. Görüşme yapılan öğretmen ve velilere yönelik diğer bilgiler aşağıda alt başlıklar halinde sırayla verilmiştir.

3.2.2.1. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımları

Tablo 10.

Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine ilişkin Frekans Dağılım Tablosu

Mesleki Kıdem	f
6- 10 yıl	2
11 - 15 yıl	1
16 - 20 yıl	10
21 - 25 yıl	1
Toplam	14

Görüşme yapılan öğretmenlerin mesleki kıdemleri incelendiğinde, öğretmenlerin çoğunun (10 öğretmen) 16 – 20 yıl aralığında görev yapmış oldukları görülmektedir. Görüşme yapılan öğretmenlerin çoğunun deneyimli oldukları söylenebilir.

3.2.2.2. Öğretmenlerin Birinci Sınıf Okutma Tecrübelerine Göre Dağılımları

Tablo 11.

Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Birinci Sınıfı Okutma Tecrübelerine İlişkin Frekans Dağılım Tablosu

1. Sınıf Okutma Tecrübesi	f
2 - 3 kez	3
4 - 5 kez	8
6 - 7 kez	3
Toplam	14

Görüşme yapılan öğretmenlerin birinci sınıfı okutma tecrübeleri incelendiğinde öğretmenlerin çoğunun (8 öğretmen) 4 – 5 kez birinci sınıf okutma tecrübesine sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenlerin çoğunun bu konuda deneyimli oldukları söylenebilir.

3.2.2.3. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okullara Göre Dağılımları

Tablo 12.

Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okullara İlişkin Frekans Dağılım Tablosu

Mezun Olduğu Kurum	f
Eğitim Fakültesi	9
Fen Edebiyat Fakültesi	1
Eğitim Yüksek Okulu	2
Ziraat Fakültesi	1
İktisadi İdari Bilimler Fakültesi	1
Toplam	14

Görüşme yapılan öğretmenlerin mezun oldukları fakülteler incelendiğinde, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (9 öğretmen) eğitim fakültesi mezunu oldukları görülmektedir.

3.2.2.4. Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına Göre Dağılımları

Tablo 13.

Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına İlişkin Frekans Dağılım Tablosu

Sınıf Mevcudu	f
10 - 20 kişi	1
21 - 30 kişi	4
31 - 40 kişi	9
Toplam	14

Görüşme yapılan öğretmenlerin sınıf mevcutları incelendiğinde öğretmenlerin çoğunluğunun (9 öğretmen) sınıf mevcudunun 31 – 40 kişi aralığında olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin çoğunun sınıflarının kalabalık olduğu söylenebilir.

3.2.2.5. Velilerin Yaş Aralıklarına Göre Dağılımları

Tablo 14.

Görüşme Yapılan Velilerin Yaş Aralıklarına İlişkin Frekans Dağılım Tablosu

Yaş	f
20 - 30 yaş	3
31 - 40 yaş	7
41 - 50 yaş	3
51 yaş ve üzeri	1
Toplam	14

Görüşme yapılan velilerin yaşları incelendiğinde velilerin çoğunun (7 veli) 31-40 yaş aralığında oldukları görülmektedir. Velilerin orta yaş düzeyinde çoğunluk gösterdikleri söylenebilir.

3.2.2.6. Velilerin Mesleklerine Göre Dağılımları

Tablo 15.

Görüşme Yapılan Velilerin Mesleklerine İlişkin Frekans Dağılım Tablosu

Meslek	f
Ev Hanımı	8
Serbest Meslek	2
Öğretmen	3
Mühendis	1
Toplam	14

Görüşme yapılan velilerin meslekleri incelendiğinde velilerin büyük bölümünün (8 veli) ev hanımı oldukları görülmektedir.

3.2.2.7. Velilerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

Tablo 16.

Görüşme Yapılan Velilerin Eğitim Durumlarına İlişkin Frekans Dağılım Tablosu

Eğitim Durumu	f
İlkokul	4
Ortaokul	1
Lise	5
Üniversite	4
Toplam	14

Görüşme yapılan velilerin eğitim durumları incelendiğinde ilkokul, lise ve üniversite arasında dengeli bir şekilde dağıldıkları görülmektedir. Lise mezunlarının (5 veli) çoğunlukta olduğu söylenebilir.

3.2.2.8. Velilerin Çocuk Sayılarına Göre Dağılımları

Tablo 17.

Görüşme Yapılan Velilerin Çocuk Sayılarına İlişkin Frekans Dağılım Tablosu

Çocuk Sayısı	f
1 çocuk	3
2 çocuk	6
3 çocuk	3
4 çocuk	2
Toplam	14

Görüşme yapılan velilerin çocuk sayıları incelendiğinde çoğunun (6 veli) iki çocuk sahibi olduğu görülmektedir.

3.2.2.9. Çocukların Okula Başlama Yaşlarına Göre Dağılımları

Tablo 18.

Görüşme Yapılan Velilerin Çocuklarının Kaç Aylıkken Okula Başladıklarına İlişkin Frekans Dağılım Tablosu

Okula Başlama Yaşı (Ay)	f
60 - 66 ay	3
67 - 72 ay	11
Toplam	14

Görüşme yapılan velilerin çocuklarının okula başlama yaşları ay olarak incelendiğinde büyük çoğunluğun (11 öğrenci) 67-72 ay aralığında olduğu görülmektedir. Velilerin 60-66 ay aralığındaki çocuklarını birinci sınıfa göndermeme eğiliminde oldukları söylenebilir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada nicel verileri toplamak amacıyla anket, nitel verileri toplamak amacıyla da görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçme araçlarına yönelik açıklamalar aşağıda alt başlıklar halinde verilmiştir.

3.3.1. Anket Formu

Araştırmacı tarafından ilgili literatür paralelinde geliştirilen anket 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgilerden, ikinci bölüm öğretmenlerin ilkökul birinci sınıf programına bakış açılarını belirlemeye yönelik sorulardan, üçüncü bölümde boşluk doldurmalı sorulardan oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan anket Ek 1’de verilmiştir.

Kişisel bilgiler formunda öğretmenlerin cinsiyetlerini, yaşlarını, mezun oldukları kurumları, mesleki kıdemlerini, birinci sınıfı kaç kez okuttuklarını ve sınıf mevcutlarını belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır.

Öğretmenlerin ilkökul birinci sınıf programlarına bakış açılarını belirlemeye yönelik sorulardan oluşan anketin ikinci bölümünde ise, ilkökul birinci sınıf öğretim programının amaç, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme boyutlarına yönelik maddeler yer almaktadır. Beşli likert ölçeği tipinde 47 maddeden oluşan anket maddeleri “Tamamen katılıyorum(5), Oldukça katılıyorum(4), Kısmen katılıyorum(3), Çok az katılıyorum(2) ve Hiç katılmıyorum(1)” şeklinde derecelendirilmiştir.

Anketin üçüncü bölümünde yer alan boşluk doldurmalı sorular ise, öğrencilerin en çok eğlendikleri ve en çok sıkıldıkları dersler ile öğretmenlerin programın uygulamasında karşılaştıkları sorunları belirlemeye yönelik ifadelerden oluşmaktadır.

Anketteki maddelerin amaca uygunluğunu belirlemek amacıyla uzman görüşü alınmıştır. Bu paralelde anket, eğitim bilimleri bölümü öğretim üyelerine ve ilkökul birinci sınıf öğretimi konusunda deneyimli olan ve öğretim programını bilen öğretmenlere inceletilmiş, öneriler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra son biçimi verilmiştir. Anketteki maddelerin birbiriyle uyumunu ve anketin güvenilirliğini yorumlamak için hesaplanan alfa güvenirlik katsayısı 0.90 olarak bulunmuştur. Bu yüzden anketin güvenirlik katsayısının istenen düzeyde olduğu söylenebilir.

3.3.2. Görüşme Formu

Araştırmada nitel verileri toplamak amacıyla görüşme formu kullanılmıştır. Öğretmen ve veliler için ayrı ayrı görüşme formları oluşturulmuştur. İlgili literatür ve uzman görüşleri paralelinde araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formları açık uçlu sorulardan oluştuğu için yarı yapılandırılmıştır.

Nitel verilerin toplandığı görüşmeler üç farklı sosyo-ekonomik düzeyde görev yapan 14 birinci sınıf öğretmeni ve yine üç farklı sosyo-ekonomik düzeydeki okuldan 14 birinci sınıf öğrenci velisi ile gerçekleştirilmiştir.

Görüşme formu, öğretmenler için sekiz, veliler için iki sorudan oluşmaktadır. İlk sorular öğretmen ve velilerin kişisel bilgileriyle ilgilidir. Daha sonraki sorular ise öğretmen ve velilerin öğretim programlarıyla ilgili görüşlerini ortaya çıkarmaya yöneliktir.

3.4. Verilerin Toplanması

Nicel verilerin toplanması için geliştirilen anket, araştırmacı tarafından yeter sayıda çoğaltılarak dağıtılmış ve yine araştırmacı tarafından toplanmıştır. Belirlenen 48 okula 351 tane anket dağıtılmış, 265 tane geçerli anket geri dönmüştür.

Nitel verilerin toplanması için görüşme formları geliştirilmiş, farklı sosyo ekonomik düzeydeki okullarda görev yapan 14 öğretmen ve 14 veli ile birebir görüşmeler yapılmıştır. Öğretmen ve velilere birinci sınıf öğretim programı hakkında açık uçlu sorular sorulmuştur.

3.5. Verilerin Analizi

Anketten elde edilen verileri analiz etmek amacıyla “SPSS for windows 17.0” paket programından faydalanılmıştır. Nicel veriler betimlenerek frekans ve yüzdelere göre yorumlanmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilen nitel veriler betimsel olarak analiz edilmiştir. Bu amaçla öğretmenlerin görüşleri frekanslarına göre yorumlanmıştır. Öğretmenler (Ö), öğrenci velileri ise (V) şeklinde kodlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın amaçları doğrultusunda öğretmenlere uygulanan anket ve görüşmelerden elde edilen bulgular ile veliler ile yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur. Araştırmanın alt amaçları temel alınmış ve bulgular bu sıraya göre verilmiştir.

Anket maddelerine verilen yanıtlar ile ilgili aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 19’da sunulmuştur.

Tablo 19.

Anketteki Maddelerin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları

Madde	N	S	$\bar{X}$
1	265	1.03	1.83
2	265	1.17	2.57
3	265	1.12	3.89
4	262	1.26	2.59
5	263	1.20	2.82
6	264	1.11	2.89
7	263	0.88	4.59
8	265	1.20	3.49
9	262	1.13	3.17
10	265	1.06	3.14
11	263	1.08	1.86
12	265	1.17	2.46
13	263	1.27	3.79
14	264	1.10	2.13
15	265	1.06	2.90
16	265	1.07	2.69
17	265	1.27	2.64
18	265	1.25	2.48
19	265	1.16	3.95
20	265	1.06	2.90
21	264	1.13	3.18
22	264	1.10	3.42
23	263	1.25	2.85
24	265	1.01	4.40

Madde	N	S	$\bar{X}$
25	264	1.15	4.09
26	265	1.44	3.58
27	264	1.27	3.23
28	264	1.00	4.35
29	264	0.96	4.09
30	265	1.22	2.54
31	265	1.14	3.61
32	264	1.30	2.89
33	265	1.04	1.60
34	263	1.20	2.54
35	264	1.01	3.46
36	265	0.98	3.14
37	265	0.97	3.02
38	264	1.40	2.25
39	265	1.02	2.74
40	265	1.01	2.70
41	264	1.10	4.14
42	265	1.15	2.66
43	265	1.02	2.63
44	265	1.16	2.73
45	265	0.87	4.57
46	265	0.94	4.00
47	265	1.10	3.80

Tablo 19’da 1, 11 ve 33’üncü maddelerin en az ortalamaya sahip maddeler olduğu; 7, 24, 28 ve 45’inci maddelerin ise en yüksek ortalamaya sahip maddeler olduğu görülmektedir.

4.1. Öğretim Programındaki Amaçların Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Bu bölümde birinci sınıf öğretim programındaki amaçlar ile ilgili öğretmenlere uygulanan anket sorularına verilen cevapları tablolaştırılarak sunulmuştur.

4.1.1. Öğretim Programının Amaçlarının 60 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin ilköğretim birinci sınıf öğretim programının amaçlarının 60 aylık çocukların seviyelerine uygunluğuna yönelik görüşleri Tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 20.

“Öğretim Programının Amaçları 60 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygun Olarak Hazırlanmıştır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğretim programının amaçları 60 aylık çocukların seviyelerine uygun olarak hazırlanmıştır.	Hiç Katılmıyorum	139	52.50
	Çok Az Katılıyorum	51	19.20
	Kısmen Katılıyorum	60	22.60
	Oldukça Katılıyorum	9	3.40
	Tamamen Katılıyorum	6	2.30
Toplam		265	100

Tablo 20 incelendiğinde öğretmenlerin %52.50’sinin (139 öğretmen) programın 60 aylık öğrencilerin seviyelerine uygun olarak hazırlanmış olması durumuna hiç katılmadıkları; %19.20’sinin (51 öğretmen) bu duruma çok az katıldıkları; %22.60’ının (60 öğretmen) kısmen katıldıkları; %5.70’inin ise bu duruma yüksek düzeyde katıldıkları anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin bu maddeye yüksek oranda (yaklaşık %72) katılmadıkları söylenebilir.

4.1.2. Öğretim Programının Amaçlarının 66 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin ilkokul birinci sınıf öğretim programının amaçlarının 66 aylık çocukların seviyelerine uygunluğuna yönelik görüşleri Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21.

“Öğretim Programının Amaçları 66 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygun Olarak Hazırlanmıştır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğretim programının amaçları 66 aylık çocukların seviyelerine uygun olarak hazırlanmıştır.	Hiç Katılmıyorum	60	22.60
	Çok Az Katılıyorum	65	24.50
	Kısmen Katılıyorum	84	31.70
	Oldukça Katılıyorum	39	14.70
	Tamamen Katılıyorum	17	6.50
Toplam		265	100

Tablo 21’e göre öğretmenlerin yaklaşık %47’sinin (125 öğretmen) öğretim programındaki amaçların 66 aylık öğrencilerin seviyelerine uygun olması durumuna çok az katıldıkları veya hiç katılmadıkları, 84 öğretmenin (%31.70) bu duruma kısmen katıldığı, 39 öğretmenin (%14.70) bu görüşe oldukça katıldığı, 17 öğretmenin ise (%6.50) bu maddeye tamamen katıldığı görülmektedir.

Tablo 21’deki bulgular “kısmen katılıyorum” düzeyinin altındaki ve üstündeki yüzdelere şeklinde incelendiğinde, öğretmenlerin yaklaşık %47’sinin “katılmıyorum”, yaklaşık %21’inin de “katılıyorum” şeklinde görüş belirttiği görülmektedir. Bu paralelde öğretmenlerin çoğunluğunun programın amaçlarını 66 aylık çocukların seviyelerine uygun bulmadığı söylenebilir.

4.1.3. Öğretim Programının Amaçlarının 72 Ay ve Üzeri Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin ilkokul birinci sınıf öğretim programının amaçlarının 72 ay ve üzeri çocukların seviyelerine uygunluğuna yönelik görüşleri Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 22.

“Öğretim Programının Amaçları 72 Ay ve Üzeri Çocukların Seviyelerine Uygun Olarak Hazırlanmıştır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğretim programının amaçları 72 ay ve üzeri çocukların seviyelerine uygun olarak hazırlanmıştır.	Hiç Katılmıyorum	12	4.50
	Çok Az Katılıyorum	18	6.80
	Kısmen Katılıyorum	58	21.90
	Oldukça Katılıyorum	76	28.70
	Tamamen Katılıyorum	101	38.10
Toplam		265	100

“Öğretim programının amaçları 72 ay ve üzeri öğrencilere uygun olarak hazırlanmıştır” maddesine öğretmenlerin %66.80’inin (177 öğretmen) oldukça ve tamamen katılıyorum düzeyinde görüş belirttikleri, %21.90’ının (58 öğretmen) kısmen bu görüşe katıldıkları, %11.30’unun (30 öğretmen) ise bu görüşe çok az katıldıkları veya hiç katılmadıkları görülmektedir.

Öğretmenlerin, programın amaçlarının 72 ay ve üzeri yaştaki öğrencilerin seviyelerine uygunluğu hakkında yüksek düzeyde (yaklaşık %67) olumlu görüş belirttikleri söylenebilir.

4.1.4. Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmalarının Öğretim Programının Amaçlarına Hizmet Edip Etmediğine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin üç aylık hazırlık ve uyum çalışmalarının öğretim programının amaçlarına hizmet edip etmediğine yönelik görüşleri Tablo 23’te sunulmuştur.

Tablo 23.

“Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmaları Öğretim Programının Amaçlarına Hizmet Etmektedir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları öğretim programının amaçlarına hizmet etmektedir.	Hiç Katılmıyorum	64	24.40
	Çok Az Katılıyorum	63	24
	Kısmen Katılıyorum	78	29.80
	Oldukça Katılıyorum	29	11.10
	Tamamen Katılıyorum	28	10.70
Toplam		262	100

Görüşüne başvuru alan öğretmenlerin %48.40'ının (127 öğretmen) üç aylık hazırlık ve uyum çalışmalarının öğretim programının amaçlarına hizmet etmesi ifadesine çok az katıldıkları veya hiç katılmadıkları, %29.80'inin (78 öğretmen), kısmen katıldığı, %21.80'inin ise (57 öğretmen) bu duruma oldukça ve tamamen katıldıkları anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin yarıya yakınının (%48.40) üç aylık hazırlık ve uyum çalışmalarının öğretim programının amaçlarına hizmet etmesi maddesine katılmadıkları veya çok az katıldıkları söylenebilir. Hazırlık ve uyum çalışmaları için “kısmen katılıyorum” görüşü ise en yüksek yüzdeye (%29.80) sahiptir.

4.1.5. Birinci Sınıf Öğretim Programında Amaçların Azaltılarak Programın Hafifletilmesinin Programın Uygulanabilirliğini Arttırmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin birinci sınıf öğretim programında, amaçların azaltılarak programın hafifletilmesinin programın uygulanabilirliğini arttırmış olması durumuna yönelik görüşleri Tablo 24'te sunulmuştur.

Tablo 24.

“Birinci Sınıf Öğretim Programında Amaçların Azaltılarak Hafifletilmesi Programın Uygulanabilirliğini Arttırmıştır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Birinci sınıf öğretim	Hiç Katılmıyorum	52	19.80
programında amaçların	Çok Az Katılıyorum	42	16
azaltılarak hafifletilmesi	Kısmen Katılıyorum	91	34.60
programın	Oldukça Katılıyorum	57	21.60
uygulanabilirliğini	Tamamen Katılıyorum	21	8
arttırmıştır.			
Toplam		263	100

Birinci sınıf öğretim programındaki amaçların azaltılarak hafifletilmesinin, programın uygulanabilirliğini arttırması görüşüne 94 öğretmen (%35.80) hiç katılmadıklarını ve çok az katıldıklarını belirterek olumsuz görüşte olduklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %34.60'ı ise (91 öğretmen) programdaki amaçların azaltılmasının programın uygulanabilirliğini arttırması durumunu kısmen doğru bulmaktadırlar. Yine öğretmenlerin %21.60'ı (57 öğretmen) amaçların hafifletilmesini program açısından oldukça olumlu bulmuşlardır. Öğretmenlerin çok az bir kısmı (%8) ise bu görüşe tamamen katıldıklarını belirtmişleridir.

Öğretmenlerin çoğunun (%34.60), bu maddeye kısmen katıldıkları söylenebilir.

4.1.6. Öğretim Programındaki Amaçların Birbiriyle Tutarlı Olmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin öğretim programındaki amaçların birbiriyle tutarlı olması durumuna yönelik görüşleri Tablo 25'te verilmiştir.

Tablo 25.

“Öğretim Programındaki Amaçlar Birbiriyle Tutarlıdır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğretim programındaki amaçlar birbiriyle tutarlıdır.	Hiç Katılmıyorum	36	13.60
	Çok Az Katılıyorum	48	18.20
	Kısmen Katılıyorum	108	40.90
	Oldukça Katılıyorum	51	19.30
	Tamamen Katılıyorum	21	8
Toplam		264	100

Öğretmenlerin %31.80’inin (84 öğretmen) öğretim programındaki amaçları birbiriyle tutarlı bulmadıkları, öğretmenlerin %40.90’ının (108 öğretmen), amaçları kısmen birbiriyle tutarlı buldukları, öğretmenlerin %19.30’unun (51 öğretmen) amaçları oldukça tutarlı buldukları, öğretmenlerin %8’inin ise (21 öğretmen) amaçları tamamen birbiri ile tutarlı buldukları anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin çoğu (yaklaşık %41) öğretim programındaki amaçları birbiriyle kısmen tutarlı bulmaktadırlar.

4.1.7. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Amaçlarına Ulaşmasını Zorlaştırmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının programın amaçlarına ulaşmasını zorlaştırmasına yönelik görüşleri Tablo 26’da verilmiştir.

Tablo 26.

“Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunması Programın Amaçlarına Ulaşmasını Zorlaştırmaktadır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunması programın amaçlarına ulaşmasını zorlaştırmaktadır.	Hiç Katılmıyorum	4	1.50
	Çok Az Katılıyorum	9	3.40
	Kısmen Katılıyorum	19	7.30
	Oldukça Katılıyorum	25	9.50
	Tamamen Katılıyorum	206	78.30
Toplam		263	100

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının programın amaçlarına ulaşmayı zorlaştırdığına öğretmenlerin %78.30’u (206 öğretmen) tamamen katılmaktadırlar. Öğretmenlerin %9.50’si (25 öğretmen), bu duruma oldukça katıldığını belirtirken, sadece 13 öğretmen (%4.90) bu durumun bir sorun oluşturmadığı görüşünü savunmuşlardır.

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının programın amaçlarına ulaşmayı zorlaştırması öğretmenlerin tamamına yakını için (206 öğretmen) çok önemli bir sorun oluşturmaktadır.

4.1.8. 4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitimin Amaçları Konusunda Yeterli Bilgiye Sahip Olmaya Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitimin amaçları konusunda yeterli bilgiye sahip olmaya yönelik görüşleri Tablo 27’de verilmiştir.

Tablo 27.

“4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitimin Amaçları Konusunda Yeterli Bilgiye Sahibim” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
4+4+4 olarak bilinen on iki	Hiç Katılmıyorum	20	7.50
yıllık kesintili zorunlu	Çok Az Katılıyorum	31	11.70
eğitimin amaçları	Kısmen Katılıyorum	79	29.80
konusunda yeterli bilgiye	Oldukça Katılıyorum	68	25.70
sahibim.	Tamamen Katılıyorum	67	25.30
Toplam		265	100

Öğretmenlerin %19.20’si (51 öğretmen), ilgili maddeye hiç katılmıyorum ve çok az katılıyorum cevabı vererek, 4+4+4 eğitim sisteminin amaçları konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %29.80’i (79 öğretmen) amaçlar konusunda kısmen bilgilerinin olduğunu belirtirken; öğretmenlerin %51’i (135 öğretmen) maddeye, oldukça katılıyorum ve tamamen katılıyorum diyerek amaçlar konusunda yeterli bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Ankete katılan öğretmenlerin çoğunun 4+4+4 eğitim sisteminin amaçları konusunda yeterli bilgiye sahip olduklarını düşündükleri söylenebilir.

4.1.9. Öğretim Programındaki Amaçların Açık ve Anlaşılır Bir Dille İfade Edilmesine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin öğretim programındaki amaçların açık ve anlaşılır bir dille ifade edilmesine yönelik görüşleri Tablo 28’de verilmiştir.

Tablo 28.

“Öğretim Programındaki Amaçlar Açık ve Anlaşılır Bir Dille İfade Edilmiştir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğretim programındaki amaçlar açık ve anlaşılır bir dille ifade edilmiştir.	Hiç Katılmıyorum	23	8.80
	Çok Az Katılıyorum	43	16.40
	Kısmen Katılıyorum	97	37
	Oldukça Katılıyorum	63	24.10
	Tamamen Katılıyorum	36	13.70
Toplam		262	100

Verilen cevaplardan, hiç katılmıyorum ve çok az katılıyorum diyen 66 öğretmenin (%25.20), programdaki amaçları açık ve anlaşılır bulmadıkları, 97 öğretmenin (%37) amaçları kısmen açık ve anlaşılır bulduğu, 63 öğretmenin (%24.10) amaçları oldukça açık ve anlaşılır bulduğu, 36 öğretmenin ise (%13.70) programdaki amaçları tamamen açık ve anlaşılır bulduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin, öğretim programındaki amaçların kısmen açık ve anlaşılır bir dille ifade edildiği yönünde görüş belirttikleri söylenebilir.

4.1.10. Öğretim Programındaki Amaçların Öğrenilebilir ve Öğretilebilir Nitelikte Olmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin öğretim programındaki amaçların öğrenilebilir ve öğretilebilir nitelikte olmasına yönelik görüşleri Tablo 29’da sunulmuştur.

Tablo 29.

“Öğretim Programındaki Amaçlar Öğrenilebilir ve Öğretilebilir Niteliktedir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
	Hiç Katılmıyorum	18	6.80
Öğretim programındaki amaçlar öğrenilebilir ve öğretilebilir niteliktedir.	Çok Az Katılıyorum	50	18.90
	Kısmen Katılıyorum	102	38.50
	Oldukça Katılıyorum	65	24.50
	Tamamen Katılıyorum	30	11.30
Toplam		265	100

Öğretmenlerin %6.80’inin (18 öğretmen), amaçları hiçbir şekilde öğrenilebilir ve öğretilebilir bulmadıkları, %18.90’ının (50 öğretmen), amaçları çok az öğrenilebilir ve öğretilebilir buldukları, %38.50’sinin (102 öğretmen) amaçları kısmen öğrenilebilir ve öğretilebilir buldukları, %24.50’sinin (65 öğretmen), amaçları oldukça öğrenilebilir ve öğretilebilir buldukları, %11.30’unun ise amaçları tamamen öğrenilebilir ve öğretilebilir buldukları anlaşılmaktadır.

Belirtilen görüşlere göre öğretmenlerin çoğunun (167 öğretmen, %63), amaçları kısmen ve oldukça öğrenilebilir ve öğretilebilir buldukları söylenebilir.

4.2. Öğretim Programının İçeriğinin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Bu bölümde birinci sınıf öğretim programının içeriği ile ilgili öğretmenlere uygulanan anket sorularına verilen cevaplar tablolastırılarak sunulmuştur.

4.2.1. Programın İçeriğinin 60 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin programın içeriğinin 60 aylık çocukların seviyelerine uygunluğuna yönelik görüşleri Tablo 30’da verilmiştir.

Tablo 30.

“Programın İçeriği 60 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygundur” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Programın içeriği 60 aylık çocukların seviyelerine uygundur.	Hiç Katılmıyorum	137	52.10
	Çok Az Katılıyorum	53	20.20
	Kısmen Katılıyorum	52	19.80
	Oldukça Katılıyorum	13	4.90
	Tamamen Katılıyorum	8	3
Toplam		263	100

Ankete katılan öğretmenlerin %52.10’u (137 öğretmen) programın içeriğinin 60 aylık öğrencilere hiç uygun olmadığını; %40’ı (105 öğretmen) içeriğin 60 aylık öğrenciler için çok az ve kısmen uygun olduğunu; %8’i ise (21 öğretmen) içeriğin 60 aylık öğrencilerin seviyelerine tamamen uygun olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin yarısından fazlası (137 öğretmen, %52.10) programın içeriğinin 60 aylık öğrenciler için hiç uygun olmadığını belirtmişlerdir.

4.2.2. Programın İçeriğinin 66 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin programın içeriğinin 66 aylık çocukların seviyelerine uygunluğuna yönelik görüşleri Tablo 31’de verilmiştir.

Tablo 31.

“Programın İçeriği 66 Aylık Çocukların Seviyelerine Uygundur” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğretim programının içeriği 66 aylık çocukların seviyelerine uygundur.	Hiç Katılmıyorum	67	25.30
	Çok Az Katılıyorum	73	27.50
	Kısmen Katılıyorum	74	27.90
	Oldukça Katılıyorum	36	13.60
	Tamamen Katılıyorum	15	5.70
Toplam		265	100

Tablo 31 incelendiğinde, öğretmenlerin %52.80'inin (140 öğretmen), öğretim programının içeriğini 66 aylık çocukların seviyelerine hiç uygun bulmadıkları veya çok az uygun buldukları; %28'inin (74 öğretmen) içeriği 66 aylık çocukların seviyelerine kısmen uygun buldukları; %19.30'unun (51 öğretmen) ise içeriği 66 aylık çocukların seviyelerine oldukça ve tamamen uygun buldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin programın içeriğinin 66 aylık öğrencilerin seviyelerine uygunluğu konusunda hiç uygun bulmama, çok az uygun bulma ve kısmen uygun bulma yönünde birbirlerine çok yakın yüzdelerle görüş belirttikleri söylenebilir.

4.2.3. Programın İçeriğinin 72 Ay ve Üzeri Çocukların Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin programın içeriğinin 72 ay ve üzeri çocukların seviyelerine uygunluğuna yönelik görüşleri Tablo 32'de verilmiştir.

Tablo 32.

“Programın İçeriği 72 Ay ve Üzeri Çocukların Seviyelerine Uygundur” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
	Hiç Katılmıyorum	25	9.50
Öğretim programının içeriği	Çok Az Katılıyorum	17	6.50
72 ay ve üzeri çocukların	Kısmen Katılıyorum	45	17.10
seviyelerine uygundur.	Oldukça Katılıyorum	76	28.90
	Tamamen Katılıyorum	100	38
Toplam		263	100

Tablo 32'ye göre öğretmenlerin %16'sı (42 öğretmen), programın içeriğinin 72 ay ve üzeri öğrencilerin seviyelerine uygun olmadığını veya çok az uygun olduğunu; öğretmenlerin %17.10'u (45 öğretmen) içeriğin 72 ay ve üzeri öğrenciler için kısmen uygun olduğunu belirtirken; öğretmenlerin %67'si ise (176 öğretmen), programın içeriğinin 72 ay ve üzeri öğrencilerin seviyelerine oldukça ve tamamen uygun olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin büyük bir bölümünün, öğretim programın içeriğinin 72 aylık ve üzeri öğrencilerin seviyelerine uygunluğu konusunda, oldukça uygun bulma ve tamamen uygun bulma görüşünü belirttikleri söylenebilir.

4.2.4. Programdaki Konuların Bireysel Farklılıklara Uygun Olarak Hazırlanmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin programdaki konuların bireysel farklılıklara uygun olarak hazırlanmasına yönelik görüşleri Tablo 33’te sunulmuştur.

Tablo 33.

“Programdaki Konular Bireysel Farklılıklara Uygun Olarak Hazırlanmıştır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Programdaki konular bireysel farklılıklara uygun olarak hazırlanmıştır.	Hiç Katılmıyorum	103	39
	Çok Az Katılıyorum	56	21.20
	Kısmen Katılıyorum	78	29.50
	Oldukça Katılıyorum	20	7.60
	Tamamen Katılıyorum	7	2.70
Toplam		264	100

Programdaki konuların bireysel farklılıklara uygun olarak hazırlanmış olması görüşüne 103 öğretmen (%39), hiç katılmadıklarını, 56 öğretmen (%21.20), çok az katıldıklarını, 78 öğretmen (%29.50) kısmen katıldıklarını, 27 öğretmen ise (%10.30), oldukça ve tamamen katıldıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin çoğunun (159 öğretmen, %60.20) “hiç katılmıyorum” ve “çok az katılıyorum” düzeylerini seçerek, programdaki konuların bireysel farklar dikkate alınarak hazırlanmadığı görüşünde oldukları söylenebilir.

4.2.5. Programdaki Konuların Birbiriyle Tutarlı Olarak Hazırlanmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin programdaki konuların birbiriyle tutarlı olarak hazırlanmasına yönelik görüşleri Tablo 34’te sunulmuştur.

Tablo 34.

“Programdaki Konular Birbiriyle Tutarlı Olarak Hazırlanmıştır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Programdaki konular birbiriyle tutarlı olarak hazırlanmıştır.	Hiç Katılmıyorum	35	13.20
	Çok Az Katılıyorum	40	15.10
	Kısmen Katılıyorum	121	45.70
	Oldukça Katılıyorum	52	19.60
	Tamamen Katılıyorum	17	6.40
Toplam		265	100

Görüşleri alınan öğretmenlerin %28.30’u (75 öğretmen) programdaki konuları birbiri ile hiç tutarlı bulmamış veya çok az tutarlı bulmuşlardır. Öğretmenlerin %45.70’i (121 öğretmen) programdaki konuları birbiriyle kısmen tutarlı bulmuşlardır. Öğretmenlerin %19.60’ı (52 öğretmen), programdaki konuların oldukça tutarlı olduğunu düşünürken, 17 öğretmen ise (%6.40), programdaki konuların birbiriyle tamamen tutarlı olduğunu düşünmektedirler.

Bu görüşlerden öğretmenlerin büyük bölümünün (yaklaşık %46) konuları kısmen birbiriyle tutarlı buldukları ve oldukça tutarlı bulma yönünde (yaklaşık %20) daha fazla eğilim gösterdikleri söylenebilir.

4.2.6. Programdaki Konuların Çocuklar İçin İlgi Çekici ve Merak Uyandırıcı Olmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin programdaki konuların çocuklar için ilgi çekici ve merak uyandırıcı olmasına yönelik görüşleri Tablo 35’te verilmiştir.

Tablo 35.

“Programdaki Konular Çocuklar İçin İlgi Çekici Ve Merak Uyandırıcıdır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Programdaki konular çocuklar için ilgi çekici ve merak uyandırıcıdır.	Hiç Katılmıyorum	39	14.70
	Çok Az Katılıyorum	74	27.90
	Kısmen Katılıyorum	96	36.20
	Oldukça Katılıyorum	41	15.50
	Tamamen Katılıyorum	15	5.70
Toplam		265	100

Tablo 35 incelendiğinde, öğretmenlerin %14.70’i (39 öğretmen), programdaki konuların hiçbir şekilde ilgi çekici ve merak uyandırıcı olmadığını, %28’i (74 öğretmen), programdaki konuların çok az ilgi çekici ve merak uyandırıcı olduğunu, %36.20’si (96 öğretmen), konuların kısmen ilgi çekici ve merak uyandırıcı olduğunu, %15.50’si (41 öğretmen), programdaki konuların oldukça ilgi çekici ve merak uyandırıcı olduğunu, %5.70’i (15 öğretmen) ise konuların tamamen ilgi çekici ve merak uyandırıcı olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin büyük bölümünün (%64.10), programdaki konuları çocuklar için çok az ve kısmen ilgi çekici ve merak uyandırıcı buldukları söylenebilir.

4.2.7. Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitaplardaki Konuların Açık ve Anlaşılır Olmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitaplardaki konuların açık ve anlaşılır olmasına yönelik görüşleri Tablo 36’da sunulmuştur.

Tablo 36.

“Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitaplardaki Konular Açık ve Anlaşılır Şekildedir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitaplardaki konular açık ve anlaşılır şekildedir.	Hiç Katılmıyorum	64	24.10
	Çok Az Katılıyorum	58	21.90
	Kısmen Katılıyorum	79	29.80
	Oldukça Katılıyorum	36	13.60
	Tamamen Katılıyorum	28	10.60
Toplam		265	100

Tablo 36’ya göre, öğretmenlerin %75.8’inin (201 öğretmen), üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitaplardaki konuların açık ve anlaşılır şekilde ifade edilmiş olması durumuna, “kısmen katılıyorum” düzeyinde ve altında görüş belirttikleri; %24.29’sinin (64 öğretmen) ise, hazırlanan kitaptaki konuların açık ve anlaşılır şekilde ifade edilmiş olması durumuna, “oldukça katılıyorum” düzeyinde ve üzerinde görüş belirttikleri görülmektedir.

Öğretmenlerin tamamına yakınının (%75.80), üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları kitaplarındaki konuları açık ve anlaşılır bulmadıkları söylenebilir.

4.2.8. Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitapların Kapsam Olarak Yeterli Olmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitapların kapsam olarak yeterli olmasına yönelik görüşleri Tablo 37’de sunulmuştur.

Tablo 37.

“Üç Aylık Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitaplar Kapsam Olarak Yeterlidir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitaplar kapsam olarak yeterlidir.	Hiç Katılmıyorum	78	29.40
	Çok Az Katılıyorum	55	20.80
	Kısmen Katılıyorum	80	30.20
	Oldukça Katılıyorum	29	10.90
	Tamamen Katılıyorum	23	8.70
Toplam		265	100

Öğretmenlerin %50.20’si (133 öğretmen), ilk üç ay için hazırlanmış olan hazırlık ve uyum çalışmaları kitabını kapsam olarak hiç yeterli olmadığını veya çok az yeterli olduğunu; % 30.20’si (80 öğretmen), kitabın kapsam olarak kısmen yeterli olduğunu; %19.60’ı ise (52 öğretmen), kitabın kapsam olarak oldukça ve tamamen yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin yarısının (%50.20) ilk üç ay için hazırlanan hazırlık ve uyum çalışmaları kitabını kapsam olarak yeterli bulmadıkları anlaşılmaktadır.

4.2.9. 72 Ay ve üzeri Çocukların Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitapları Sıkıcı Bulmalarına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin 72 ay ve üzeri çocukların hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitapları sıkıcı bulmalarına yönelik görüşleri Tablo 38’de verilmiştir.

Tablo 38.

“72 Ay ve Üzeri Çocuklar Hazırlık ve Uyum Çalışmaları İçin Hazırlanan Kitapları Sıkıcı Bulmaktadırlar” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
72 ay ve üzeri çocuklar hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitapları sıkıcı bulmaktadırlar.	Hiç Katılmıyorum	18	6.80
	Çok Az Katılıyorum	50	18.90
	Kısmen Katılıyorum	102	38.50
	Oldukça Katılıyorum	65	24.50
	Tamamen Katılıyorum	30	11.30
Toplam		265	100

Tablo 38 incelendiğinde öğretmenlerin %6.80’inin (18 öğretmen), hazırlanan hazırlık ve uyum çalışmaları kitabını 72 ay ve üzeri yaştaki öğrencilerin sıkıcı bulmaları görüşüne “hiç katılmıyorum” cevabını vererek kitabın bu öğrencilere sıkıcı gelmediği görüşünde oldukları; %19’unun (50 öğretmen), hazırlanmış olan kitabın 72 ay ve üzeri yaştaki çocukların çok azı tarafından sıkıcı bulunduğu görüşünde oldukları; %38.50’sinin (102 öğretmen), hazırlanmış olan kitabın belirtilen yaştaki çocuklar tarafından kısmen sıkıcı bulunduğu görüşünde oldukları; %24.50’sinin (65 öğretmen), hazırlanmış olan bu kitabı belirtilmiş olan yaş grubu çocuklarının oldukça sıkıcı buldukları görüşünde oldukları; %11.30’unun ise hazırlanmış olan kitabı 72 ay ve üzeri yaştaki çocukların tamamen sıkıcı buldukları görüşünde oldukları anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin yaşı büyük olan öğrencilerin hazırlanmış olan üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları kitabını kısmen ve oldukça sıkıcı buldukları görüşünde yoğunlaştıkları (%63) söylenebilir.

4.2.10. Temaların Çocukları Üst Öğrenmelere Hazırlayacak Şekilde Düzenlenmiş Olmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin temaların çocukları üst öğrenmelere hazırlayacak şekilde düzenlenmiş olmasına yönelik görüşleri Tablo 39’da verilmiştir.

Tablo 39.

“Temalar Çocukları Üst Öğrenmelere Hazırlayacak Şekilde Düzenlenmiştir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
	Hiç Katılmıyorum	32	12.10
Temalar çocukları üst	Çok Az Katılıyorum	47	17.70
öğrenmelere hazırlayacak	Kısmen Katılıyorum	120	45.30
şekilde düzenlenmiştir.	Oldukça Katılıyorum	46	17.40
	Tamamen Katılıyorum	20	7.50
Toplam		265	100

Temaların çocukları üst öğrenmelere hazırlayacak şekilde düzenlenmiş olması görüşüne 79 öğretmenin (%29.80) kısmen katılıyorum düzeyinin altında görüş belirttikleri; 120 öğretmenin (%45.30) temaların çocukları üst öğrenmelere hazırlaması görüşüne kısmen katıldıkları; 66 öğretmenin ise (%25), kısmen katılıyorum düzeyinin üzerinde görüş belirterek temaların tamamen çocukları üst öğrenmelere hazırlayacak şekilde düzenlenmiş olduğunu belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin yarıya yakınının (120 öğretmen, %45.30), temaların kısmen çocukları üst öğrenmelere hazırlayacak şekilde düzenlenmiş olduğu görüşünde oldukları söylenebilir.

4.2.11. Matematik Dersinin İçeriğinin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin matematik dersinin içeriğinin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna yönelik görüşleri Tablo 40’da verilmiştir.

Tablo 40.

“Matematik Dersinin İçeriği Öğrencilerin Seviyesine Uygundur” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
	Hiç Katılmıyorum	23	8.70
Matematik dersinin içeriği	Çok Az Katılıyorum	41	15.50
öğrencilerin seviyesine	Kısmen Katılıyorum	101	38.30
uygundur.	Oldukça Katılıyorum	61	23.10
	Tamamen Katılıyorum	38	14.40
Toplam		264	100

Öğretmenlerin %8.70’inin (23 öğretmen), matematik dersinin içeriğinin öğrencilerin seviyelerine hiç uygun olmadığını düşündükleri; %15.50’sinin (41 öğretmen), matematik dersinin içeriğinin öğrencilerin seviyelerine çok az uygun olduğunu düşündükleri; %38.30’unun (101 öğretmen), matematik dersinin içeriğinin öğrencilerin seviyelerine kısmen uygun olduğunu düşündükleri; %23.10’unun (61 öğretmen), matematik dersinin içeriğinin öğrencilerin seviyelerine oldukça uygun olduğunu düşündükleri; %14.40’ının ise matematik dersinin içeriğinin öğrencilerin seviyelerine tamamen uygun olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin, matematik dersinin içeriğini, öğrencilerin seviyelerine kısmen ve oldukça uygun buldukları (%61.40) söylenebilir.

4.2.12. Hayat Bilgisi Dersinin İçeriğinin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin Hayat Bilgisi dersinin içeriğinin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna yönelik görüşleri Tablo 41’de verilmiştir.

Tablo 41.

“Hayat Bilgisi Dersinin İçeriği Öğrencilerin Seviyesine Uygundur” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
	Hiç Katılmıyorum	19	7.20
Hayat Bilgisi dersinin	Çok Az Katılıyorum	27	10.20
içeriği öğrencilerin	Kısmen Katılıyorum	87	33
seviyesine uygundur.	Oldukça Katılıyorum	86	32.60
	Tamamen Katılıyorum	45	17
Toplam		264	100

Öğretmenlerin %17.40'ının (46 öğretmen), Hayat Bilgisi dersinin içeriğini öğrencilerin seviyelerine, kısmen katılım seviyesinin altında, hiç uygun bulmadıkları ve çok az uygun buldukları %65.60'ının (173 öğretmen), Hayat Bilgisi dersinin içeriğini öğrencilerin seviyesine kısmen ve oldukça uygun buldukları; %17'sinin ise (45 öğretmen) Hayat Bilgisi dersinin içeriğini öğrencilerin seviyelerine tamamen uygun buldukları anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin büyük bölümünün (173 öğretmen), Hayat Bilgisi dersinin içeriğini öğrencilerin seviyelerine kısmen ve oldukça uygun buldukları anlaşılmaktadır.

4.2.13. Türkçe Dersinin İçeriğinin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin Türkçe dersinin içeriğinin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna yönelik görüşleri Tablo 42'de verilmiştir.

Tablo 42.

“Türkçe Dersinin İçeriği Öğrencilerin Seviyesine Uygundur” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
	Hiç Katılmıyorum	49	18.60
Türkçe dersinin içeriği	Çok Az Katılıyorum	53	20.20
öğrencilerin seviyesine	Kısmen Katılıyorum	78	29.70
uygundur.	Oldukça Katılıyorum	54	20.50
	Tamamen Katılıyorum	29	11
Toplam		263	100

Türkçe dersinin içeriğinin öğrencilerin seviyelerine uygun olması durumuna 102 öğretmenin (%38.80), kısmen katılım düzeyinin altında, çok az uygun buldukları ve hiç uygun bulmadıkları; 78 öğretmenin (%29.70), Türkçe dersinin içeriğini öğrencilerin seviyelerine kısmen uygun buldukları; 83 öğretmenin ise (%31.50), Türkçe dersinin içeriğinin öğrencilerin seviyelerine uygun olması durumuna, kısmen katılım seviyesinin üzerinde, oldukça ve tamamen uygun buldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin yaklaşık üçte birini oluşturan çoğunluğun (%29.70) Türkçe dersinin içeriğini öğrencilerin seviyelerine kısmen uygun buldukları ve dersin içeriğini çok az uygun bulanlar ile oldukça uygun bulanların yüzdelerinin eşit olduğu düşünüldüğünde, dersin içeriğini hiç uygun bulmayanların yüzdelerinin (%18.60) tamamen uygun bulanlardan (%11) fazla olması nedeniyle öğretmenlerin dersin içeriğini öğrencilerin seviyelerine uygun bulmama yönünde bir eğilim gösterdikleri söylenebilir.

4.2.14. Okuma Metinlerinin Çok Uzun Olmasının Öğrencileri Zorlamasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin okuma metinlerinin çok uzun olmasının öğrencileri zorlamasına yönelik görüşleri Tablo 43’te verilmiştir.

Tablo 43.

“Okuma Metinlerinin Çok Uzun Olması Öğrencileri Zorlamaktadır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
	Hiç Katılmıyorum	8	3
Okuma metinlerinin çok	Çok Az Katılıyorum	10	3.80
uzun olması öğrencileri	Kısmen Katılıyorum	25	9.40
zorlamaktadır.	Oldukça Katılıyorum	46	17.40
	Tamamen Katılıyorum	176	66.40
Toplam		265	100

Okuma metinlerinin uzun olmasının öğrencileri zorlaması durumuna öğretmenlerin %6.80'i (18 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin altında cevaplar vererek, metinlerin uzun olmasının öğrencileri hiç zorlamadığını; %9.40'ı (25 öğretmen), uzun metinlerin öğrencileri kısmen zorladığını; %17.40'ı (46 öğretmen), uzun metinlerin öğrencileri oldukça zorladığını; %66.40'ı ise (176 öğretmen), uzun metinlerin öğrencileri tamamen zorladığını belirtmişleridir.

Öğretmenlerin çok büyük bir bölümünün (176 öğretmen %66.40), uzun metinlerin birinci sınıf öğrencilerini zorladığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

4.2.15. Metinlerde Soyut Kavramların Fazla Olmasının Öğrencileri Zorlamasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin metinlerde soyut kavramların fazla olmasının öğrencileri zorlamasına yönelik görüşleri Tablo 44'te verilmiştir.

Tablo 44.

“Metinlerde Soyut Kavramların Fazla Olması Öğrencileri Zorlamaktadır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Metinlerde soyut kavramların fazla olması öğrencileri zorlamaktadır.	Hiç Katılmıyorum	15	5.70
	Çok Az Katılıyorum	10	3.80
	Kısmen Katılıyorum	45	17.10
	Oldukça Katılıyorum	59	22.30
	Tamamen Katılıyorum	135	51.10
Toplam		264	100

Öğretmenlerin %9.50’si (25 öğretmen), metinlerdeki soyut kavramların fazla olmasının öğrencileri zorlaması durumuna kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar vererek bu durumun öğrencileri hiç etkilemediğini; öğretmenlerin %39.40’ı (94 öğretmen), metinlerdeki soyut kavramların fazla olmasının öğrencileri kısmen ve oldukça zorladığını; öğretmenlerin %51.10’u ise (135 öğretmen), metinlerdeki soyut kavramların fazla olmasının öğrencileri tamamen zorladığını belirtmektedirler.

Ankete katılan öğretmenlerin çoğunun (135 öğretmen %51.10), metinlerdeki soyut kavramların fazlalığının öğrencileri zorladığı görüşünde oldukları anlaşılmaktadır.

4.2.16. Okuma Yazma Öğretiminin Bitişik Eğik Yazı İle Yapılmasına Rağmen Kitaptaki Metinlerin Dik Temel Harflerle Yazılmasının Sorun Oluşturmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin okuma yazma öğretiminin bitişik eğik yazı ile yapılmasına rağmen kitaptaki metinlerin dik temel harflerle yazılmasının sorun oluşturmasına yönelik görüşleri Tablo 45’te verilmiştir.

Tablo 45.

“Okuma Yazma Öğretiminin Bitişik Eğik Yazı ile Yapılmasına Rağmen Kitaptaki Metinlerin Dik Temel Harflerle Yazılması Sorun Oluşturmaktadır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Okuma yazma öğretiminin	Hiç Katılmıyorum	36	13.60
bitişik eğik yazı ile	Çok Az Katılıyorum	30	11.30
yapılmasına rağmen	Kısmen Katılıyorum	48	18.10
kitaptaki metinlerin dik	Oldukça Katılıyorum	46	17.40
temel harflerle yazılması		105	39.60
sorun oluşturmaktadır.	Tamamen Katılıyorum		
Toplam		265	100

Öğretmenlerin %25’inin (66 öğretmen), okuma yazma eğitiminin bitişik eğik yazı ile yapılmasına rağmen kitaplardaki metinlerin dik temel harflerle yazılmasının sorun oluşturmaması durumuna kısmen katılım seviyesinin altında bir yaklaşımda bulunarak bu durumun çocukları fazla etkilemediğini; öğretmenlerin %35.50’sinin (94 öğretmen), bu durumun öğrencileri kısmen ve oldukça etkilediğini; %39.60’ının ise (105 öğretmen), okuma yazma öğretiminde kullanılan harfler ile ders kitaplarındaki okuma parçalarında kullanılan harflerin yazım şekli farklılıklarının öğrenciler için tamamen sorun oluşturduğunu belirttikleri anlaşılmaktadır.

Katılımcıların çoğunun (105 öğretmen %39.60), okuma yazma öğretiminde bitişik eğik yazı öğretimi ile ders kitaplarındaki dik temel harf kullanımının sorun oluşturduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır.

4.3.Öğretim Programının Öğretim Sürecinin Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Bu bölümde birinci sınıf öğretim programının öğretim süreci ile ilgili öğretmenlere uygulanan anket sorularına verilen cevaplar tablolastırılarak sunulmuştur.

4.3.1. İlk Üç Aylık Dönemdeki Hazırlık ve Uyum Çalışmalarının Üç Ay Boyunca ve Kılavuz Kitapta Belirtildiği Şekilde Uygulanmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin ilk üç aylık dönemdeki hazırlık ve uyum çalışmalarının üç ay boyunca ve kılavuz kitapta belirtildiği şekilde uygulanmasına yönelik görüşleri Tablo 46'da verilmiştir.

Tablo 46.

“İlk Üç Aylık Dönemdeki Hazırlık ve Uyum Çalışmaları, Üç Ay Boyunca ve Kılavuz Kitapta Belirtildiği Şekilde Uygulanmaktadır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
İlk üç aylık dönemdeki	Hiç Katılmıyorum	31	11.80
hazırlık ve uyum	Çok Az Katılıyorum	42	15.90
çalışmaları, üç ay boyunca	Kısmen Katılıyorum	78	29.50
ve kılavuz kitapta	Oldukça Katılıyorum	59	22.30
belirtildiği şekilde		54	20.50
uygulanmaktadır.	Tamamen Katılıyorum		
Toplam		264	100

Tablo 46'ya göre öğretmenlerin %27.70'inin (73 öğretmen) ilk üç aylık dönemdeki hazırlık ve uyum çalışmalarının üç ay boyunca ve kılavuz kitapta belirtildiği şekilde yapılmış olması durumuna, kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar vererek hazırlık ve uyum çalışmalarını belirtildiği şekilde yapmadıklarını belirttikleri; %29.50'sinin (78 öğretmen), hazırlık ve uyum çalışmalarını belirtildiği şekilde kısmen uyguladıklarını belirttikleri; %42.80'inin (113 öğretmen), ise hazırlık ve uyum çalışmalarını programda belirtilen sürede ve belirtilen şekilde tamamen uyguladıklarını belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin çoğunun (191 öğretmen, %72.30), hazırlık ve uyum çalışmalarının programda belirtildiği şekilde kısmen ve üzeri seviyede uygulandığını belirttikleri anlaşılmaktadır.

4.3.2. 60 Aylık Çocukların Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamalarına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin 60 aylık çocukların okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında büyük sorunlar yaşamalarına yönelik görüşleri Tablo 47’de verilmiştir.

Tablo 47.

“60 Aylık Çocuklar Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamaktadırlar” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
60 aylık çocuklar okul	Hiç Katılmıyorum	7	2.70
kültürüne uymada ve okuma	Çok Az Katılıyorum	10	3.80
yazma çalışmalarında	Kısmen Katılıyorum	31	11.70
büyük sorunlar	Oldukça Katılıyorum	49	18.60
yaşamaktadırlar.	Tamamen Katılıyorum	167	63.20
Toplam		264	100

Öğretmenlerin %6.50’sinin (17 öğretmen), 60 aylık çocukların okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında sorunlar yaşamaları durumuna, kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar vererek bu çocukların hiçbir sorun yaşamadıklarını belirttikleri; %11.70’inin (31 öğretmen), bu çocukların kısmen sorunlar yaşadıklarını belirttikleri; %18.60’ının (49 öğretmen), bu çocukların oldukça fazla sorunlar yaşadıklarını belirttikleri; %63.20’sinin ise (167 öğretmen), bu çocukların okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında tamamen sorunlar yaşadıklarını belirttikleri görülmektedir.

Öğretmenlerin çok büyük bir bölümünün (167 öğretmen, %63.20), 60 aylık çocukların okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında tamamen sorunlar yaşadıkları görüşünde birleştikleri anlaşılmaktadır.

4.3.3. Matematik Dersinin Haftada Dört Saatten Beş Saate Çıkarılmasının Bu Dersteki Başarıyı Arttırmaya Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin Matematik dersinin haftada dört saatten beş saate çıkarılmasının bu dersteki başarıyı arttırmaya yönelik görüşleri Tablo 48’de verilmiştir.

Tablo 48.

“Matematik Dersinin Haftada Dört Saatten Beş Saate Çıkarılması Bu Dersteki Başarıyı Arttırmaktadır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Matematik dersinin haftada dört saatten beş saate çıkarılması bu dersteki başarıyı arttırmaktadır.	Hiç Katılmıyorum	6	2.30
	Çok Az Katılıyorum	5	1.90
	Kısmen Katılıyorum	61	23.10
	Oldukça Katılıyorum	78	29.50
	Tamamen Katılıyorum	114	43.20
Toplam		264	100

Tablo 48 incelendiğinde Matematik dersinin haftada dört saatten beş saate çıkartılmasının bu dersteki başarıyı arttırması görüşüne, öğretmenlerin %4.20’sinin (11 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar vererek, ders saati değişiminin bu dersteki başarıyı arttırmaya hiç etki etmediği görüşünde oldukları; %52.60’ının (139 öğretmen), ders saati artırımının başarıyı kısmen ve oldukça arttırdığını düşündükleri; %43.20’sinin ise (114 öğretmen), ders saati artırımının başarıyı tamamen arttırdığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin çoğunun (114 öğretmen, %43.20), Matematik ders saatinin arttırılmış olmasının başarıyı tamamen arttıracak görüşünde oldukları söylenebilir.

4.3.4. Türkçe Dersinin Haftada On Bir Saatten On Saate Düşürülmesinin Bu Dersteki Başarıyı Düşürmesine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin Türkçe dersinin haftada on bir saatten on saate düşürülmesinin bu dersteki başarıyı düşürmesine yönelik görüşleri Tablo 49’da verilmiştir.

Tablo 49.

“Türkçe Dersinin Haftada On Bir Saatten On Saate Düşürülmesi Bu Dersteki Başarıyı Düşürmektedir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Türkçe dersinin haftada on bir saatten on saate düşürülmesi bu dersteki başarıyı düşürmektedir.	Hiç Katılmıyorum	64	24.10
	Çok Az Katılıyorum	67	25.30
	Kısmen Katılıyorum	86	32.50
	Oldukça Katılıyorum	22	8.30
	Tamamen Katılıyorum	26	9.80
Toplam		265	100

Öğretmenlerin %49.40'ının (131 öğretmen) Türkçe dersinin haftada on bir saatten on saate düşürülmesinin bu dersteki başarıyı düşürmesi durumuna kısmen katılım seviyesinin altında cevaplar vererek bu değişimin dersteki başarıyı hiç düşürmediği görüşünde oldukları; %32.50'sinin (86 öğretmen), bu durumun başarıyı kısmen düşürdüğü görüşünde oldukları; %18.10'unun ise (48 öğretmen), ders saati değişiminin başarıyı oldukça ve tamamen düşürdüğü görüşünde oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin yaklaşık yarısının (%49.40), haftalık Türkçe dersi saati sayısının bir saat azaltılmasının başarıyı hiçbir şekilde düşürmediği görüşünde oldukları söylenebilir.

4.3.5. 66 Aylık Çocukların Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamalarına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin 66 aylık çocukların okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında büyük sorunlar yaşamalarına yönelik görüşleri Tablo 50'de verilmiştir.

Tablo 50.

“66Aylık Çocuklar Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamaktadırlar” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
66 aylık çocuklar okul	Hiç Katılmıyorum	11	4.20
kültürüne uymada ve okuma	Çok Az Katılıyorum	33	12.50
yazma çalışmalarında	Kısmen Katılıyorum	77	29
büyük sorunlar	Oldukça Katılıyorum	69	26
yaşamaktadırlar.	Tamamen Katılıyorum	75	28.30
Toplam		265	100

Öğretmenlerimizin %16.7'sinin (44 öğretmen), 66 aylık çocukların okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında büyük sorunlar yaşaması durumuna, kısmen katılım seviyesinin altında cevaplar vererek bu çocukların hiçbir sorun yaşamadıklarını belirttikleri; %29'unun (77 öğretmen), bu çocukların okula uyum ve okuma yazma çalışmalarında kısmen sorunlar yaşadıklarını belirttikleri; %54.30'unun ise (144 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde cevaplar vererek bu çocukların okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında oldukça ve tamamen sorunlar yaşadıklarını belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerimizin çoğunun (%83.30) 66 aylık öğrencilerin okul kültürüne uyma ve okuma yazma çalışmalarında sorunlar yaşamaları görüşüne, kısmen katılım seviyesi ve üzerinde görüş belirterek bu öğrencilerin de okulda sorunlar yaşadıklarını aktardıkları söylenebilir.

4.3.6. Programa Yeni Eklenen Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Amacına Uygun Olarak İşlenmesine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin programa yeni eklenen Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinin amacına uygun olarak işlenmesine yönelik görüşleri Tablo 51'de verilmiştir.

Tablo 51.

“Programa Yeni Eklenen Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Amacına Uygun Olarak İşlenmektedir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Programa yeni eklenen oyun ve fiziksel etkinlikler dersi amacına uygun olarak işlenmektedir.	Hiç Katılmıyorum	49	18.60
	Çok Az Katılıyorum	54	20.50
	Kısmen Katılıyorum	77	29.10
	Oldukça Katılıyorum	44	16.70
	Tamamen Katılıyorum	40	15.10
Toplam		264	100

Programa yeni eklenen oyun ve fiziki etkinlikler dersinin amacına uygun olarak işlenmesi maddesine öğretmenlerimizin %39.10'unun (103 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin altında cevaplar vererek bu dersin hiç amacına uygun olarak işlenmediği görüşünü belirttikleri; %29.10'unun (77 öğretmen), dersin kısmen amacına uygun olarak işlendiği görüşünü belirttikleri; %31.80'inin (84 öğretmen) ise, kısmen katılım seviyesinin üzerinde cevaplar vererek bu dersin tamamen amacına uygun olarak işlendiği görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin amacına uygun olarak işlenmesi maddesine oldukça dengeli cevaplar verdikleri, ancak kısmen katılım seviyesinin altında cevapların biraz daha fazla olduğu ve dersin amacına uygun işlenemediği görüşünün ağır bastığı söylenebilir.

4.3.7. 72 Ay ve Üzeri Çocukların Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamalarına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin 72 ay ve üzeri çocukların okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında büyük sorunlar yaşamalarına yönelik görüşleri Tablo 52'de verilmiştir.

Tablo 52.

“72 Ay ve Üzeri Çocuklar Okul Kültürüne Uymada ve Okuma Yazma Çalışmalarında Büyük Sorunlar Yaşamaktadırlar” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
72 ay ve üzeri çocuklar okul	Hiç Katılmıyorum	174	65.70
kültürüne uymada ve okuma	Çok Az Katılıyorum	52	19.60
yazma çalışmalarında	Kısmen Katılıyorum	19	7.10
büyük sorunlar	Oldukça Katılıyorum	9	3.40
yaşamaktadırlar.	Tamamen Katılıyorum	11	4.20
Toplam		265	100

Öğretmenlerin %85.30'unun (226 öğretmen), 72 ay ve üzeri çocukların okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında büyük sorunlar yaşamaları durumuna, kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar vererek, bu çocukların hiç sorun yaşamadıklarını veya çok az sorun yaşadıklarını belirttikleri; %7.10'unun (19 öğretmen) bu çocukların kısmen sorunlar yaşadıklarını belirttikleri; %7.60'ının ise (20 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde yanıtlarla bu çocukların oldukça ve tamamen sorun yaşadıkları görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin tamamına yakınının (226 öğretmen, %85.30) 72 ay ve üzeri çocukların okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında sorun yaşamadıkları görüşünde oldukları söylenebilir.

4.3.8. Performans ve Proje Görevlerinin Amacına Uygun Olarak Yapılabilmesine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin performans ve proje görevlerinin amacına uygun olarak yapılabilmesine yönelik görüşleri Tablo 53'te verilmiştir.

Tablo 53.

“Performans ve proje görevleri amacına uygun olarak yapılabilmektedir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
	Hiç Katılmıyorum	63	24
Performans ve proje	Çok Az Katılıyorum	69	26.20
görevleri amacına uygun	Kısmen Katılıyorum	75	28.50
olarak yapılabilmektedir.	Oldukça Katılıyorum	36	13.70
	Tamamen Katılıyorum	20	7.60
Toplam		263	100

Performans ve proje görevlerinin amacına uygun olarak yapılabilmesi maddesine öğretmenlerin %50.20'sinin (132 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin altında seçimler yaparak, bu görevlerin hiç amacına uygun yapılamadığını veya çok az amacına uygun olarak yapılabildiğini belirttikleri; %28.50'sinin (75 öğretmen), bu görevlerin kısmen amacına uygun olarak yapılabildiğini belirttikleri; %21.30'unun ise (56 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde seçimler yaparak, bu görevlerin oldukça ve tamamen amacına uygun olarak yapıldığı görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin yarısının (%50.20) performans ve proje görevlerinin amacına uygun olarak yapılmadığı görüşünü belirttikleri söylenebilir.

4.3.9. Öğrencilerin Aktif Şekilde Derse Katılmalarına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin, öğrencilerin aktif şekilde derse katılmalarına yönelik görüşleri Tablo 54'te verilmiştir.

Tablo 54.

“Öğrenciler Aktif Şekilde Derse Katılmaktadırlar” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğrenciler aktif şekilde derse katılmaktadırlar.	Hiç Katılmıyorum	10	3.90
	Çok Az Katılıyorum	31	11.70
	Kısmen Katılıyorum	89	33.70
	Oldukça Katılıyorum	93	35.20
	Tamamen Katılıyorum	41	15.50
Toplam		264	100

Öğrencilerin aktif şekilde derse katılmaları ile ilgili maddeye öğretmenlerin %15.60'ının (41 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin altında seçimler yaparak, öğrencilerin hiç derse katılmadıklarını veya çok az derse katıldıklarını belirttikleri; %33.70'inin (89 öğretmen), öğrencilerin kısmen aktif şekilde derse katıldıklarını belirttikleri; %50.70'inin ise (134 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde seçimler yaparak öğrencilerin oldukça ve tamamen aktif şekilde derse katıldıklarını belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin yarısının (%50.70), öğrencilerin oldukça ve tamamen aktif şekilde derse katıldıkları görüşünde oldukları görülmektedir.

4.3.10. Öğretim Sürecindeki Etkinliklerin Gerçek Yaşamla Bağlantılı Olmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin öğretim sürecindeki etkinliklerin gerçek yaşamla bağlantılı olmasına yönelik görüşleri Tablo 55'te verilmiştir.

Tablo 55.

“Öğretim Sürecindeki Etkinlikler Gerçek Yaşamla Bağlantılıdır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
	Hiç Katılmıyorum	16	6.10
Öğretim sürecindeki	Çok Az Katılıyorum	38	14.30
etkinlikler gerçek yaşamla	Kısmen Katılıyorum	127	47.90
bağlantılıdır.	Oldukça Katılıyorum	59	22.30
	Tamamen Katılıyorum	25	9.40
Toplam		265	100

Öğretmenlerin %20.40'ının (54 öğretmen), öğretim sürecindeki etkinliklerin gerçek yaşamla bağlantılı olması maddesine, kısmen katılım seviyesinin altında cevaplar vererek, etkinliklerin gerçek yaşamla hiç bağlantılı olmadığını veya çok az bağlantılı olduğunu belirttikleri; %47.90'ının (127 öğretmen), etkinliklerin kısmen gerçek yaşamla ilgili olduğunu belirttikleri; %31.70'inin ise (84 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde cevaplar vererek etkinliklerin gerçek yaşamla oldukça ve tamamen bağlantılı olduğunu belirttikleri görülmektedir.

Öğretmenlerin yarısına yakınının (127 öğretmen, %47.90), öğretim sürecindeki etkinliklerin gerçek yaşamla kısmen bağlantılı olduğu görüşünde oldukları söylenebilir.

4.3.11. Öğretim Sürecindeki Etkinliklerin Etkili ve Kalıcı Öğrenmeler Sağlamaya Yönelik Olmasına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin öğretim sürecindeki etkinliklerin etkili ve kalıcı öğrenmeler sağlamaya yönelik olmasına ilişkin görüşleri Tablo 56'da verilmiştir.

Tablo 56.

“Öğretim Sürecindeki Etkinlikler Etkili ve Kalıcı Öğrenmeler Sağlamaya Yöneliktir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğretim sürecindeki etkinlikler etkili ve kalıcı öğrenmeler sağlamaya yöneliktir.	Hiç Katılmıyorum	20	7.50
	Çok Az Katılıyorum	45	17.10
	Kısmen Katılıyorum	126	47.50
	Oldukça Katılıyorum	57	21.50
	Tamamen Katılıyorum	17	6.40
Toplam		265	100

Tablo 56 incelendiğinde, öğretim sürecindeki etkinliklerin etkili ve kalıcı öğrenmeler sağlaması görüşüne, öğretmenlerin %24.60'ının (65 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar vererek, etkinliklerin kalıcı ve etkili öğrenmeleri hiç sağlamadığı veya çok az sağladığı görüşünü belirttikleri; %47.50'sinin (126 öğretmen), etkinliklerin kısmen etkili ve kalıcı öğrenmeler sağladığı görüşünü belirttikleri; %27.90'ının ise (74 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde yanıtlar vererek, etkinliklerin oldukça ve tamamen etkili ve kalıcı öğrenmeler sağlamaya yönelik olduğu görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin kısmen katılım seviyesinin üzerindeki ve altındaki cevaplarının dengeli olduğu; yarısına yakınının ise (%47.50) öğretim sürecindeki etkinliklerin kısmen kalıcı ve etkili öğrenmeler sağlamaya yönelik olduğu görüşünde yoğunlaştıkları söylenebilir.

4.3.12. Öğretim Süreci içerisinde 4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Uygulamasının 8 Yıllık Kesintisiz Eğitime Göre Daha Doğru Bir Uygulama Olmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin öğretim süreci içerisinde 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulamasının 8 yıllık kesintisiz eğitime göre daha doğru bir uygulama olmasına yönelik görüşleri Tablo 57'de verilmiştir.

Tablo 57.

“Öğretim Süreci İçerisinde 4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Uygulaması 8 Yıllık Kesintisiz Eğitime Göre Daha Doğru Bir Uygulamadır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğretim süreci içerisinde	Hiç Katılmıyorum	120	45.50
4+4+4 olarak bilinen on iki	Çok Az Katılıyorum	39	14.80
yıllık kesintili zorunlu	Kısmen Katılıyorum	55	20.80
eğitim uygulaması 8 yıllık	Oldukça Katılıyorum	18	6.80
kesintisiz eğitime göre daha		32	12.10
doğru bir uygulamadır.	Tamamen Katılıyorum		
Toplam		264	100

Öğretmenlerin %45.50’sinin (120 öğretmen), 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulamasının 8 yıllık kesintisiz zorunlu eğitime göre daha doğru bir uygulama olması durumuna, hiç katılmıyorum cevabı vererek 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulamasını hiç doğru bulmadıklarını belirttikleri; %14.80’inin (39 öğretmen), bu yeni uygulamayı çok az doğru bulduklarını belirttikleri, %20.80’inin (55 öğretmen), yeni uygulamayı kısmen doğru bulduklarını belirttikleri; %18.90’ının ise (50 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde yanıtlarla bu yeni uygulamayı oldukça ve tamamen doğru bulduklarını belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin %60.30’unun 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulamasının 8 yıllık kesintisiz zorunlu eğitime göre daha doğru bir uygulama olması durumuna kısmen katılım seviyesinin altında cevaplar verdikleri ve bu yeni uygulamayı doğru bulmadıkları görüşünü belirttikleri söylenebilir.

4.4. Öğretim Programının Değerlendirme Boyutunun Öğrencilerin Seviyelerine Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Bu bölümde birinci sınıf öğretim programının değerlendirme boyutu ile ilgili öğretmenlere uygulanan anket sorularına verilen cevaplar tablolastırılarak sunulmuştur.

4.4.1. Öğretim Programının Sadece Ürünü Değil Süreci de Değerlendirecek Şekilde Tasarlanmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin öğretim programının sadece ürünü değil süreci de değerlendirecek şekilde tasarlanmasına yönelik görüşleri Tablo 58’de verilmiştir.

Tablo 58.

“Öğretim Programları Sadece Ürünü Değil Süreci De Değerlendirecek Şekilde Tasarlanmıştır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğretim programları sadece ürünü değil süreci de değerlendirecek şekilde tasarlanmıştır.	Hiç Katılmıyorum	35	13.20
	Çok Az Katılıyorum	62	23.40
	Kısmen Katılıyorum	118	44.50
	Oldukça Katılıyorum	35	13.20
	Tamamen Katılıyorum	15	5.70
Toplam		265	100

Öğretim programının sadece ürünü değil, süreci de değerlendirecek şekilde tasarlanmış olması maddesine, öğretmenlerin %36.60’sinin (97 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar vererek programın süreci hiç değerlendirmedikleri veya çok az değerlendirdikleri görüşünü belirttikleri; %44.50’sinin (118 öğretmen), programın kısmen süreci de değerlendirecek şekilde tasarlandığı görüşünü belirttikleri; %19’unun ise (50 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde yanıtlar vererek programın oldukça ve tamamen süreci de değerlendirecek şekilde tasarlandığı görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin çoğunun (%44.50), programın kısmen süreci de değerlendirecek şekilde tasarlanmış olduğu görüşünde oldukları; kısmen katılım seviyesinin altındaki görüşlerin yüzdesinin (%36.60) kısmen katılım seviyesinin üzerindeki görüşlerin yüzdesinden (%19) fazla olmasından dolayı ise programın süreci de değerlendirecek şekilde tasarlanmadığı görüşünün ağır bastığı söylenebilir.

4.4.2. Öğretim Programının Öğrencinin Öz Değerlendirme Yapmasına Fırsat Vermesine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin, öğretim programının, öğrencinin öz değerlendirme yapmasına fırsat vermesine yönelik görüşleri Tablo 59’da verilmiştir.

Tablo 59.

“Öğretim Programları Öğrencinin Öz Değerlendirme Yapmasına Fırsat Vermektedir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Öğretim programları öğrencinin öz değerlendirme yapmasına fırsat vermektedir.	Hiç Katılmıyorum	34	12.80
	Çok Az Katılıyorum	71	26.80
	Kısmen Katılıyorum	112	42.30
	Oldukça Katılıyorum	35	13.20
	Tamamen Katılıyorum	13	4.90
Toplam		265	100

Öğretmenlerin %39.60’ının (105 öğretmen), öğretim programlarının öğrencilerin öz değerlendirme yapmalarına fırsat vermesi durumuna, kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlarla, öğretim programlarının hiçbir şekilde öz değerlendirmeye fırsat vermediği veya çok az fırsat verdiği görüşünü belirttikleri; %42.30’unun (112 öğretmen), programların kısmen öz değerlendirme yapmaya fırsat verdiği görüşünü belirttikleri; %18.10’unun ise (48 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde yanıtlarla, programların oldukça ve tamamen öğrencilerin öz değerlendirme yapmasına fırsat verdiği görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin çoğunun (112 öğretmen), öğretim programının öğrencilerin kısmen öz değerlendirme yapmasına fırsat verdiği görüşünde oldukları görülmektedir. Tablo 59’daki bulgular “kısmen katılıyorum” düzeyinin altındaki ve üstündeki yüzdelere şeklinde incelendiğinde, öğretmenlerin %39.60’ının “katılmıyorum”, %18.10’unun da “katılıyorum” şeklinde görüş belirttiği görülmektedir. Bu paralelde öğretmenlerin çoğunluğunun programın öz değerlendirme yapmaya fırsat vermemesi durumuna katıldıkları söylenebilir.

4.4.3. Programdaki Ölçme ve Değerlendirme İle İlgili Formların Çok Olmasının Zaman Sorunu Oluşturmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin, programdaki ölçme ve değerlendirme ile ilgili formların çok olmasının zaman sorunu oluşturmasına yönelik görüşleri Tablo 60’da verilmiştir.

Tablo 60.

“Programlarda Ölçme ve Değerlendirme ile İlgili Formların Çok Olması Zaman Sorunu Oluşturmaktadır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Programlarda ölçme ve değerlendirme ile ilgili formların çok olması zaman sorunu oluşturmaktadır.	Hiç Katılmıyorum	10	3.80
	Çok Az Katılıyorum	13	4.90
	Kısmen Katılıyorum	46	17.40
	Oldukça Katılıyorum	54	20.50
	Tamamen Katılıyorum	141	53.40
Toplam		265	100

Tablo 60 incelendiğinde, öğretmenlerin %8.70’inin (23 öğretmen) kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar vererek, programlardaki ölçme ve değerlendirme formlarının çok olmasının hiç zaman problemi oluşturmadığı veya çok az zaman problemine yol açtığı görüşünü belirttikleri; %38’inin (100 öğretmen), ölçme ve değerlendirme formlarının kısmen ve oldukça zaman problemi oluşturduğu görüşünü belirttikleri; %53.40’ının ise (141 öğretmen), ölçme ve değerlendirme formlarının çok olmasının tamamen zaman sorunu oluşturduğu görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin yarıdan fazlasının (141 öğretmen, %53.40), ölçme ve değerlendirme formlarının çok olmasının tamamen zaman problemi oluşturduğunu belirttikleri söylenebilir.

4.4.4. Kılavuz Kitaplardaki Ölçme ve Değerlendirme Formlarının İşlevsel Olmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin kılavuz kitaplardaki ölçme ve değerlendirme formlarının işlevsel olmasına yönelik görüşleri Tablo 61’de verilmiştir.

Tablo 61.

“Kılavuz Kitaplardaki Ölçme ve Değerlendirme Formları İşlevseldir” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Kılavuz kitaplardaki ölçme ve değerlendirme formları işlevseldir.	Hiç Katılmıyorum	52	19.60
	Çok Az Katılıyorum	60	22.60
	Kısmen Katılıyorum	99	37.40
	Oldukça Katılıyorum	33	12.50
	Tamamen Katılıyorum	21	7.90
Toplam		265	100

Kılavuz kitaplardaki ölçme ve değerlendirme formlarının işlevsel olması maddesine öğretmenlerin %42.20’sinin (112 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin altında seçimler yaparak, bu formların hiç işlevsel olmadığı veya çok az işlevsel olduğu görüşünü belirttikleri; %37.40’ının (99 öğretmen), bu formların kısmen işlevsel olduğunu belirttikleri; %20.40’ının ise (54 öğretmen), bu formların oldukça ve tamamen işlevsel olduğu görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin çoğu (99 öğretmen, %37.40), kılavuz kitaplardaki ölçme ve değerlendirme formlarının kısmen işlevsel olduğunu belirtmişlerdir. Tablo 61’deki bulgular “kısmen katılıyorum” düzeyinin altındaki ve üstündeki yüzdelere şeklinde incelendiğinde, öğretmenlerin yaklaşık %42’sinin “katılmıyorum”, yaklaşık %20’sinin de “katılıyorum” şeklinde görüş belirttiği görülmektedir. Bu paralelde öğretmenlerin çoğunluğunun ölçme ve değerlendirme formlarının işlevsel olmaması durumuna daha çok katıldıkları söylenebilir.

4.4.5. Programın Öğrencilerin ilgi ve Yeteneklerinin Değerlendirilmesine Uygun Olmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin programın öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin değerlendirilmesine uygun olmasına yönelik görüşleri Tablo 62’de verilmiştir.

Tablo 62.

“Program Öğrencilerin İlgi ve Yeteneklerinin Değerlendirilmesine Uygundur” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Program öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin değerlendirilmesine uygundur.	Hiç Katılmıyorum	41	15.50
	Çok Az Katılıyorum	68	25.70
	Kısmen Katılıyorum	116	43.80
	Oldukça Katılıyorum	26	9.80
	Tamamen Katılıyorum	14	5.20
Toplam		265	100

Programın öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin değerlendirilmesine uygun olması maddesine öğretmenlerin %41.20’sinin (109 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar vererek, programın öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin değerlendirilmesine hiç uygun olmadığı veya çok az uygun olduğu görüşünü belirttikleri; %43.80’inin (116 öğretmen), programın kısmen öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin değerlendirilmesine uygun olduğu görüşünü belirttikleri; %15’inin ise (40 öğretmen), programın öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin değerlendirilmesine oldukça ve tamamen uygun olduğu görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin çoğu (116 öğretmen, %43.80), programın kısmen öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin değerlendirilmesine uygun olduğu görüşünü belirtmişlerdir. Tablo 62’deki bulgular “kısmen katılıyorum” düzeyinin altındaki ve üstündeki yüzdelere şeklinde incelendiğinde, öğretmenlerin yaklaşık %41’inin “katılmıyorum”, %15’inin de “katılıyorum” şeklinde görüş belirttiği görülmektedir. Bu anlamda öğretmenlerin çoğunluğunun programın öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin değerlendirilmesine uygun olmaması durumuna daha çok katıldıkları söylenebilir.

4.4.6. Değerlendirme Boyutunda Kılavuz Kitapta Yer Alan Etkinliklerin Yeterli Bulunmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin değerlendirme boyutunda kılavuz kitapta yer alan etkinliklerin yeterli bulunmasına yönelik görüşleri Tablo 63'te verilmiştir.

Tablo 63.

“Değerlendirme Boyutunda Kılavuz Kitapta Yer Alan Etkinlikleri Yeterli Buluyorum” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Değerlendirme boyutunda kılavuz kitapta yer alan etkinlikleri yeterli buluyorum.	Hiç Katılmıyorum	47	17.70
	Çok Az Katılıyorum	64	24.20
	Kısmen Katılıyorum	85	32
	Oldukça Katılıyorum	50	18.90
	Tamamen Katılıyorum	19	7.20
Toplam		265	100

Değerlendirme için kılavuz kitapta yer alan etkinlikleri yeterli bulma durumuna, öğretmenlerin %42'sinin (111 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin altında cevaplar vererek değerlendirme için kılavuz kitaplardaki etkinliklerin hiç yeterli olmadığı veya çok az yeterli olduğu görüşünü belirttikleri; %32'sinin (85 öğretmen), değerlendirme için kılavuz kitaptaki etkinliklerin kısmen yeterli olduğu görüşünü belirttikleri; %26.10'unun ise (69 öğretmen), kılavuz kitapta yer alan etkinliklerin değerlendirme için oldukça ve tamamen yeterli olduğu görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin değerlendirme için kılavuz kitapta yer alan etkinlikleri kısmen yeterli bulma durumuna daha fazla yoğunlaştıkları (%32) görülmektedir. Ancak öğretmenlerin %42'sinin değerlendirme için kılavuz kitaplardaki etkinlikleri yeterli bulmamasından veya çok az yeterli bulmasından dolayı olumsuz görüşlerin ağır bastığı söylenebilir.

4.4.7. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Ölçme ve Değerlendirme Çalışmalarını Zorlaştırmasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının ölçme ve değerlendirme çalışmalarını zorlaştırmasına yönelik görüşleri Tablo 64’te verilmiştir.

Tablo 64.

“Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmaları Ölçme ve Değerlendirme Çalışmalarını Zorlaştırmaktadır” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmaları ölçme ve değerlendirme çalışmalarını zorlaştırmaktadır.	Hiç Katılmıyorum	4	1.50
	Çok Az Katılıyorum	10	3.80
	Kısmen Katılıyorum	15	5.70
	Oldukça Katılıyorum	37	14
	Tamamen Katılıyorum	199	75
Toplam		265	100

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının ölçme ve değerlendirme çalışmalarını zorlaştırması durumuna, öğretmenlerin %11’inin (29 öğretmen), kısmen katılım seviyesinde ve kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar verdikleri ve bu durumun kısmen ve çok az sorun oluşturduğu görüşünü belirttikleri; %14’ünün (37 öğretmen), bu durumun oldukça sorun oluşturduğu görüşünü belirttikleri; %75’inin ise (199 öğretmen), bu durumun tamamen sorun oluşturduğu görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin çok büyük bir bölümünün (199 öğretmen, %75), sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının, ölçme ve değerlendirme çalışmalarını tamamen zorlaştırdığı görüşünde oldukları söylenebilir.

4.4.8. Programdaki Ölçme ve Değerlendirme Uygulamaları ile ilgili Yeterli Bilgiye sahip Olmaya Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin, programdaki ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmalarına yönelik görüşleri Tablo 65’te verilmiştir.

Tablo 65.

“Programlardaki Ölçme ve Değerlendirme Uygulamaları ile İlgili Yeterli Bilgiye Sahibim” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Programlardaki ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile ilgili yeterli bilgiye sahibim.	Hiç Katılmıyorum	5	1.90
	Çok Az Katılıyorum	11	4.10
	Kısmen Katılıyorum	55	20.80
	Oldukça Katılıyorum	102	38.50
	Tamamen Katılıyorum	92	34.70
Toplam		265	100

Öğretmenlerin %6’sının (16 öğretmen), programlardaki ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma durumuna, kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar vererek hiç bilgi sahibi olmadıklarını veya çok az bilgi sahibi olduklarını belirttikleri; %20.80’inin (55 öğretmen), ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile ilgili kısmen bilgi sahibi olduklarını belirttikleri; %73.20’sinin ise (194 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde yanıtlar vererek ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile ilgili oldukça ve tamamen bilgi sahibi oldukları görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin kendilerini programdaki ölçme ve değerlendirme uygulamaları açısından oldukça ve tamamen bilgili gördükleri (%73.20) söylenebilir.

4.4.9. Ölçme ve Değerlendirme Çalışmaları İçin Farklı Ölçme Araçlarını (Performans, Proje, Kavram Haritaları, Gözlem, Ürün Dosyası) Kullanmaya Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme çalışmaları için farklı ölçme araçlarını (performans, proje, kavram haritaları, gözlem, ürün dosyası) kullanmaya yönelik görüşleri Tablo 66’da verilmiştir.

Tablo 66.

“Ölçme ve Değerlendirme Çalışmaları İçin Farklı Ölçme Araçlarını (Performans, Proje, Kavram Haritaları, Gözlem, Ürün Dosyası) Kullanabiliyorum” Maddesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Anket Maddesi	Katılım Düzeyi	f	%
Ölçme ve değerlendirme	Hiç Katılmıyorum	12	4.50
çalışmaları için farklı ölçme	Çok Az Katılıyorum	18	6.80
araçlarını (performans, proje,	Kısmen Katılıyorum	67	25.30
kavram haritaları, gözlem, ürün	Oldukça Katılıyorum	82	30.90
dosyası) kullanabiliyorum.	Tamamen Katılıyorum	86	32.50
Toplam		265	100

Öğretmenlerin %11.30’unun (30 öğretmen), ölçme ve değerlendirme çalışmalarında farklı ölçme araçlarını kullanma maddesine, kısmen katılım seviyesinin altında yanıtlar verdikleri ve farklı ölçme araçlarını hiç kullanmadıklarını veya çok az kullandıklarını belirttikleri; %25.30’unun(67 öğretmen), kısmen farklı ölçme araçlarını kullandıklarını belirttikleri; %63.40’ının ise (168 öğretmen), kısmen katılım seviyesinin üzerinde yanıt verdikleri ve farklı ölçme araçlarını oldukça ve tamamen kullandıklarını belirttikleri anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin büyük bölümünün (%63.40), ölçme ve değerlendirme çalışmaları için farklı ölçme araçlarını oldukça fazla kullandıklarını belirttikleri söylenebilir.

4.5. Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Öğrencilerin En Çok Eğlendikleri ve En Çok Sıkıldıkları Derslere Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda öğrencilerin en çok eğlendikleri ve en çok sıkıldıkları derslere ilişkin bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur.

4.5.1. Öğrencilerin En Çok Eğlendikleri Derslere Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin öğrencilerin en çok eğlendikleri derslere yönelik görüşleri Tablo 67’de verilmiştir.

Tablo 67.

Öğrencilerin En Çok Eğlendikleri Derslere Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri.

Dersler	f	%
Oyun ve Fiziki Etkinlikler	81	30.60
Matematik	67	25.30
Görsel Sanatlar	27	10.20
Beden Eğitimi	24	9.10
Türkçe	18	6.80
Hayat Bilgisi	16	6
Serbest Etkinlikler	13	4.90
Müzik	12	4.50
Yok	7	2.60
Toplam	265	100

Tablo 67’ye göre öğretmenlerimizin %30.60’ının (81 öğretmen), öğrencilerin en çok eğlendikleri dersin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi olduğunu belirttikleri; %25.30’unun (67 öğretmen), öğrencilerin en çok Matematik dersinde eğlendiklerini belirttikleri; %10.20’sinin (27 öğretmen), öğrencilerin en çok Görsel Sanatlar dersinde eğlendiklerini belirttikleri; %9.10’unun ise (24 öğretmen), öğrencilerin en çok Beden Eğitimi dersinde eğlendiklerini belirttikleri anlaşılmaktadır.

4.5.2. Öğrencilerin En Çok Sıkıldıkları Derslere Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin, öğrencilerin en çok sıkıldıkları derslere yönelik görüşleri Tablo 68’de verilmiştir.

Tablo 68.

Öğrencilerin En Çok Sıkıldıkları Derslere Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Dersler	f	%
Türkçe	95	35.80
Hayat Bilgisi	77	29.20
Matematik	27	10.20
Serbest Etkinlikler	8	3
Görsel Sanatlar	7	2.60
Müzik	3	1.10
Oyun ve Fiziki Etkinlikler	1	0.40
Yok	47	17.70
Toplam	265	100

Öğretmenlerin %35.80’inin (95 öğretmen), öğrencilerin en çok Türkçe dersinde sıkıldıklarını belirttikleri; %29.20’sinin (77 öğretmen), öğrencilerin en çok Hayat Bilgisi dersinde sıkıldıklarını belirttikleri; %10.20’sinin ise (27 öğretmen), öğrencilerin en çok Matematik dersinde sıkıldıkları görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 67’de, öğrencilerin en az eğlendikleri dersler Müzik ve Serbest Etkinlikler dersleri olmasına rağmen, Tablo 68’de öğrencilerin en çok sıkıldıkları derslerin Türkçe ve Hayat bilgisi dersleri olması dikkat çekicidir.

Ayrıca Tablo 67’de öğrencilerin en çok eğlendikleri ikinci ders olan Matematik dersinin Tablo 68’de öğrencilerin en çok sıkıldıkları üçüncü ders olarak belirtilmesi öğretmenlerimizin Matematik dersinin eğlenceli veya sıkıcı bulunması durumları arasında kararsızlık yaşadıkları anlamı taşımaktadır. Buna rağmen Matematik dersinin öğrencileri için eğlenceli bulunması yüzdesinin sıkıcı bulunması yüzdesinden çok daha fazla olması ise dersin öğrencileri için çoğunlukla eğlenceli bulunduğu anlamını taşımaktadır. Buna ek olarak Tablo 67’de öğrencilerin en çok eğlendikleri dersler bölümünde Beden Eğitimi dersi belirtilmiş iken, Tablo 68’de en çok sıkıldıkları dersler

bölümünde hiçbir öğretmen tarafından Beden Eğitimi dersinin belirtilmediği görülmektedir.

4.6. İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında En Çok Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Bulgular

Bu bölümde öğretmenlerin ilkokul birinci sınıf programını uygularken karşılaştıkları ilk üç soruna yönelik bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur.

4.6.1. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında Karşılaştıkları Birinci Soruna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin ilkokul birinci sınıf programının uygulanmasında karşılaştıkları birinci soruna yönelik görüşleri Tablo 69’da verilmiştir.

Tablo 69.

Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında En Çok Karşılaştıkları Birinci Soruna Yönelik Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Sorun 1	f	%
60,66 ve 72 aylık öğrencilerin sınıf ortamında birlikte bulunmaları	96	36.20
60,66 aylık öğrencilerin uyum anlama ve dikkat eksikliği	38	14.20
Türkçe metinlerin uzunluğu	20	7.50
El yazısının zor ve zaman alıcı olması	17	6.40
Uyum süreci programı	16	6
Materyal eksikliği	11	4.20
Okula uyum problemi	7	2.60
Ders ve kılavuz kitaplarının geç gelmesi	6	2.30
Eski programın uygulanması	5	1.90
Okuma parçalarındaki soyut kavramlar	4	1.50
Zaman yetersizliği	3	1.10
Etkinlik kitapları yetersiz	3	1.10
Sınıfların kalabalık olması	3	1.10
Velilerin bilgisizliği	2	0.80
Kitapların düz yazı ile hazırlanması	2	0.80
Ders çalışma alışkanlıklarının olmaması	2	0.80
Kültürel farklar	2	0.80
Türkçe metinlerde konu bütünlüğünün olmaması	1	0.40
Kılavuz kitapların yetersizliği	1	0.40

(Tablo 69. Devamı)

Kaynaştırma öğrencilerinin normal sınıflarda eğitim görmesi	1	0.40
Ölçme ve değerlendirme formları	1	0.40
Yok	24	9.10
Toplam	265	100

Öğretmenlerimizin ilkokul birinci sınıf programının uygulanmasında karşılaştıkları birinci soruna yönelik görüşleri incelendiğinde, yirmi bir farklı madde üzerinde görüş bildirdikleri ve %36.20 ile (96 öğretmen) en büyük sorun olarak 60, 66 ve 72 aylık öğrencilerin sınıf ortamında birlikte bulunmaları maddesinin belirtildiği görülmektedir. Birinci sorun olarak öğretmenlerin %14.20'sinin ise (38 öğretmen), 60 ve 66 aylık öğrencilerin uyum anlama ve dikkat eksikliği maddesini belirttikleri anlaşılmaktadır. Öğretmenlerimizin %7.50'sinin (20 öğretmen), birinci sorun olarak Türkçe metinlerin uzunluğunu belirttikleri; %6.40'ının ise (17 öğretmen), birinci sorun olarak el yazısının zor ve zaman alıcı olması maddesini belirttikleri ve %6'sının da (16 öğretmen), birinci sorun olarak uyum süreci programını gösterdikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca 24 öğretmenimiz de hiçbir sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

4.6.2. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında Karşılaştıkları İkinci Soruna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin ilkokul birinci sınıf programının uygulanmasında karşılaştıkları ikinci soruna yönelik görüşleri Tablo 70'de verilmiştir.

Tablo 70.

Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında En Çok Karşılaştıkları İkinci Soruna Yönelik Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Sorun 2	f	%
60,66 aylık öğrencilerin uyum anlama ve dikkat eksikliği	24	9.10
Etkinlik kitapları yetersiz	23	8.80
60,66 ve 72 aylık öğrencilerin sınıf ortamında birlikte bulunmaları	21	7.90
El yazısının zor ve zaman alıcı olması	17	6.40
Türkçe metinlerin uzunluğu	16	6
Materyal eksikliği	14	5.30
Okula uyum problemi	14	5.30
Uyum süreci programı	12	4.50
Zaman yetersizliği	12	4.50

(Tablo 70 Devamı)

Velilerin bilgisizliği	11	4.20
Eski programın uygulanması	11	4.20
Okuma parçalarındaki soyut kavramlar	9	3.40
4+4+4 sisteminin anlatılamaması	6	2.30
Okuma hızlarının yavaş olması	6	2.30
Sınıfların kalabalık olması	5	1.90
Anasınıfına giden ve gitmeyen öğrencilerin bir arada olması.	5	1.90
Ders ve kılavuz kitaplarının geç gelmesi	4	1.50
Okumayı çözen çocukların sıkılması	4	1.50
Kitapların düz yazı ile hazırlanması	2	0.80
Ders çalışma alışkanlıklarının olmaması	2	0.80
Kültürel farklar	2	0.80
Ölçme ve değerlendirme formları	2	0.80
Türkçe metinlerde konu bütünlüğünün olmaması	1	0.40
Kaynaştırma öğrencilerinin normal sınıflarda eğitim görmesi	1	0.40
Yok	41	15
Toplam	265	100

Öğretmenlerimizin ilkokul birinci sınıf programının uygulanmasında karşılaştıkları ikinci soruna yönelik görüşleri incelendiğinde; yirmi dört farklı madde üzerinde görüş belirttikleri görülmektedir. Öğretmenlerin %9.10'unun (24 öğretmen), ikinci sorun olarak 60, 66 aylık öğrencilerin uyum anlama ve dikkat eksikliğini belirttikleri; %8.80'inin (23 öğretmen), ikinci sorun olarak etkinlik kitaplarının yetersiz olmasını belirttikleri; %7.90'ının (21 öğretmen), ikinci sorun olarak 60, 66 ve 72 aylık öğrencilerin sınıf ortamında birlikte bulunmalarını belirttikleri; %6.40'ının (17 öğretmen), ikinci sorun olarak el yazısının zor ve zaman alıcı olmasını belirttikleri; yine %6'sının (16 öğretmen), ikinci sorun olarak Türkçe metinlerin uzun olmasını belirttikleri görülmektedir. Ayrıca 41 öğretmen hiçbir sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

4.6.3. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında Karşılaştıkları Üçüncü Soruna Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin ilkokul birinci sınıf programının uygulanmasında karşılaştıkları üçüncü soruna yönelik görüşleri Tablo 71'de verilmiştir.

Tablo 71.

Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında En Çok Karşılaştıkları Üçüncü Soruna Yönelik Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri

Sorun 3	f	%
Materyal eksikliği	20	7.50
Etkinlik kitapları yetersiz	20	7.50
60,66 ve 72 aylık öğrencilerin sınıf ortamında birlikte bulunmaları	16	6
El yazısının zor ve zaman alıcı olması	15	5.70
60,66 aylık öğrencilerin uyum anlama ve dikkat eksikliği	15	5.70
Velilerin bilgisizliği	14	5.30
Türkçe metinlerin uzunluğu	13	4.90
Uyum süreci programı	12	4.50
Eski programın uygulanması	8	3
Zaman yetersizliği	7	2.60
Okula uyum problemi	7	2.60
Kitapların düz yazı ile hazırlanması	6	2.30
Okumayı çözen çocukların sıkılması	4	1.50
Ders çalışma alışkanlıklarının olmaması	4	1.50
Okuma hızlarının yavaş olması	3	1.10
Kültürel farklar	3	1.10
Okuma parçalarındaki soyut kavramlar	3	1.10
Ölçme ve değerlendirme formları	3	1.10
Ders ve kılavuz kitaplarının geç gelmesi	2	0.80
4+4+4 sisteminin anlatılamaması	2	0.80
Sınıfta bırakmanın zorlaşması	2	0.80
Türkçe metinlerde konu bütünlüğünün olmaması	1	0.40
Kaynaştırma öğrencilerinin normal sınıflarda eğitim görmesi	1	0.40
Yok	84	31.80
Toplam	265	100

Öğretmenlerimizin ilkokul birinci sınıf programının uygulanmasında karşılaştıkları üçüncü soruna yönelik görüşleri incelendiğinde; yirmi üç farklı madde üzerinde görüş belirttikleri görülmektedir. Öğretmenlerin %7.50'sinin (20 öğretmen), üçüncü sorun olarak materyal eksikliğini belirttikleri; yine %7.50'sinin (20 öğretmen), üçüncü sorun olarak etkinlik kitaplarını yetersiz gördüklerini belirttikleri; %6'sının (16 öğretmen), üçüncü sorun olarak 60, 66 ve 72 aylık öğrencilerin sınıf ortamında birlikte bulunmalarını belirttikleri; yine %5.70'inin (15 öğretmen), üçüncü sorun olarak el yazısının zor ve zaman alıcı olmasını belirttikleri; ve yine %5.70'inin programın

uygulanmasında üçüncü sorun olarak 60, 66 aylık öğrencilerin uyum anlama ve dikkat eksikliğini belirttikleri görülmektedir. Ayrıca seksen dört öğretmen hiçbir sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

4.7. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Öğretim Programı Hakkındaki Görüşlerine Yönelik Bulgular

Bu bölümde görüşme yapılan öğretmenlerin öğretim programı ve uygulaması hakkındaki görüşleri tablolastırılarak sunulmuştur.

4.7.1. Öğretmenlerin Birinci Sınıf Öğretim Programında Amaçların Niteliğine İlişkin Görüşlerine Yönelik Elde Edilen Bulgular

Öğretmenlerin birinci sınıf öğretim programında amaçların niteliğine ilişkin görüşlerine yönelik bulgular Tablo 72’de verilmiştir.

Tablo 72.

Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Birinci Sınıf Öğretim Programında Amaçların Niteliğine İlişkin Görüşlerine Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

Birinci sınıf öğretim programında amaçların niteliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?	
	f
Amaçlar ulaşılabilir düzeydedir.	Ö(3), Ö(5), Ö(6), Ö(7),Ö(8), Ö(9), Ö(10),Ö(12), Ö(14)
Verilen materyaller amaçların niteliğine uymamaktadır.	Ö(11), Ö(13)
Amaçlar çeşitlilik göstermelidir.	Ö(4), Ö(5)
Amaçların düzeyi yüksek olduğu için hedefler davranışa dönüştürülemiyor.	Ö(2)
Amaçlar istenileni vermiyor.	Ö(1)
Amaçlar çevre koşullarına göre gözden geçirilmelidir.	Ö(5)

Tablo 72’de görüldüğü gibi görüşme yapılan öğretmenlerin çoğu (9 öğretmen), amaçları ulaşılabilir düzeyde bulduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bir kısmı (2’şer öğretmen) amaçların çeşitlilik göstermesi gerektiğini ve verilen materyallerin amaçların

niteliğine uymadığını belirtmişlerdir. Öğretmen (2), amaçların düzeyinin yüksek olması nedeniyle hedeflerin davranışa dönüştürülemediğini; “*Amaçların düzeyi sınıf seviyesinin üzerindedir. Bilinmeyen kelime sayıları çok fazla. Hedefler davranışa dönüştürülemiyor. Türkçe metinler uzun ve soyut kavramlar çok fazla.*” diyerek belirtmiştir. Öğretmen (1), amaçların istenileni veremediğini, öğretmen (5) ise amaçların çevre koşullarına göre yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

4.7.2. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Amaçlarına Etkilerine Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının programın amaçlarına etkilerine yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 73’te verilmiştir.

Tablo 73.

Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Amaçlarına Etkilerine Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmaları programın amaçlarını nasıl etkilemektedir?	
	f
Amaçlara ulaşmayı olumsuz etkiliyor.	Ö(1), Ö(3), Ö(4), Ö(8), Ö(9), Ö(11), Ö(12), Ö(13), Ö(14), Ö(5)
Amaçlar ulaşma düzeyi farklılık gösteriyor.	Ö(1), Ö(4), Ö(5), Ö(6), Ö(10), Ö(8)
Amaçlara ulaşmayı etkilemedi.	Ö(2), Ö(7)
Stres ve karmaşa ve disiplin sorunları amaçları olumsuz etkiliyor.	Ö(3), Ö(9)
Küçük öğrenciler amaçlara ulaşmada daha fazla etkilendiler.	Ö(4), Ö(11)
Amaçlara ulaşmada 60 ve 66 aylıklar daha başarılı oldu.	Ö(2), Ö(7)
Amaçlara ulaşmada 66 aylıklarda sorun olmadı.	Ö(6)
60,66 ve 72 aylık çocukların birlikte bulunmaları programın başarısını düşürmektedir.	Ö(5)
Anasınıfında verilen kazanımlar beni çok zorladı.	Ö(9)

Tablo 73’te görüldüğü gibi öğretmenlerin tamamına yakını (10 öğretmen) 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların sınıf ortamında birlikte bulunmalarının amaçlara ulaşmayı olumsuz yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Bu durum ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(13), “60, 66, 72 aylık öğrencilerin aynı ortamda bulunması amaçlara ulaşımı çok olumsuz etkilemektedir.” şeklinde görüşünü belirtmiştir. Öğretmenlerin bir bölümü (6 öğretmen), farklı yaş gruplarındaki öğrencilerle amaçlara ulaşma düzeyinin farklılık gösterdiğini belirtmişlerdir. Bu konu ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(1), “ Ulaşmayı olumsuz etkiliyor. Büyük ayda olanlar çabuk ulaşıyor, küçük olanlar geri kalabiliyor.” şeklinde görüş belirtmiştir. Yine bir öğretmen Ö(3), “Öğretmen üçe ayrılıyor. Sınıfta karmaşa ve stres yaratıyor. Amaçları kazandırma konusunda sıkıntı yaşanıyor.” diyerek yaşadığı sorunları belirtmişlerdir. Stres , karmaşa ve disiplin sorunlarının amaçları olumsuz etkilediğini (2 öğretmen), küçük öğrencilerin amaçlara ulaşmada daha fazla etkilendiğini (2 öğretmen), amaçlara ulaşmada 60 ve 66 aylıkların daha başarılı olduklarını (2 öğretmen), bu durumun amaçlara ulaşmayı etkilemediğini (2 öğretmen) belirtmişlerdir. Bununla ilgili olarak bir öğretmen Ö(2), “Hiçbir sorun yaşamadım. 60, 66 ay aralığında daha iyi performans aldım. Sadece kas gelişimleri iyi değil. Özgüvenleri yüksek.” diyerek olumsuz etkilenmediğini belirtmiştir. Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının programın başarısını aşağıya çektiğini (1 öğretmen), amaçlara ulaşmada 66 aylık öğrencilerde sorun olmadığını (1 öğretmen), anasınıfında verilen kazanımların kendisini çok zorladığını (1 öğretmen) belirtmişlerdir. Bununla ilgili olarak bir öğretmen Ö(9), “Sıkıntı yaşandı. Bir grup öğrenci anasınıfı eğitimi aldığı için sınıfta uyum problemleri oluştu. Disiplin sorunları yaşandı. Anasınıfında verilen kazanımlar beni çok zorladı. Hiç eğitim almamış olanlarla daha rahat çalıştım.” demiştir.

4.7.3. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın İçerik Boyutuna Etkilerine Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının programın içerik boyutuna etkilerine yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 74’te verilmiştir.

Tablo 74.

Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın İçerik Boyutuna Etkilerine Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmaları programın içerik boyutunu nasıl etkilemektedir?	
	f
İçeriği kendim yeniden düzenlemek zorunda kaldım.	Ö(4), Ö(5), Ö(8) Ö(9), Ö(10)
Konu düzeyine etkisi olmadı.	Ö(2), Ö(6), Ö(7), Ö(12)
İçerik boyutunda sınıf bütünlüğü sağlanamıyor.	Ö(1), Ö(14)
İçerik büyüklere sıkıcı, küçüklere zor geldi.	Ö(11), Ö(13)
İçerikte genel bir ortalama yakalamaya çalıştım.	Ö(5), Ö(8)
Çocuklara göre konu değişimleri kopukluğa neden oluyor.	Ö(3)

Tablo 74’te görüldüğü gibi, öğretmenlerin bir kısmı (5 öğretmen), içeriği yeniden düzenlemek zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir. Bununla ilgili olarak bir öğretmen Ö(4), “İçeriği kendim tekrar düzenliyorum. Müfredat tam olarak işlenemiyor.” şeklinde görüş bildirirken, bir diğer öğretmen Ö(9), “Her çocuk düzeyine uygun içeriği ayarladım. Farklı gruplar oluşturmam. Geride kalan öğrencilerim olmadı. Sınıf düzeyini yakaladım.” demiştir. Öğretmenlerin bazıları ise (4 öğretmen), bu durumun konu düzeyine etkisi olmadığını belirtmişlerdir. Bu konuda bir öğretmen Ö(7), “Müfredat yayılmıştı. Esneklik vardı. Çok rahat okuttum.” şeklinde görüş belirtmiştir. Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmaları sebebiyle içerik boyutunda bütünlüğün sağlanamadığını (2 öğretmen) belirtmiştir. Bu durum ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(1), “Okuma yazma konusunda sıkıntı olmuyor. Diğer derslerde küçük çocuklar geri kalıyorlar ve dolayısıyla içerik boyutunda sınıf bütünlüğü sağlanamıyor.” diyerek yaşadığı sorunu dile getirmiştir. Küçük öğrencilerle özel olarak ilgilenildiğini (2 öğretmen), içerikte genel bir ortalama yakalamaya çalışıldığını (2 öğretmen), içeriğin büyüklere sıkıcı, küçüklere zor geldiğini (2 öğretmen), çocuklara göre konu değişimlerinin kopukluğa neden olduğunu ise (1 öğretmen) belirtmiştir.

4.7.4. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Öğretim Sürecine Etkilerine Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının programın öğretim sürecine etkilerine yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 75’te verilmiştir.

Tablo 75.

Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Öğretim Sürecine Etkilerine Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmaları programın öğretim sürecini nasıl etkilemektedir?	
	f
Süreci olumsuz etkilemektedir.	Ö(1), Ö(5), Ö(8), Ö(9), Ö(11), Ö(14)
Eğitim öğretim çalışmalarını zorlaştırdı.	Ö(3), Ö(4), Ö(8), Ö(9)
Küçükler zorlandı, diğerleri öğrenmek istedi ve sıkıldılar.	Ö(3) Ö(11), Ö(13)
Öğretim sürecinde sıkıntı yaşamadım.	Ö(2), Ö(6), Ö(7)
Amaçlara daha geç ulaşıldı.	Ö(5), Ö(8), Ö(10)
60, 66 aylıklar, anlama kavrama ve yorumlamada geri kaldılar.	Ö(10), Ö(11), Ö(13)
Aileye bağımlılık ve okula alışamama sorun oldu.	Ö(4), Ö(5)

Tablo 75’te görüldüğü gibi, öğretmenlerin bir kısmı (6 öğretmen), bu durumun süreci olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Bununla ilgili olarak bir öğretmen Ö(5), “Daha geç amaçlara ulaştık. Yaşla çok alakalı bu durum. Öğretim sürecini etkiledi. Aileye bağımlı çok çocuk vardı. Hala okula alışamayan çocuklar var.” şeklinde görüş bildirmiştir. Yine öğretmenlerin bir bölümü (4 öğretmen), bu durumun eğitim öğretim çalışmalarını zorlaştırdığını belirtmişlerdir. Bu durum ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(4), “Yaş grupları farklı ve özel eğitim gerektiren çocuklarla beraber uyum sorunu ortaya çıkıyor. Çok farklı grupların bir arada olması öğretim çalışmalarını zorlaştırmaktadır.” diyerek sorununu belirtmiştir. Öğretim sürecinde herhangi bir sıkıntı yaşamadığını (3 öğretmen), küçük öğrencilerin zorlandıklarını, diğerlerinin ise öğrenmek isteyerek sıkıldıklarını (3 öğretmen) belirtmiştir. Bu durum ile ilgili olarak bir

öğretmen Ö(3), *“Küçük çocuklar sıkılıyor. Diğerleri ders istiyor. Hepsinin aynı sınıfta olması işleri zorlaştırıyor.”* şeklinde görüş belirtmiştir. Amaçlara daha geç ulaşıldığını 3 öğretmen, 60, 66 aylıkların anlama kavrama ve yorumlamada geri kaldıklarını ise yine 3 öğretmen belirtmiştir. Bu durum ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(11), *“Öğretim sürecinde aksamalar oluyor. 72 aylık çocuklar daha ileriden gidiyor. 60, 66 aylık çocuklar onlara yetişmekte zorlanıyorlar. Süreci yaydığınızda da 72 aylık çocuklar sıkılıyorlar. 60, 66 aylık çocuklarda anlama, kavrama ve yorumlama çok zayıf.”* demiştir. Yine bir öğretmen Ö(10), *“ Farklı çalışmalar yapılıyor. Okuma yazmaya en son küçükler geçiyor. El kaslarında, yazmada ve anlamada sorunlar var.”* diyerek konu ile ilgili görüşünü belirtmiştir. Aileye bağımlılık ve okula alışamama gibi sorunların yaşandığını da 2 öğretmen belirtmiştir.

4.7.5. Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Değerlendirme Boyutuna Etkilerine Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmalarının programın değerlendirme boyutuna etkilerine yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 76’da verilmiştir.

Tablo 76.

Sınıf Ortamında 60, 66, 72 Ay ve Üzeri Çocukların Birlikte Bulunmalarının Programın Değerlendirme Boyutuna Etkilerine Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmaları programın değerlendirme boyutunu nasıl etkilemektedir?	f
Seviye farkları değerlendirmeyi zorlaştırıyor.	Ö(3), Ö(11), Ö(13), Ö(1), Ö(4)
Genel bir değerlendirme ortalaması yakalamaya çalışıyorum.	Ö(2), Ö(4) Ö(7), Ö(9)
Değerlendirmede sıkıntı yaşamadım.	Ö(2), Ö(6), Ö(7)
Ek değerlendirme envanterleri kullanıyorum.	Ö(2), Ö(8)
Seviye grupları oluşturup ona göre değerlendirme programları uyguladım.	Ö(5), Ö(10)
Kriter belirlemede sorunlar oluşturuyor.	Ö(3)
Değerlendirme yaparken objektif olamıyorum.	Ö(3)
Tam ve doğru bir değerlendirme yapamıyorum.	Ö(1)
Değerlendirme formları yetersiz ve zaman alıcı.	Ö(12)
Küçük yaş grubunun değerlendirme çalışması zor olmakta ve uzun sürmektedir.	Ö14

Tablo 76’da görüldüğü gibi, öğretmenlerin çoğunluğu (5 öğretmen) sınıftaki seviye farklarının değerlendirmeyi zorlaştırdığını belirtmektedir. Bu durumla ilgili olarak bir öğretmen (Ö11), “*Değerlendirme boyutunda da sıkıntılar yaşıyor. Farklı seviye grupları olduğundan değerlendirme şekilleri de farklı oluyor. 72 aylık çocuk iki işlemlili problem çözebilirken, 60-66 aylık çocuklar tek işlemlili problemi anlamakta bile zorlanıyorlar. Bu da değerlendirmede sıkıntılar yaratıyor.*” şeklinde görüşünü belirtmiştir. Dört öğretmen sınıf içerisinde seviye farkları olmasından dolayı genel bir değerlendirme ortalaması yakalamaya çalıştığını belirtmiştir. Bununla ilgili olarak bir öğretmen (Ö4), “*Genel değerlendirme yapıyorum. Ortak bir değerlendirme yapmaya çalışıyorum. Çok iyi ve çok kötü düzeydeki çocuklar bir arada.*” diyerek görüşünü belirtmiştir. 3 öğretmen değerlendirme yaparken herhangi bir sorunla karşılaşmadıklarını belirtmiştir. 2 öğretmen ise ek değerlendirme envanteri kullandıklarını belirtmektedirler. Bu durum için bir öğretmen Ö(8), “*Değerlendirmeyi*

kendime göre yapılandırımdım. Bireyselleştirdim değerlendirmeyi.” demiştir. Seviye grupları oluşturup ona göre değerlendirme programları uyguladıklarını ise 2 öğretmen belirtmişlerdir. Bu konuda bir öğretmen Ö(5), “ *Seviye grubu oluşturduk. Buna göre değerlendirme programları uyguladık. Yoksa hepsi bir arada ders işlenemedi.”* şeklinde görüş bildirmiştir. Birer öğretmen ise şu görüşleri belirtmişlerdir: Öğretmen (1), tam ve doğru bir değerlendirme yapamadığını; öğretmen (3), değerlendirme yaparken objektif olamadığını ve kriter belirlemede sorunlar yaşadığını; öğretmen (12), değerlendirme formlarının yetersiz ve zaman alıcı olduğunu; öğretmen (14) ise, küçük yaş grubunun değerlendirme çalışmalarının zor olduğunu ve uzun sürdüğünü belirtmişlerdir.

Yukarıdaki görüşler incelendiğinde öğretmenlerin değerlendirme konusunda en çok yaşadıkları sorunların; öğrenci seviyesindeki farklılıklar, objektif değerlendirme yapamama, değerlendirme kriteri belirleyememe ve ölçme değerlendirme formlarının yetersizliği olduğu söylenebilir.

4.7.6. İlk Üç Ay İçin Hazırlanan Okula Hazırlık ve Uyum Çalışmaları Kitabı İle İlgili Düşüncelere Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

İlk üç ay için hazırlanan okula hazırlık ve uyum çalışmaları kitabı ile ilgili düşüncelere yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 77’de verilmiştir.

Tablo 77.

İlk Üç Ay İçin Hazırlanan Okula Hazırlık ve Uyum Çalışmaları Kitabı İle İlgili Düşüncelere Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

İlk üç ay için hazırlanmış olan okula hazırlık ve uyum çalışmaları kitabı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?	
	f
Kitabı olumlu buluyorum.	Ö (5), Ö (6), Ö (7), Ö (8)
Kitap geç geldi. Faydalı ve eğlenceli.	Ö (2), Ö (3), Ö (4)
Ağır geldi. Çocuklara çok fazla yardım etmem gerekti.	Ö (8), Ö (9), Ö (14)
Kitap normal yaşında okula gelenler için uygundu.	Ö (10), Ö (11)
Kitapta çok tekrar vardı. Aşamalılık yoktu.	Ö (12), Ö (13)
Kitap çok sıkıcıydı.	Ö (13), Ö (14)
Kitap işlevsel değildi.	Ö (6), Ö (11)
Materyaller çoğaltılmalı.	Ö (4)
Kitabı çok fazla kullanmadım.	Ö (9)
Kitabı beğenmedim.	Ö (5)
Anaokuluna gidenler için zaman kaybı oldu.	Ö (3)
İlk aşamada faydalıydı. Sonrasında olumsuzdu.	Ö (1)

Tablo 77’de görüldüğü gibi birinci sınıf öğrencilerine ilk üç ay için hazırlanmış olan okula hazırlık ve uyum çalışmaları kitabı ile ilgili olarak dört öğretmen kitabı olumlu bulduklarını belirtmişlerdir. Üç öğretmen kitabın geç geldiğini fakat faydalı ve eğlenceli olduğunu, yine üç öğretmen de kitabın özellikle küçük 60-66 aylık öğrencilere ağır geldiğini, bu nedenle çocuklara çok fazla yardım etmeleri gerektiğini belirtmişlerdir. Bu konuda bir öğretmen Ö(11), “ *Çok acele hazırlanmış. Resimlerin geneli net değil. 60-66 ay öğrencilerin yapabileceğinden çok çok zor etkinliklere yer verilmiş. Kesme yapıştırma çalışmalarındaki parçalar çok küçük, boyanacak resim alanları yeterli değil. Bu da çocuğu yılgınlığa sürüklüyor.*” şeklinde görüşünü belirtmiştir. İkişer öğretmen, kitabın işlevsel olmadığını, kitabın küçük yaştaki öğrenciler için değil, normal yaşında okula gelenler için uygun olduğunu, kitapta çok fazla tekrar olduğunu ve aşamalılık içermediğini ayrıca kitabın çok sıkıcı olduğunu belirtmiştir. Birer öğretmen ise kitaptaki etkinliklerin anaokuluna giden öğrenciler için zaman kaybı olduğunu, kitap ile ilgili materyallerin çoğaltılması gerektiğini, kitabı

beğenmediklerini ve çok fazla kullanmadıklarını belirtmiştir. Bir öğretmen Ö(9), bu son durumla ilgili olarak; “ *Bütün yaş grupları aynı olsa çok iyiydi. Bir kısım sıkıldı. Bir kısım yapamadı. Sınıf seviye farkları ortaya çıktı. Çok fazla kullanmadık. Sınıf seviyesinin üzerindeydi.* ”diyerek görüşünü belirtmiştir.

4.7.7. Öğretmenlerin Yeni Programdaki Ders Saati Değişimlerine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin yeni programdaki ders saati değişimlerine ilişkin görüşlerine yönelik bulgular Tablo 78’de verilmiştir.

Tablo 78.

Öğretmenlerin Programdaki Ders Saati Değişimlerine İlişkin Düşüncelerine Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

Programdaki ders saati değişimlerini nasıl buluyorsunuz?	
	f
Matematiğin artması iyi oldu.	Ö(2), Ö(4), Ö(6), Ö(7), Ö(8), Ö(9)
Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinin saati fazladır.	Ö (1), Ö(3), Ö(6), Ö(9), Ö(12)
Serbest Etkinlikler ile Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersleri eksiklikleri kapatmak için iyi.	Ö(2), Ö(6), Ö(9), Ö(10)
Türkçe dersine ağırlık verdiğim için değişimler etkilemedi.	Ö(4), Ö(5), Ö(8)
Ders saatleri orantısız dağıtılmış ve altı saat fazla gelmektedir.	Ö(11), Ö (13)
Genel olarak değişimleri olumlu buluyorum.	Ö(7), Ö(10)
Kazanımları verebilmek için ders saati sürelerini programa uygun olarak kullanamıyoruz.	Ö(14)
Türkçe dersi daha da arttırılabilir.	Ö(3)

Tablo 78’de görüldüğü gibi görüşme yapılan öğretmenlerin bir bölümü (6 öğretmen), haftalık matematik ders saati sayısının dörtten beşe çıkartılmasının olumlu olduğunu belirtmişlerdir. Beş öğretmen ise Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinin beş saat

olmasını fazla bulmuşlardır. Bu iki durumla da ilgili olarak bir öğretmen Ö(9); *“Matematik dersindeki değişim iyi oldu. Türkçe dersinin on bir saatten on saate düşmesi etkilemedi. Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersini çok da amacına uygun yapamadık. Serbest Etkinliklerle beraber fazla geldi. Diğer dersleri desteklemek için de kullandık.”* şeklinde görüşünü belirtmiştir. Serbest Etkinlikler ile Oyun ve Fiziki Etkinlikler derslerinin eksiklikleri kapatmak için iyi olduğunu ise öğretmen (9) ile birlikte dört öğretmen belirtmişlerdir. 3 öğretmen ise Türkçe dersine ve okuma yazma çalışmalarına ağırlık verdikleri için ders saatlerindeki değişimlerin kendilerini fazla etkilemediğini bildirmiştir. 2 öğretmen ders saatlerinin orantısız dağıtıldığını ve günde 6 saat dersin çocuklara fazla geldiğini belirtmiştir. Bu durum ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(11); *“ Ders saatleri orantısız. 5 saat Oyun ve Fiziki Etkinlikler, 4 saat Serbest Etkinlik dersleri varken, Müzik ve Görsel Sanatlar derslerinin 2 saatten 1”er saate düşürülmeleri çok yanlış. Ayrıca günde altı saat ders bu yaş grubu çocuklarına fazla gelmektedir.”* demiştir. 2 öğretmen de ders saatlerindeki değişimleri genel olarak olumlu bulduklarını açıklamışlardır. Bu durum için bir öğretmen Ö(7); *“Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersini yerinde buluyorum. Matematiğin arttırılması olumluydu. Genel olarak iyi oldu.”* demiştir. Öğretmen (14) ise kazanımları verebilmek için ders saati sürelerini programa uygun olarak kullanamadığını, ders saati sürelerini programa göre uygularsa kazanımların yarısını veremeyeceğini belirtmiştir. Öğretmen (3) de Türkçe ders saati sayısının daha da arttırılması gerektiğini belirtmiştir.

4.7.8. 60 Aylık Çocukların Okul Kültürüne Uyumları ve Okuma Yazma Çalışmalarına Katılımlarında Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

60 aylık çocukların okul kültürüne uyumları ve okuma yazma çalışmalarına katılımlarında karşılaşılan sorunlara yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 79’da verilmiştir.

Tablo 79.

60 Aylık Çocukların Okul Kültürüne Uyumları ve Okuma Yazma Çalışmalarına Katılımlarında Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

60 aylık çocukların okul kültürüne uyumları ve okuma yazma çalışmalarına katılımlarında karşılaştığınız sorunlar nelerdir?	
	f
Okul kültürüne uymada zorlanıyorlar.	Ö(1), Ö(3), Ö(4), Ö(5), Ö(7), Ö(8), Ö(9), Ö(10), Ö(11), Ö(12), Ö(13), Ö(14)
Okuma yazmayı zor öğreniyorlar.	Ö (3), Ö(5), Ö(6), Ö(8), Ö(10), Ö(11), Ö(12)
Bir sorunla karşılaşmadım.	Ö(2)
Okuma yazmada çok iyi olan da var; yapamayan da var.	Ö(1)
Okuma yazmada sorun olmuyor.	Ö(4)
Okula karşı korku oluştu.	Ö(5)

Tablo 79’da görüldüğü gibi görüşme yapılan öğretmenlerin tamamına yakını (12 öğretmen) 60 aylık çocukların okul kültürüne uymada sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu durum ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(1); “Okul kültürüne uymada zorlanıyorlar. Altına kaçırma, sınıfta uyuma, öğretmeni ve öğretim ortamını tanıyamama görülüyor. Okuma yazmada çok iyi okuyan ve yazan olduğu gibi, yapamayan öğrenci de fazla.” demiştir. Öğretmen (4) ise; “Ebeveynlerinden ayırlamama, alışkanlıklarından vazgeçememe var. Bence o yaş grubu okula hazır değil. Okuma yazma yapabilirler ancak okula uyumluları sorun oluşturdu. Kişilik oluşturmada da sorunlar oldu.” derken, öğretmen (5); “Çok zorlandılar. Okula uyum sağlayamadılar. Okula karşı korku da oluştu. Belki de başarılı olacak çocukların hayatları etkilendi. Okuma yazmada da sorunlar yaşadılar. Elleri yoruldu ve zor anladılar.” diyerek sorunları dile getirmiştir. Aynı konu ile ilgili olarak öğretmen (9); “Çocuklar çok rahat. Evlerinde gibi serbestçe sınıfta dolaşmak istiyorlar. Tuvalet sorunları da yaşandı .” derken; öğretmen (11); “Bu çocuklar okul kültürüne uymada zorluk yaşamışlardır. Birinci dönem boyunca sınıfta oturup teneffüse çıkmayan çocuklar oldu. Bazılarının anneleri uzun süre sınıfta oturmak zorunda kaldı. Okuma yazma çalışmalarında da küçük kaslar gelişmediği için oldukça zorlandılar.” demiştir. Öğretmen (13) ise bu durum ile ilgili olarak; “60 aylık çocuklar kırk dakika boyunca

sınıfta oturmaktan sıkıldılar. Beslenme yaparken zorlandılar. Sık sık acıktılar. Tuvalet sorunları çok zorladı. Boyları da sıralara göre küçük kaldığı için yazarken zorlandılar.” diyerek yaşadığı sıkıntıları aktarmıştır. 60 aylık çocukların okuma ve yazmayı zor öğrendiklerini (7 öğretmen) belirtmişlerdir. Bir sorunla karşılaşmadığını (1 öğretmen), okuma yazmada iyi öğrencilerin ve kötü öğrencilerin de olduğunu (1 öğretmen), okuma yazmada sorun yaşamadıklarını (1 öğretmen) ve okula karşı korku oluştuğunu da (1 öğretmen) ifade etmişlerdir.

4.7.9. Öğretim Süreci İçerisinde 4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Uygulaması İle İlgili Düşüncelere Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Öğretim süreci içerisinde 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulaması ile ilgili düşüncelere yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 80’de verilmiştir.

Tablo 80.

Öğretim Süreci İçerisinde 4+4+4 Olarak Bilinen On İki Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Uygulaması İle İlgili Düşüncelere Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

Öğretim süreci içerisinde 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulaması ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?	
	f
Genel olarak olumlu buluyorum.	Ö(2), Ö(3), Ö(4), Ö(7), Ö(8), Ö(12)
Olumlu bulmuyorum.	Ö(1), Ö(9), Ö(10), Ö(11), Ö(13)
İlk beş yıl zorunlu, sonrası isteğe bağlı olmalı.	Ö(1), Ö(10)
Okulların ve binaların ilkokul ve ortaokul olarak ayrılması iyi oldu.	Ö (2), Ö(3)
Değişim çok hızlı yapıldı.	Ö (6), Ö (9)
Ne amaçla yapıldığını anlayamadım.	Ö (9), Ö (10)
12 yıllık süre daha da arttırılmalı.	Ö(4)
Okula başlama yaşı eskiye dönmeli.	Ö(5)
Sistemle çok fazla oynanması olumsuz.	Ö (5)
Kesintili olması anlamsız.	Ö(4)
Okur yazarlık oranının artması iyi.	Ö(2)
Niteliğinin arttırılması gerekir.	Ö(14)

Tablo 80’de görüşme yapılan öğretmenlerin bir kısmının (6 öğretmen), 4+4+4 olarak bilinen 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulamasını genel olarak olumlu buldukları görülmektedir. Bu durum ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(7); *“Önce korkularımız vardı. Kaynak yoktu. Ancak daha sonra verimli olduğunu düşünüyorum. Çocuklar ezilmedi ve sıkılmadı. Oynayarak öğrendik.”* demiştir. Görüşme yapılan öğretmenlerin bir bölümünün ise (5 öğretmen), uygulamayı olumlu bulmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durum ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(11); *“İlkokulun dört yıl olmasını doğru bulmuyorum. Beşinci sınıf öğrencilerinin ortaöğretimde yer almaları hem duygusal, hem fiziksel, hem de zihinsel açıdan sorunlar oluşturmaktadır.”* diyerek olumsuz görüş bildirmiştir. 2 öğretmen ilk beş yılın zorunlu, sonrasının isteğe bağlı olması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmen (1) bu konuda; *“Zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılmasını olumlu bulmuyorum. İlk beş yıl zorunlu olmalı (eskiden olduğu gibi). Okumaya istekli olanlar devam etmeli. Okumak istemeyenler ise mesleklere yönlendirilmeli.”* demiştir. Yine 2 öğretmen okulların ve binaların ilkokul ve ortaokul olarak ayrılmasının iyi olduğunu belirtmiştir. Bu durum için bir öğretmen Ö(3); *“Büyük ve küçüklerin ayrılması iyi oldu. Aksaklıklar hepsinin bir arada olmasından kaynaklanıyordu. Genel olarak bu sisteme karşı değilim.”* diyerek okulların ayrılmasından memnun olduğunu belirtmiştir. 2’şer öğretmen değişimin çok hızlı yapıldığını ve ne amaçla yapıldığını anlayamadıklarını belirtmişlerdir. Bu iki durumla ilgili olarak da bir öğretmen Ö(9); *“Yeterli bir donanıma sahip olunmadan geçildiği için sıkıntı yaşıyor. Bu durumdan memnun değilim. Zaman içerisinde daha iyi olabilir. Ne amaca yöneldiğini anlayamadım.”* demiştir. 12 yıllık sürenin daha da arttırılması gerektiği (1 öğretmen), okula başlama yaşının eskiye dönmesi gerektiği (1 öğretmen), sistemle çok fazla oynanmasının olumsuz olduğu (1 öğretmen), kesintili eğitimin anlamsız olduğu (1 öğretmen), okur yazarlık oranının artması açısından iyi olacağı (1 öğretmen), sistemin niteliğinin arttırılması gerektiği (1 öğretmen) tarafından ifade edilerek görüş bildirilmiştir.

4.7.10. Öğretim Programının Değerlendirme Boyutunda Karşılaşılan Güçlüklerle Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Öğretim programının değerlendirme boyutunda karşılaşılan güçlüklerle yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 81’de verilmiştir.

Tablo 81.

Öğretim Programının Değerlendirme Boyutunda Karşılaşılan Güçlüklerle Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

Öğretim programının değerlendirme boyutunda karşılaştığınız güçlükler nelerdir?	
	f
Değerlendirme formları işlevsel değil.	Ö 4, Ö 6, Ö 7, Ö 8, Ö 9
Değerlendirme formları çok ve zaman alıyor.	Ö 3, Ö 5, Ö 6, Ö 9, Ö 10
Çok fazla seviye grubu olması değerlendirmeyi zorlaştırıyor.	Ö 11, Ö 13, Ö 14
Kazanım seviyelerini belirlemek için formlar hazırlıyorum.	Ö 2, Ö 3
Proje ve performanslar çevre koşullarına göre düzenlenmeli.	Ö 5, Ö 6
Değerlendirme formları objektif değil.	Ö 2, Ö 4
Öğretmen kılavuz kitaplarının eksik olması ve geç gelmesi.	Ö 1, Ö 7
Değerlendirme konusunda yeterince bilgi verilmemesi.	Ö 1
Kitaplardaki değerlendirme etkinlikleri yetersiz.	Ö 9
Proje ve performanslar işlevsel değil.	Ö 10
Öğrencilerin birbirini değerlendirme imkanı yok.	Ö 2

Tablo 81’de görüldüğü gibi görüşme yapılan öğretmenlerin 5’i değerlendirme formlarının işlevsel olmadığını belirtmiştir. Bu durum ile ilgili olarak bir öğretmen; Ö(4), *“Formların doğru değerlendirdiğine inanmıyorum. Daha basitleştirilip işlevsel hale gelmeli. Formlar az ve kullanılabilir olmalı. Formlarda genel değerlendirme yapılmalı. Çok fazla detaylandırılmamalı.”* şeklinde görüş belirtmiştir. Yine öğretmenlerin 5’i değerlendirme formlarının çok olduğunu ve zaman aldığını belirtmişlerdir. Bununla ilgili olarak bir öğretmen; Ö(5), *“Çok fazla evrak var. İki matbu üzerinde daha basit formlar kullanılabilir. Zaman sorunu da oluşuyor.”* diyerek görüşünü belirtmiştir. Öğretmenlerden 3 tanesi ise öğrencilerin yaş farklılıklarından dolayı sınıflarında çok fazla seviye grubu oluştuğunu ve bu durumun değerlendirmeyi zorlaştırdığını belirtmişlerdir. Bu durum ile ilgili olarak öğretmenlerimizden Ö(14); *“Birleştirilmiş sınıfmış gibi değerlendirme çalışmalarını planlamak zorunda kalıyoruz. Seviye farklılıkları uygulama ve değerlendirme çalışmalarını zorlaştırıyor.”* şeklinde görüş belirtmiştir. Görüşme yapılan öğretmenlerimizin 2’si, öğrencilerin kazanım

seviyelerini belirlemek için kendilerinin formlar hazırladıklarını söylemişlerdir. Bu konu ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(2); *“Kendime göre değerlendirme formları hazırlıyorum. Kazanım seviyelerini kendim belirliyorum.”* demiştir. İki öğretmen proje ve performans görevlerinin çevre koşullarına göre düzenlenmesi gerektiğini, iki öğretmen değerlendirme formlarının objektif olmadığını, ve yine iki öğretmen de öğretmen kılavuz kitaplarının eksik geldiğini ve zamanında ellerine ulaşmadığını belirtmişlerdir. Bu son durum ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(1); *“Yeni sisteme geçilirken öğretmen kılavuz kitaplarının ve öğrenci ders kitaplarının yetişmemesi, değerlendirme ile ilgili yeterince bilgilendirme yapılmaması birçok güçlüğü beraberinde getiriyor.”* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

4.8. Velilerin İlkokul Birinci Sınıf Öğretim Programı Hakkındaki Görüşlerine Yönelik Bulgular

Bu bölümde görüşme yapılan velilerin öğretim programı ve uygulaması hakkındaki düşünceleri tablolaştırılarak sunulmuştur.

4.8.1. Çocukların Eğitim Öğretim Sürecinde Yaşadığı Sorunlara Yönelik Veli Görüşlerine İlişkin Bulgular

Çocukların eğitim öğretim sürecinde yaşadığı sorunlara yönelik veli görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 82’de verilmiştir.

Tablo 82.

Velilerin Görüşleri Doğrultusunda, Çocukların Eğitim Öğretim Sürecinde Yaşadığı Sorunlara Yönelik Frekans Dağılım Tablosu

Öğrencinizin eğitim öğretim sürecinde yaşadığı sorunlar nelerdir?	
	f
Küçük çocuklarla uyum sorunu yaşadık.	V 1, V 3, V 5, V 6, V 8, V 10, V 12, V 14
Çalışmaları ciddiye almadığı için sıkıldı.	V 2, V 10, V 14
Uygulanan program hafif geldi.	V 11, V 10, V 14
El yazısında zorlandı.	V 11, V 12
Uyum süreci programı uygulanmadı.	V 7
Fiziksel gelişim farkları çoktu.	V 4
Seslerin çok hızlı verilmesi.	V 7
Öğrencilerin çok yaramaz olmaları.	V 9
Sınıfın kalabalık olması.	V 9
Ödevler çoktu.	V 11
Birçok çocuğun okuma yazmayı bilerek okula gelmesi.	V 7
Büyük ve küçük çocukların aynı sınıfta olmaları başarıyı düşürdü.	V 4
Tualete gitme ve yemek yemede sorun yaşandı.	V 14

Tablo 82’de görüldüğü şekilde, görüşme yapılan velilerin çoğu; (8 veli) yaşı büyük ve küçük olan öğrencilerin aynı sınıfta olmalarının uyum sorunlarına yol açtığını belirtmişlerdir. Bu konuda bir veli V1, “*Çocuğum anasınıfına gitti. Kreşe gitti. Uyumsuzluk yaşandı. Çocuğumuz daha ileri olduğu için küçük çocuklarla uyum sorunu yaşandı.*” diyerek görüşünü belirtmiştir. Görüşüne başvurulmuş velilerin üçü ise çocuklarının çalışmaları ciddiye almadıkları için sıkıldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum hakkında bir veli V2; “*İlk zamanlarda boşluk oldu. Çocuk çalışmaları ciddiye almadı. Zaten anasınıfına gittiği için sıkıldı.*” şeklinde görüşünü belirtmiştir. Yine üç veli ise uygulanan programın basit olduğu görüşünü belirtmişlerdir. Bu durum için bir veli V10; “*Program çok basit geldi. Çocuğum tam yaşında olduğu için sıkıldı. Küçük çocuklar uyum sağlasın diye büyükler geri kaldı.*” diyerek görüşünü belirtmiştir. İki veli ise çocuklarının el yazısında zorlandıklarını belirtmişlerdir. Bu durum için bir veli V11; “*Ödevlerde sıkıntı oldu. Yazı yazmada sıkıntı çektik. El yazısı ve düz yazı uyumsuzluğu oldu. Müfredatın hafif geldiğini düşünüyorum.*” diyerek el yazısının sorun oluşturduğunu belirtmiştir.

4.8.2. Çocukların Eğitim Öğretim Sürecinde Yaşadığı Sorunlar İçin Sunulan Çözüm Önerilerine Yönelik Veli Görüşlerine İlişkin Bulgular

Çocukların eğitim öğretim sürecinde yaşadığı sorunlar için sunulan çözüm önerilerine yönelik veli görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 83'te verilmiştir.

Tablo 83.

Velilerin Görüşleri Doğrultusunda, Çocukların Eğitim Öğretim Sürecinde Yaşadığı Sorunlar İçin Sunulan Çözüm Önerilerinin Frekans Dağılım Tablosu

Öğrencinizin eğitim öğretim sürecinde yaşadığı sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?	f
72 ayını dolduranlar birinci sınıfa alınmalı.	V 5, V 6, V 10, V 11, V 12, V 13, V 14
Öğrenciler yaş gruplarına ayrılmalı.	V 2, V 4, V 7, V 9, V 12, V13
Ders kitaplarındaki etkinlikler arttırılmalı.	V 1, V 5 , V 8
Program basit olmamalı.	V 2, V 10, V 14
Sınıf öğrenci sayıları azaltılmalı.	V 3, V 6, V 9
Programa tam olarak uyulmalı.	V 4, V 7
Velilerle uyum içinde çalışılmalı.	V 7, V 8
El yazısı ve düz yazı farkı olmamalı.	V 1, V 11
Öğrenciler yaş gruplarına göre ayrılmalı.	V 1
Öğrenciler daha çok motive edilmeli.	V 3
Ev ödevleri abartılı olmamalı.	V 7

Tablo 83'te görüldüğü gibi görüşme yapılan velilerin büyük bölümü, (7 veli) birinci sınıfta yaşanan sorunlara çözüm önerisi olarak, 72 ayını dolduran öğrencilerin birinci sınıfa alınması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu konuda bir veli V10; “*Tam yaşında okula gidilmelidir. Küçük olanlar okula alınmamalıdır.*” diyerek görüşünü belirtmiştir. Yine bu konu hakkında bir veli V14; “*72 aydan önce çocuklar okula gitmemeli. Kesinlikle küçük olanlar okula gönderilmemelidir.*” demiştir. Altı veli, öğrencilerin yaş gruplarına göre ayrılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bununla ilgili olarak bir veli V12; “*Öğrenciler yaşlarına göre sınıflandırılmalı. Sorunlar yaşanıyor.*

Küçük çocukların seviyelerine inmek için büyük çocuklar da geri kalıyorlar.” şeklinde görüş belirtmiştir. Bu konu ile ilgili olarak yine bir veli V13; *“Yaş grupları aynı düzeyde olmalı. küçük ve büyük çocuklar ayrılmalı. Büyük olanlar anlıyor. Küçük olanlar ise geriden geliyorlar.”* demiştir. Üç veli ise ders kitaplarındaki etkinliklerin yetersiz geldiğini ve artırılması gerektiği görüşünü çözüm önerisi olarak sunmuşlardır. Bu durum ile ilgili olarak bir veli V1; *“Okul kitapları yetersiz. Kitap ve kaynak desteğini biz yapıyoruz.”* diyerek bu konu hakkındaki görüşünü belirtmiştir. Yine üç veli, uygulanan programı hafif bulmuşlar ve programın basit olmaması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu durum ile ilgili olarak bir veli V2; *“Program başlarda çok basit geliyor. Ondan dolayı sıkılıyorlar. Biraz öğrenmeye başlayınca daha rahat oldu.”* şeklinde görüş belirtmiştir. Üç veli ise sınıfların kalabalık olduğunu belirterek, sınıf öğrenci sayılarının azaltılmasını önermiştir. İki veli ise, uygulanan programa tam olarak uyulmadığını belirterek uyulması gerektiğini söylemiştir. İki veli velilerle daha çok uyum sağlanması gerektiğini belirtmiştir. Yine iki veli, el yazısı ve düz yazı farkının olmaması gerektiği görüşünü belirtmişlerdir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Bu bölümde ilkokul birinci sınıf öğretim programındaki amaçların, programın içeriğinin, programın öğretim sürecinin ve programın değerlendirme boyutunun öğrencilerin seviyelerine uygunluğu; programda öğrencilerin en çok eğlendikleri ve en çok sıkıldıkları dersler ile programın uygulanmasında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin öğretmenlere uygulanan anketler ve öğretmen ve velilerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular literatürdeki bilgilerle karşılaştırılarak tartışılmıştır.

5.1. Öğretim Programındaki Amaçlara İlişkin Tartışma

Bu bölümde, öğretim programının amaçlarının öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna, hazırlık ve uyum çalışmalarının programın amaçlarına uygunluğuna, programın amaçlar yönünden uygulanabilirliğine, amaçların tutarlılığına, amaçlara ulaşılabilme düzeyine, amaçlar hakkında yeterli bilgiye sahip olmaya, amaçların ifade ediliş biçimlerine ve işlevsel olmalarına ilişkin tartışmaya yer verilmiştir.

Öğretmenlerin çok büyük bir kısmı (190 öğretmen, %72), ilkokul birinci sınıf programının amaçlarının 60 aylık öğrencilerin seviyelerine hiç uygun olmadığını veya çok az uygun olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %23'ü (60 öğretmen), programın amaçlarını kısmen 60 aylık öğrencilerin seviyelerine uygun bulurken; sadece 15 öğretmen programın amaçlarını 60 aylık öğrencilerin seviyelerine tamamen uygun bulmuştur. Bu durum öğretmenlerin, 60 aylık öğrencilerin kesinlikle birinci sınıf öğretim programının amaçlarına ulaşmada zorlandıkları, başarılı olamadıkları ve olamayacakları düşüncesinde olduklarını göstermektedir. Yine öğretmenlerin yarıya yakını (125 öğretmen, %47), ilkokul birinci sınıf programının amaçlarının 66 aylık öğrencilerin seviyelerine hiç uygun olmadığını veya çok az uygun olduğunu belirtmişlerdir. 84 öğretmen (%32), programın amaçlarını kısmen 66 aylık öğrencilerin seviyelerine uygun bulurken; sadece 56 öğretmen (%21), programın amaçlarını 66 aylık öğrencilerin seviyelerine tamamen uygun bulmuşlardır. Bu durum öğretmenlerin, 66 aylık öğrencilerin de, 60 aylık öğrenciler kadar olmasa da programın amaçlarına ulaşmada zorlandıkları görüşünde olduklarını göstermektedir. Öğretmenlerin çok küçük

bir kısmı (30 öğretmen, %11), ilkokul birinci sınıf programının amaçlarının 72 ay ve üzeri öğrencilerin seviyelerine hiç uygun olmadığını veya çok az uygun olduğunu belirtmişlerdir. 58 öğretmen (%22), programın amaçlarını kısmen 72 ay ve üzeri öğrencilerin seviyelerine uygun bulurken; öğretmenlerin çok büyük bir kısmı (177 öğretmen, %67), ilkokul birinci sınıf programının amaçlarını 72 ay ve üzeri öğrencilerin seviyelerine tamamen uygun bulmuşlardır. Bu durum öğretmenlerin 72 ay ve üzeri öğrencilerin programın amaçlarına ulaşmada çok büyük oranda zorlanmadıkları görüşünde olduklarını göstermektedir. Görüşme yapılan 14 öğretmenden 9'u ise programın amaçlarını ulaşılabilir düzeyde bulmuşlar ve anketten elde edilen sonuçlardan farklılık göstermişlerdir. Anadolu Eğitim-Sen tarafından iki bin öğretmene uygulanan anket sonucunda ise 60-66 ay aralığındaki çocukların %82'sinin, yani her beş çocuktan dördünün Nisan ayında okumaya geçemediği sonucuna ulaşılmıştır. 60-66 aylık öğrenci grubunun sesleri tanıma ve kavrama çalışmalarında sorunlar yaşadıkları; derse olan ilgilerinin yetersiz olduğu; öğrenme süreçlerinin uzun olduğu; ince motor kaslarının gelişmemiş olmasından kaynaklanan sorunlar yaşandığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu çalışmaların sonuçları, ankete katılan öğretmenlerin 60-66 aylık öğrencilere yönelik görüşlerini destekler niteliktedir.

Yine elde edilen bulguları destekler nitelikte MEB, okula başlama yaşı konusunda bir esnekliğe gitmiş, "14.08.2013 tarih ve 28735 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikte yapılan değişiklik sonucu, 66, 67, 68 aylık (2008 Yılı Ocak-Şubat-Mart doğumlular) çocuklar 1. sınıfa kaydedilecek ancak velisinin yazılı talebi doğrultusunda, rapor istenmeksizin kayıtları 1 yıl ertelenebilecek veya okul öncesi eğitime yönlendirilebilecektir." demiştir.

MEB yaptığı bu değişiklikle, okullara kayıt yaşı ile ilgili olarak hiçbir politika değişikliğine gidilmesi söz konusu olmadığını ancak bu yaş grubundaki çocukların velilerinden gelen yoğun talepler dikkate alınarak, ilgili yönetmelik maddesinde düzenlemeye gidildiğini, düzenleme sonrası 69, 70, 71 aylık (2007 Yılı Ekim-Kasım-Aralık doğumlular) olup, 1. sınıfa kaydedilen çocuklardan okula hazır olmayanların kayıtlarının, alınacak sağlık raporu doğrultusunda 1 yıl ertelenebileceğini veya okul öncesi eğitime yönlendirilebileceğini belirtmiştir. (MEB, Ağustos 2013)

Öğretmenlerin yarıya yakını (127 öğretmen, %48), üç aylık hazırlık ve uyum çalışmalarının, öğretim programının amaçlarına hiç hizmet etmediğini veya çok az hizmet ettiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %30'u (78 öğretmen), üç aylık hazırlık ve uyum çalışmalarının kısmen öğretim programının amaçlarına hizmet ettiğini belirtirken,

57 öğretmen ise (%22), üç aylık hazırlık ve uyum çalışmalarının oldukça ve tamamen öğretim programının amaçlarına hizmet ettiğini belirtmişlerdir. MEB 2012-2013 eğitim öğretim yılında 60-66 aylık doksan sekiz bin öğrencinin bir yıllık başarı durumlarını inceleyerek hazırladığı raporda okula hazırlık dönemlerinin 60-70 aylık olanlar için üç buçuk ay olmasının gerektiği; 70 aylık ve üzeri olanlar için ise bir ay olmasının gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum öğretmenlerin görüşlerini destekler niteliktedir.

Öğretmenlerin üçte birinden biraz fazlası (94 öğretmen, %35), programdaki amaçların azaltılarak programın hafifletilmesinin programın uygulanabilirliğini hiç arttırmadığını belirtmişlerdir. Yine üçte biri bu durumun programın uygulanabilirliğini kısmen arttırdığını belirtirken; üçte biri de amaçların azaltılarak programın hafifletilmesinin programın uygulanabilirliğini tamamen arttırdığı görüşünü belirtmişlerdir. Öztürk ve Uysal (2013) tarafından yapılan araştırmada özellikle 60-66 aylık öğrencilerin sisteme dahil edilmesiyle amaçların kazanım sürelerinin uzadığı sonucuna ulaşmıştır. Külekçi (2013) tarafından yapılan araştırmada, öğretmenler, 60-66 aylık öğrencilerin daha çok ilgiye ihtiyacının olmasının, öğretmenlerin daha fazla zaman harcamalarına sebep olduğunu ve bu konuda zaman sıkıntısı yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Bu durumun programın uygulanabilirliğini azaltması elde edilen bulguları destekler niteliktedir.

Öğretmenlerin üçte biri (84 öğretmen, %32), programdaki amaçları birbiri ile hiç tutarlı bulmadığını belirtmiştir. Öğretmenlerin %41'i (108 öğretmen), programdaki amaçları birbiriyle kısmen tutarlı bulurken; %27'si (72 öğretmen), programın amaçlarını birbiriyle tamamen tutarlı bulmuşlardır. Öğretmenlerin kısmen tutarlı olma durumuna eğilim gösterdikleri görülürken; amaçları hiç tutarlı bulmayanların yüzdesinin tamamen tutarlı bulanların yüzdesinden fazla olmasından dolayı, amaçların birbiriyle kısmen ve daha alt seviyede tutarlı buldukları sonucuna ulaşılmaktadır. Eğitim öğretimin başlangıcı olan birinci sınıfta amaçların birbiriyle kısmen tutarlı olduğunu görüşünün ağır basması öğrencilerin ilerideki kazanımları için kaygı vericidir.

Öğretmenlerin neredeyse tamamı (231 öğretmen, %87), sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri öğrencilerin birlikte bulunmalarının programın amaçlarına ulaşmayı zorlaştırdığı görüşüne tamamen katıldıklarını belirtmişlerdir. MEB (2013) bu konu ile ilgili yaptığı araştırmada 60-84 aylık öğrencilerin aynı sınıfta bulunmalarının ciddi sorunlar oluşturduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırma sonuçları anketten elde edilen bulguları destekler niteliktedir. Külekçi (2013), yaptığı araştırma sonucunda, öğretmen

görüşleri incelendiğinde 1. sınıfların iki gruptan oluşmasının (60-66 ay ve 66-72 ay) yapılan etkinliklerin öğrencilere uymamasına neden olduğuna ulaşmıştır. Bu uyumsuzluk da programın amaçlarına ulaşmayı zorlaştırmakta ve elde edilen bulguları desteklemektedir. Öztürk ve Uysal (2013) tarafından yapılan araştırmada sınıf ortamında özellikle 60-66 aylık öğrenciler nedeniyle ses verme ses, tanıma ve kavrama aşamalarında büyük farklılıklar olmasından dolayı uyum sorunları olduğu ve bu durumun programın amaçlarına ulaşmayı zorlaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum da çalışmadan elde edilen bulguları destekler niteliktedir. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde 10 öğretmen bu durumun programın amaçlarına ulaşmayı olumsuz etkilediği görüşünde olmaları araştırmadan elde edilen bulguları destekler niteliktedir. Bu durum ile ilgili olarak görüşme yapılan öğretmenlerden Ö(3), *“Öğretmen üçe ayrılıyor. Sınıfta karmaşa ve stres yaratıyor. Amaçları kazandırma konusunda sıkıntı yaşıyor.”* diyerek yaşadığı sorunları belirtmiştir.

Öğretmenlerin yarısı (135 öğretmen, %51), 4+4+4 eğitim sisteminin amaçları konusunda oldukça yeterli bilgiye sahip olduklarını düşünmektedirler. 79 öğretmen (%30), 4+4+4 eğitim sisteminin amaçları konusunda kısmen bilgi sahibi olduklarını belirtirken, 51 öğretmen (%19) yeni eğitim sisteminin amaçları konusunda çok az bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir. Adıgüzel (2013), yaptığı araştırmada okul yöneticilerine sistemle ilgili bilgi sahibi olma durumları ile ilgili sorular yöneltmiştir. Elde ettiği bulgulara göre idareciler yeni eğitim sistemi uygulamaya geçmeden önce öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmemesinden dolayı öğretmenlerin sistemin amaçları konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarını düşünmektedirler. Külekçi'nin (2013), araştırmasında ise görüşme yapılan öğretmenler özellikle sistemin bir anda getirilmesi sonucunda sistem hakkında yeterli bir şekilde bilgilendirilmediklerini belirtmişlerdir. Böyle bir durumda kendileriyle aynı durumda olan öğretmenlerle fikir alışverişi yaparak uygulamalar yaptıklarını ve bazı durumlarda eksik bilgilendirildiklerinden uygulamalarda sorunlar yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Akkan (2013), yaptığı araştırmada öğretmenlerin 4+4+4 modeline geçiş sürecinde çok az düzeyde planlama yapıldığı görüşünde olduklarını ve bu durumun planlama sürecinde uygulanmak istenen sistem hakkında yeterli düzeyde bilgilendirme çalışmaları, hizmet içi eğitim ve pilot uygulamalar konusundaki bir takım eksikliklerden kaynaklandığı sonucuna ulaşmıştır. Bu durum ile ilgili olarak Görüşme yapılan öğretmenlerden Ö(9); *“Yeterli bir donanıma sahip olunmadan geçildiği için sıkıntı yaşıyor. Bu durumdan memnun değilim. Zaman içerisinde daha iyi olabilir. Ne amaca yöneldiğini anlayamadım.”* demiştir.

Öğretmenlerin dörtte biri (66 öğretmen, %25), ilkokul birinci sınıf öğretim programındaki amaçların açık ve anlaşılır bir dille ifade edilmediği yönünde görüş belirtmişlerdir. 97 öğretmen (%37), amaçların kısmen açık ve anlaşılır bir dille ifade edildiğini belirtirken, 36 öğretmen (%14), programın amaçlarının tamamen açık ve anlaşılır bir dille ifade edildiği şeklinde görüş belirtmişlerdir. Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin birinci sınıf öğretim programının amaçlarını kısmen açık ve anlaşılır buldukları ve programdaki amaçları hiç açık ve anlaşılır bulmayanların yüzdesinin tamamen açık ve anlaşılır bulanların iki katı olmasından dolayı amaçların açıklığı ve anlaşılabilirliği üzerinde ve olumsuz görüşlerin ağır bastığı anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin %26'sı (68 öğretmen), birinci sınıf öğretim programındaki amaçları hiçbir şekilde öğrenilebilir ve öğretilebilir bulmadıklarını belirtmişlerdir. 102 öğretmen (%39), amaçları kısmen öğrenilebilir ve öğretilebilir bulurlarken; 95 öğretmen ise (%36), amaçları tamamen öğrenilebilir ve öğretilebilir bulduklarını belirtmişlerdir. Bu iki anket verisinden elde edilen sonuçlar karşılaştırıldığında öğretmenlerin programdaki amaçların kısmen ve daha alt seviyede açık ve anlaşılır bir dille ifade edildiğini belirtmelerine rağmen amaçları kısmen ve daha üst seviyede öğrenilebilir ve öğretilebilir buldukları görülmektedir.

5.2. Öğretim Programının İçeriğine Yönelik Tartışma

Bu bölümde öğretim programının içeriğinin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna, konuların bireysel farklılıklara uygun olarak hazırlanması, tutarlı olması, ilgi çekici ve merak uyandırıcı olması durumuna, hazırlık ve uyum çalışmaları kitabındaki konuların anlaşılır, kapsam olarak yeterli ve sıkıcı olma durumuna, temaların üst öğrenmelere hazırlanması durumuna, Hayat Bilgisi, Türkçe ve Matematik derslerinin içeriklerinin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna, okuma metinlerinin durumuna ilişkin tartışma ve yoruma yer verilmiştir.

Öğretmenlerin yarısından fazlası (137 öğretmen, %52), ilkokul birinci sınıf programının içeriğinin 60 aylık öğrenciler için hiç uygun olmadığını belirtmişlerdir. 53 öğretmen (%20), içeriğin 60 aylık öğrencilerin seviyelerine çok az uygun olduğunu belirtirken 52 öğretmen (%19), içeriğin 60 aylık öğrenciler için kısmen uygun olduğunu belirtmişlerdir. 21 öğretmen de (%8), programın içeriğinin 60 aylık öğrencilerin seviyelerine tamamen uygun olduğu görüşünü belirtmişlerdir. Bu verilerden öğretmenlerin %72'sinin 60 aylık öğrenciler için programın içeriğinin uygun olmadığı

görüşünü belirttikleri anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin yarıdan fazlası (140 öğretmen %53), programın içeriğini 66 aylık öğrenciler için hiç uygun olmadığını veya çok az uygun olduğunu belirtmişlerdir. 74 öğretmen (%28), programın içeriğini 66 aylık öğrencilerin seviyelerine kısmen uygun olduğunu belirtirken; 51 öğretmen ise (%19), programın içeriğinin 66 aylık öğrencilerin seviyelerine tamamen uygun olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin az bir bölümü (42 öğretmen, %16), programın içeriğinin 72 ay ve üzeri öğrenciler için uygun olmadığını belirtmişlerdir. 45 öğretmen (%17) içeriğin 72 ay ve üzeri öğrencilerin seviyelerine kısmen uygun olduğunu belirtirken; öğretmenlerin büyük bölümü (176 öğretmen, %67) programın içeriğinin 72 ay ve üzeri öğrencilerin seviyelerine oldukça ve tamamen uygun olduğunu belirtmişlerdir. Programın içeriğinin öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna yönelik bu üç bulgu incelendiğinde programın içeriği 60 aylık öğrenciler için %72 oranında uygun bulunmazken, 66 aylık öğrenciler için %53 oranında uygun bulunmadığı, 72 ay ve üzeri öğrenciler için ise %16 oranında uygun bulunmadığı anlaşılmaktadır. İçeriğin kısmen uygun olması durumunda 66 aylık öğrencilerin lehine küçük bir oran (%19) görülmektedir. İçeriğin tamamen uygun olması durumunda ise 72 ay ve üzeri öğrencilerin lehine büyük bir oran (%67) varken 66 aylık öğrenciler için bu oran %19'da, 60 aylık öğrenciler için ise %8'de kalmıştır. Öğretmenlerin büyük oranda programın içeriğini 66 aylık öğrenciler için de uygun bulmadıkları görülmektedir. Görüşmelerden elde edilen bulgularda ise öğretmenlerin çoğunun (5 öğretmen), içeriği yeniden düzenlemek zorunda kaldıklarını belirtmeleri anket verilerinden elde edilen bulguları desteklemektedir. Öztürk ve Uysal (2013), birinci sınıf öğrencilerinin okuma yazma becerileri ile ilgili yaptıkları çalışmada 60-66 aylık öğrenciler için programın içeriğinin uygun olmadığı ve okuma yazma çalışmalarının bu öğrencilere zor geldiği sonucuna ulaşmışlardır. Bu çalışma da öğretmenlerin görüşlerini destekler niteliktedir. Külekçi'nin (2013), araştırmasında da 60 aylık öğrenciler için ders kitaplarındaki konuların zor ve sıkıcı olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu bulgular çalışmadan elde edilen verileri destekler niteliktedir.

Öğretmenlerin büyük bölümü (159 öğretmen, %60) programdaki konuların bireysel farklılıklara uygun olarak hazırlanmadığını veya çok az uygun olduğunu belirtmişlerdir. Çiftçi (2010) tarafından yapılan çalışmada anket uygulanan öğretmenlerin %75'inin 2005 programında konuların bireysel farklılıklara uygun olarak hazırlanmadığı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma ile öğretmenlerimizin görüşleri örtüşmektedir.

Öğretmenlerin yarıya yakını (121 öğretmen %45), programdaki konuların birbiriyle kısmen tutarlı olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %36'sı (96 öğretmen), yine programdaki konuların çocuklar için kısmen ilgi çekici ve merak uyandırıcı olduğunu düşünmektedirler.

Öğretmenlerimizin yarısına yakını (122 öğretmen, %46), üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları kitabındaki konuların hiçbir şekilde anlaşılır olmadığı ve çok az açık anlaşılır olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %30'u ise kitaptaki konuların kısmen açık ve anlaşılır olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Kitabın kapsamı ile ilgili olarak da öğretmenler benzer şekilde görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin yarısı (133 öğretmen, %50), kitabın kapsam olarak hiç yeterli olmadığını ve çok az yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yine %30'u da kitabın kapsamını kısmen yeterli bulmuşlardır. Görüşme yapılan öğretmenler de kitap ile ilgili olumlu bulma, faydalı bulma, ağır bulma görüşlerinde dengeli şekilde dağılım göstermişlerdir.

Üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitapları 72 ay ve üzeri öğrencilerin sıkıcı bulması durumu ile ilgili öğretmenlerin %38'inin (102 öğretmen) kısmen sıkıcı buldukları görülürken, öğretmenlerin %36'sı (95 öğretmen) ise kitabın 72 ay ve üzeri öğrencilere oldukça ve tamamen sıkıcı geldiğini belirtmişlerdir. Görüşme yapılan öğretmenlerin bir bölümü de 72 ay ve üzeri öğrenciler için zaman kaybı oldu şeklinde görüş belirtmişlerdir. Üç aylık okula hazırlık ve uyum çalışmaları kitabı, süresi ve etkinlikleri ile ilgili literatürde herhangi bir bulguya ulaşılamamıştır. Bu yönüyle çalışmanın bu bölümü bir ilk olarak nitelendirilebilir.

Ankete katılan öğretmenlerin yarıya yakını (120 öğretmen, %45), birinci sınıf öğretim programındaki temaların çocukları kısmen üst öğrenmelere hazırlayacak şekilde düzenlendiği görüşündedirler. Kısmen katılım seviyesinin altında ve üzerindeki görüşler ise birbirine çok yakın olup %30 civarındadır. Konuların kısmen tutarlı olması ve temaların çocukları kısmen üst öğrenmelere hazırlıyor olması öğrenmenin kalıcılığını azaltan ve her yeni sınıfta konuların en baştan tekrar edilmesine, ayrıca zaman kaybına ve müfredatın yetişmemesine neden olan bir durumdur. Bu madde ile ilgili olarak Ak (2006), yaptığı çalışmada konuların farklı sınıflarda daha üst düzey öğrenmeler göz önüne alınarak öğretilmesi maddesine 266 öğretmenin %40'ının katılmıyorum düzeyinde yanıtlar vermesi de yapılan çalışmadan elde edilen bulguları destekler niteliktedir.

Öğretmenlerin %38'inin (101 öğretmen) Matematik dersinin içeriğini öğrencilerin seviyelerine kısmen uygun buldukları; %65'inin (173 öğretmen) Hayat Bilgisi dersinin içeriğini öğrencilerin seviyelerine kısmen ve oldukça uygun buldukları; %39'unun (102 öğretmen), ise Türkçe dersinin içeriğini öğrencilerin seviyelerine hiç uygun olmadığı veya çok az uygun olduğu şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Görüşlere göre öğrencilerin seviyelerine en uygun olarak görülen dersin Hayat Bilgisi olduğu, seviyelerine en uygun olmayan dersin ise Türkçe olduğu anlaşılmaktadır. Programdaki derslerin içeriği ile ilgili olarak Bümen (2005) tarafından yapılan çalışmada "Türkçe dersinde öğrencilerin el yazısı ile yazma becerilerine başlamasının çeşitli soru işaretlerine neden olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler okuma ve yazmada öğrencilerin farklı harfler görmelerinin harf karmaşasına neden olabileceğini, okuma yazmanın gecikebileceğini, yazma hızının yavaşlayabileceğini ve velilerin kaygılanarak el yazısına tepki duyabileceklerini belirtmişlerdir. Bunun dışında Türkçe dersinin kazanımlarını uygun bulduklarını ancak etkinlik örneklerinin geliştirilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. 1. sınıf Matematik programındaki kazanımların açık ve net olduğunu içeriğin seyretilmesinin olumlu olduğunu, Müzik ve Beden Eğitimi dersleri ile daha çok ilişkilendirmeler yapılarak etkinlik örneklerinin arttırılabileceğini belirtmişlerdir. Konuların azaltılmasının başarılı öğrencileri boşlukta bırakmasından kaygı duyduklarını, sürekli etkinlik planlamak ve araç gereç hazırlamak zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir. 1. sınıf Hayat Bilgisi dersinde üç ana temanın yer aldığı programın dersin amacına uygun olduğunu ve çeşitli etkinlikler yapmaya elverişli olduğunu belirtmişlerdir. Eleştiri olarak ise aşırı olma ile ilgili etkinliklerin ilk haftalarda programda yer almasının okul algısı üzerinde olumsuz etkilerinin olabileceğini, birinci sınıf öğrencilerinin görev aldıkları eğitsel kolu neden seçtiklerini anlamakta güçlük çekebileceklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler programı genel olarak olumlu bulmuşlar ancak etkinliklerin yetersiz olduğunu da belirtmişlerdir. Korkmaz (2005), çalışmasında yeni ilkokuma yazma öğretimi programının uygulanmasında ortaya çıkan sorunların başında öğrencilerin "heceleme" konusunda zorlandıkları bulgusuna ulaşmıştır. Diğer yandan ailelerin yeni program hakkında yeterli bilgi sahibi olmamaları öğretmenin sınıftaki uygulamaları ile evdeki alıştırmaların beraber yürütülmesinde sorunlar yaşanmaktadır. Bu çalışmaya katılan birinci sınıf öğretmenleri Yeni Birinci Sınıf Türkçe Öğretim programında öngörülen amaçların uygulama sonuçlarıyla örtüştüklerini ifade etmişlerdir. Programda öngörülen yöntem ve tekniklerin öğrencilere uygunluğu düşünülmektedir. Fakat öğretmenler, ders kitaplarında kullanılan metinlerin uzun

olmasından ve kullanılan kavramların bazı öğrencilerin seviyelerinin üzerinde olmasından dolayı öğrencilerin öğrenmede zorlandıklarını düşünmektedirler. Birinci sınıf öğretmenleri Yeni Birinci Sınıf Hayat Bilgisi öğretim programında tema ve konuların çok iyi seçildiğini ve programa uygun ders kitaplarının iyi bir şekilde hazırlandığını ifade etmişlerdir. Öğretmenler etkinliklerin fazla, sınıfların kalabalık, öğretmen gözlem formlarının çok fazla olması ve sürenin azlığından dolayı uygulamada güçlükler yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu çalışmaya katılan birinci sınıf öğretmenleri, Yeni Birinci Sınıf Matematik Öğretim programındaki konuların ve öğretim yöntemlerinin öğrencilerin dersi severek öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Fakat öğretmenler, öğrencilerin öğrendiklerini pekiştirmeleri için yapmaları gereken alıştırmaların yeterli olmadığını düşünmektedirler.

Öğretmenlerin neredeyse tamamı (222 öğretmen, %84), okuma metnlerinin uzun olmasının öğrencileri oldukça ve tamamen zorladığı görüşündedirler. Okula başlama yaşının 60 aya çekildiği düşünülürse öğrencilerin dikkat algı ve öğrenme süreleri kısılırken metnlerin çok uzun olması öğrencilere sıkıcı ve itici gelmektedir. Bu durum da öğrencilerde Türkçe dersi üzerinde negatif bir algı oluşturmaktadır. Yine öğretmenlerin %73'ü (194 öğretmen) metinlerde bulunan soyut kavramların öğrencileri oldukça ve tamamen zorladığı şeklinde görüş belirtmişlerdir. Bu durum, okul çağını küçültürken ders kitaplarında ve materyallerde gerekli olan değişimlerin hiçbir şekilde yapılmamış olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Bu iki madde ile ilgili olarak Korkmaz (2006), yaptığı çalışmasında görüşü alınan 109 öğretmenden 73'ü metnlerin çok uzun olduğunu ve metinlerde soyut kavramların çok olmasının bir olumsuzluk yarattığı görüşünü belirtmişlerdir. Elde edilen bulgu çalışmaya paralel veriler sunmaktadır.

Öğretmenlerin büyük bölümü (105 öğretmen, %40) okuma yazma öğretiminin el yazısı ile yapılmasına rağmen kitaplardaki metnlerin dik temel harflerle yazılmasının tamamen sorun oluşturduğu görüşündedirler. Korkmaz (2006), tarafından yapılan çalışmada 90 öğretmene yeni Türkçe öğretimi programında neleri değiştirmek gerektiği sorulmuş, öğretmenlerin sadece 6 tanesi ders kitabı metnlerinin de el yazısı ile yazılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu durum çalışmamızdan elde edilen verilerle örtüşmemektedir. 2005'ten günümüze değin bu uygulamanın yarattığı sıkıntının artmış olabileceği düşünülebilir.

5.3. Öğretim Programının Öğretim Sürecine İlişkin Tartışma

Bu bölümde hazırlık ve uyum çalışmalarının uygulanışı, 60, 66 ve 72 aylık öğrencilerin okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında yaşadıkları sorunlar, ders saatlerindeki değişimlerin etkileri, Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin işlenişi, performans ve proje görevlerinin yapılması, öğrencilerin derse katılımları, etkinliklerin gerçek yaşamla bağlantılı olması, etkinliklerin kalıcı öğrenmeler sağlaması ve sekiz yıllık kesintisiz eğitim ile 4+4+4 eğitim sisteminin karşılaştırılmasına ilişkin tartışma ve yoruma yer verilmiştir.

Öğretmenlerin %43'ü (113 öğretmen), ilk üç aylık dönemdeki hazırlık ve uyum çalışmalarının üç ay boyunca ve tamamen kılavuz kitapta belirtildiği şekilde yapılmış olduğunu belirtmişlerdir. Anketten elde edilen verilere paralel olarak görüşme yapılan öğretmenlerin çoğu da hazırlık ve uyum çalışmaları kitabını olumlu, eğlenceli ve faydalı bulduklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin %82'si (216 öğretmen), 60 aylık öğrencilerin okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında oldukça ve tamamen sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. “Araştırmalar bilişsel, duygusal, fiziksel ve toplumsal olarak okula hazır olan çocukların okul yaşamlarında daha başarılı olduklarını, hazır olmadan okula başlayan çocukların ise okul yaşamlarında daha başarısız olduklarını ve okulu bırakma eğilimlerinin daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Fakat bu araştırmaların hiç yapılmadığı ortadadır. Çünkü 18 Haziran 1983 yılında yapılan yasa ile 1983-1984 yılı Eylül ayında 5 yaşını (60 Ay) doldurmuş yani bugünkü tasarıda istendiği gibi 6 yaşına girmiş çocuklar 1. sınıfa kaydedilmiştir. Bu karar, hiçbir hazırlık yapılmadan uygulanmaya konmuştur. İlköğretim programları, materyaller, öğretmen eğitimi, destek faaliyetler vb. planlanmadığı için uygulama başarısız olmuştur (Gürkan,1987).” Görüşme yapılan öğretmenlerin tamamına yakını (12 öğretmen) 60 aylık çocukların okul kültürüne uymada sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu durum ile ilgili olarak bir öğretmen Ö(1); *“Okul kültürüne uymada zorlanıyorlar. Altına kaçırma, sınıfta uyuma, öğretmeni ve öğretim ortamını tanıyamama görülüyor. Okuma yazmada çok iyi okuyan ve yazan olduğu gibi, yapamayan öğrenci de fazla.”* demiştir. Öğretmen (5) ise; *“Çok zorlandılar. Okula uyum sağlayamadılar. Okula karşı korku da oluştu. Belki de başarılı olacak çocukların hayatları etkilendi. Okuma yazmada da sorunlar yaşadılar. Elleri yoruldu ve zor anladılar.”* diyerek sorunları dile getirmiştir.

Öğretmenlerin %54'ünün (144 öğretmen), 66 aylık öğrencilerin okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında oldukça ve tamamen sorunlar yaşadıklarını belirttikleri; buna karşın %85'inin (226 öğretmen) 72 ay ve üzeri öğrencilerin okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında hiçbir sorun yaşamadıklarını veya çok az sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Veriler incelendiğinde öğretmenlerin 60 aylık öğrencilerin kesinlikle sistemden çıkartılması gerektiği görüşünde birleştikleri anlaşılmaktadır. Bu üç yaş grubu ile aynı sınıf ortamında uğraşmak öğretmenleri çok yormuştur. Öğretmenler sınıf içerisinde üçe bölünerek konularını işlemeye çalışmışlar, bu durum da, birinci sınıfta zaten zor olan eğitim öğretim çalışmalarının daha da zorlaşmasına neden olmuştur. Yapılan görüşmelerde de bu üç yaş grubunun bir arada olmasının süreci olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılması anket verilerini destekler niteliktedir.

Öğretmenlerin yarısından fazlasının (144 öğretmen, %54), 66 aylık öğrencilerin de sorunlar yaşadıkları görüşünde olmaları bu öğrencilerin sistem içerisindeki durumlarının sorgulanması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Bu durum ile ilgili olarak Öztürk ve Uysal (2013), yaptıkları çalışmada şu sonuçlara ulaşmışlardır: Birinci sınıf öğretmenlerin tamamı, 60-66 aylık ve 72 aylık öğrencilerin bir arada bulundukları eğitim ortamında okuma ve yazma sürecinde görsel ve işitsel algıda farklılıklar olduğu görüşündedir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n= 12) seslerin yazılışlarını kavramada görsel algı farklılıklarını, bazı öğretmenlerse (n= 5) ifadeleri tam olarak anlayamamadan kaynaklanan işitsel algı farklılıklarını vurgulamıştır. Sınıf öğretmenleri, farklı takvim yaşındaki öğrencilerde karşılaşılan algısal farklılıkların bilişsel gelişimin geride olması, konsantrasyonlarının çabuk dağılması gibi nedenlerden kaynaklandığını ifade etmişlerdir. Farklı takvim yaşındaki öğrencilere bir arada eğitim verildiği sınıf ortamlarındaki öğretmenlerin çoğunluğu algısal farklılığın nedeni olarak 60-66 aylık öğrencilerin bilişsel gelişim olarak 72 aylık öğrencilerin gerisinde (n=12) olmaları şeklinde ifade etmişlerdir. Algısal farklılığın nedenleri olarak öğretmenlerden bazıları (n= 3) okul öncesi eğitimin eksikliği, (n= 2) derslere karşı ilgisizlik olarak ifade etmişlerdir. Sınıf öğretmenleri 60-66 aylık öğrenci grubu ile 72 aylık öğrenci grubunun okuma sürecinde benzer sorunlar yaşadığını, bu iki grup arasındaki ayırıcı noktanın farklılıkları aşma süreci olduğunu ifade etmişlerdir. 60-66 aylık grupla farklılıkların ortadan kaldırılmasının çok uzun bir süreç aldığını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerden bazıları 60-66 aylık çocukların dil gelişimi olarak 72 aylık çocuklardan geri olmalarını, çocukların sesleri okumalarındaki farklılığın nedeni olarak ifade etmiştir. Öğretmenlerin

çoğunluğu (n= 10) 60-66 aylık çocukların okul öncesi eğitim almamasını sesleri okumadaki farklılığın nedeni olarak gördüklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin çoğunluğu (n= 7) sesleri yazma aşamasında takvim yaşı küçük olan öğrencilerin kompleks olan K-S-Ş-R seslerinde zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin farklı takvim yaşındaki öğrencilerde sesleri yazma sürecinde karşılaşılan farklılıkların nedenleri olarak 60-66 aylık öğrencilerin motor becerilerinin gelişmemiş olması, el göz koordinasyon zayıflığı ve okul öncesi eğitim eksikliği olarak ifade etmişlerdir. 1. sınıf öğretmenleri farklı takvim yaşındaki öğrencilerde karşılaşılan algısal farklılıklar konusunda 2 temel konu üzerinde durmuşlardır. Birincisi 60-66 aylık öğrenci grubunda görsel algı konusuna dahil olan seslerin yazılışını kavrayamama ve seslerin görsel ifadelerini tanımakta güçlük çekmedir. Bu durumun sonucu olarak ses verme süreci uzamış, 72 aylık grup ise sürecin uzaması sonucu sıkıntılar yaşamıştır. İkinci konu ise işitsel algı olarak ifade edebileceğimiz komutları ve ifadeleri tam anlamamadır. Bu noktada öğretmenler 60-66 aylık grup ile iletişim kurmakta zorlandıklarını, bununla eğitim-öğretim sürecini sekteye uğrattığını ifade etmişlerdir. Sınıf öğretmenleri bunların temelinde yatan asıl nedenin ise 4+4+4 sistemine alt yapı oluşturulmadan bir anda geçilmesi olduğunu düşünmektedirler. Sınıf öğretmenleri okuma aşamasında farklı takvim yaşındaki öğrencilerin benzer sorunları yaşadıklarını burada bu iki grubu ayıran noktanın sorunların aşılma sürecindeki farklılıklar olduğunu dile getirmişlerdir. 72 aylık öğrenci grubunda sorunlar bir kaç tekrar sonucu çözüldükçe 60-66 aylık öğrenci grubunda ise bu sorunların giderilmesinin günlerce süren çalışmalarından sonra gerçekleştiğini ifade etmişlerdir. Bu noktada karşılaşılan sorunlar: süresiz sert ünsüzlerin söylenmesindeki zorluklar, Ğ,V,Y,F seslerinin doğru bir şekilde çıkarılamaması, seslerin okunmasının kavranamamasıdır. Yazma aşamasında ise sınıf öğretmenleri 60-66 aylık grupla çok sorunlar yaşadıklarını bazılarını da atlamadıklarını ifade etmişlerdir. Bu noktada 72 aylık öğrencilerle karşılaştırıldığında 60-66 aylık öğrencilerin güçlük yaşadığı sesler şunlardır: K-S-Ş-R, E-L-A ve birleşmeyen büyük harfler. Sınıf öğretmenleri bu farklılıkların nedenleri olarak 60-66 aylık grubun ince motor becerilerinin gelişmemiş olması, okul öncesi eğitim almamış olmaları, el-göz koordinasyon zayıflığı ve ilk sesler olması gibi ifadelerde bulunmuşlardır. Yazma sürecinde ise sınıf öğretmenlerinin çözüm üretmek için çabaladıklarını ifade ettikleri grup 60-66 aylık gruptur. Bu noktada şu çözümleri uyguladıklarını dile getirmişlerdir: Benzer seslerden yola çıkarak yazdırma, harflerin yönlerini hikayeleştirme, elden tutup yazdırma, noktalı-kılavuz çizgili parmak çalışmaları yapma ve görsel materyallerle

çalışma (kes-boya-yapıştır). Görüşme yapılan öğretmenlerin çoğu (10 öğretmen), bu durumun süreci olumsuz etkilediğini ve eğitim öğretim çalışmalarını zorlaştırdığını belirtmişlerdir. Bu konuda Ö(11), *“Öğretim sürecinde aksamalar oluyor. 72 aylık çocuklar daha ileriden gidiyor. 60, 66 aylık çocuklar onlara yetişmekte zorlanıyorlar. Süreci yaydığınızda da 72 aylık çocuklar sıkılıyorlar. 60, 66 aylık çocuklarda anlama, kavrama ve yorumlama çok zayıf.”* diyerek görüşünü belirtmiştir.

Öğretmenlerin %72’si (192 öğretmen), matematik dersinin haftada dört saatten beş saate çıkarılmasının bu dersteki başarıyı oldukça ve tamamen arttırdığı görüşündedirler. Görüşme yapılan öğretmenler de bu uygulamayı oldukça doğru bulmaktadırlar. “Çetin (2010), birinci sınıf matematik programı ile ilgili yaptığı çalışmada ankete katılan öğretmenlerin %94’ünün Matematik dersine daha çok zaman ayrılması şeklinde görüş belirttikleri sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırma anketten elde edilen bulguları destekler niteliktedir. Öğretmenlerin Matematik dersine daha çok zaman ayırma isteklerinin olması konuların yetiştirilememesinden kaynaklanıyor olabilir. Öğretmenlerin %50’sinin (131 öğretmen) Türkçe dersinin haftada on bir saatten on saate düşürülmesinin bu dersteki başarıyı hiç düşürmediği veya çok az düşürdüğü görüşünde oldukları görülmektedir. Öğretmenlerin böyle düşünmesinin nedeni diğer ifade ve beceri derslerinde eksik kalan okuma yazma çalışmalarını tamamlamaları olabilir. Öğretmenlerin %39’unun (103 öğretmen), programa yeni eklenen Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinin amacına uygun olarak işlenmediği görüşünde oldukları anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin %29’u dersi kısmen amacına uygun bulurken, %32’si ise dersi tamamen amacına uygun bulmaktadır. Öğretmenlerimizin çoğunlukla dersin amacına uygun olarak işlenmediği görüşünde olmaları programda yer alan Serbest Etkinlikler dersinden kaynaklanıyor olabilir. Ders saati değişimleri ile ilgili olarak görüşme yapılan öğretmenlerin bir bölümü (6 öğretmen), haftalık Matematik ders saati sayısının dörtten beşe çıkartılmasının olumlu olduğunu belirtmişlerdir. Beş öğretmen ise Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinin beş saat olmasını fazla bulmuşlardır. Bununla ilgili olarak Ö(9); *“Matematik dersindeki değişim iyi oldu. Türkçe dersinin on bir saatten on saate düşmesi etkilemedi. Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersini çok da amacına uygun yapamadık. Serbest Etkinliklerle beraber fazla geldi. Diğer dersleri desteklemek için de kullandık.”* şeklinde görüşünü belirtmiştir. Görüşmelerden elde edilen bulgular anketten elde edilen verileri destekler niteliktedir.

Öğretmenlerimizin %50’si (132 öğretmen), performans ve proje görevlerinin hiçbir şekilde amacına uygun yapılmadığı veya çok az amacına uygun yapıldığı

şeklinde görüş belirtmişlerdir. Bu konu ile ilgili olarak Ak (2006), tarafından yapılan ankette, öğrencilere proje yapmaları ve sunmaları için fırsat tanım maddesine 86 öğretmen (%32) “sıklıkla” cevabını vermiş; 80 öğretmen (%30) ise “ara sıra” cevabını vermişlerdir. Programın uygulanmaya başlanmasından günümüze kadar geçen sürede proje ve performans görevlerinin amacına uygun şekilde yapılamadığı yönünde öğretmenlerde bir algı oluşmuştur.

Öğretmenlerin yarısından fazlası (134 öğretmen, %51), birinci sınıf öğrencilerinin derslere aktif şekilde katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretim süreci içerisinde öğrencilerin derse katılımlarında herhangi bir sorun oluşmadığı görülmektedir. Farklı yaş gruplarının bir arada olması öğrencilerin derslere katılımını etkilememiştir. Korkmaz (2006), yaptığı araştırmasında da okuma yazma öğretimi için görüşü alınan 124 öğretmenden 28’inin öğrencilerin aktif şekilde ve isteyerek derslere katıldıklarını belirttikleri sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca Türkçe programında görüşüne başvurulmuş 133 öğretmenin 38’i programı öğrenci merkezli bulduklarını belirtmişlerdir. Yine birinci sınıf Hayat Bilgisi programı için görüşüne başvurulmuş 118 öğretmenden 26’sı programın öğrencileri aktif şekilde derse katılmaya yönlendirdiği görüşünü belirtmişlerdir. Birinci sınıf Matematik programı için ise görüşüne başvurulmuş 121 öğretmenden 34’ü programın öğrencilerin aktif şekilde derse katılmalarına fırsat verdiğini belirtmişlerdir. Bu çalışmalar anketten elde edilen bulgularla paralellik göstermektedir.

Öğretmenlerin yarıya yakını (127 öğretmen, %48), öğretim sürecindeki etkinliklerin kısmen gerçek yaşamla bağlantılı olduğunu belirtmişlerdir. Birinci sınıf öğretim programındaki etkinliklerin tekrar gözden geçirilerek gerçek yaşamla bağlantılı olması için üzerinde çalışılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır. Özellikle 60 ve 66 aylık öğrencilerin sisteme dahil olması birçok etkinliğin sınıf seviyesinin üzerinde algılanmasına neden olmuş ve bu sonucun ortaya çıkmasını sağlamış olabilir. Benzer şekilde öğretmenlerin %48’i (127 öğretmen), öğretim sürecindeki etkinliklerin kısmen kalıcı öğrenmeler sağlamaya yönelik olduğu görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerimizin kalıcı öğrenmeler sağlama konusunda sıkıntı yaşadıkları anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde programdaki etkinliklerin yetersiz olduğunu belirtmeleri, anket verilerinden elde edilen bulguları desteklemektedir.

Öğretmenlerin yarıya yakını (120 öğretmen, %45), öğretim süreci içerisinde 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili eğitim uygulamasının sekiz yıllık kesintisiz eğitim uygulamasına göre daha doğru bir uygulama olması görüşüne hiç katılmadıkları

görülmektedir. Paşa (2013) yaptığı çalışmada, okul yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sistemine öğretmenlerin bakışı ile ilgili görüşleri incelendiğinde okul yöneticileri sınıf öğretmenlerinin sistem değişiminden olumsuz etkilendiğini, branş öğretmenlerinde bir değişikliğin olmamasından dolayı, branş öğretmenlerinin sistemi daha çok özümsemiş olduğunu görüş bildirmişlerdir. Yöneticiler, öğretmenlerin özellikle norm kadro fazlası durumuna düşmeleri yada düşme ihtimallerinin olmasının sistemi kabullenmeleri yönünde olumsuz bir etki yarattığını, kamuoyu ve basının sürekli olarak olumsuzlukları ön plana çıkarmalarının bu süreci daha da olumsuzlaştırdığı görüşüyle beraber bakanlığın çelişkili açıklamalarını da öğretmenlerin ön yargılı olmalarının temel sebebi olarak değerlendirmişlerdir. Yöneticilere göre, öğretmenin görüşü alınmadığından dolayı öğretmen bu sistemi uygulamaya mecburdur. Öğretmenler okula başlama yaşının 72 ay olmasını istemektedir. Norm fazlası duruma düşmek ve yer değişikliği öğretmenin huzurunu bozmaktadır. Öğretmenlerin tepkisel davranması sistemin uzmanlar tarafından tanıtımı ve anlatımının yapılmamasından kaynaklanmaktadır. Bu araştırma öğretmenlerden elde edilen anket bulgularını destekler niteliktedir.

5.4. Öğretim Programının Değerlendirilmesine İlişkin Tartışma

Öğretmenlerin yarıya yakını (118 öğretmen, %45), öğretim programlarının kısmen sadece ürünü değil süreci de değerlendirecek şekilde tasarlanmış olduğu görüşünü belirtmektedirler. Okul seçimlerinin, sıralamaların sınavla yapılması ve notların sınavla verilmesi programın süreci değerlendirmesine fırsat vermemektedir. Öğretmenlerin %40'ının (105 öğretmen), birinci sınıf öğretim programının öğrencilerin öz değerlendirme yapmalarına fırsat vermediği görüşünde oldukları anlaşılmaktadır. %42'si ise (112 öğretmen), programın kısmen öğrencilerin öz değerlendirme yapmalarına fırsat verdiğini belirtmektedirler. Birinci sınıf öğretim programında öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri ile ilgili büyük sıkıntılar olduğu anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin %74'ünün (195 öğretmen), ölçme ve değerlendirme ile ilgili formların çok olmasının zaman problemi oluşturduğu şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir. Çetin (2010), birinci sınıf matematik programı ile ilgili yaptığı çalışmada ankete katılan öğretmenlerin %82'sinin ölçme ve değerlendirme formlarının zaman alıcı olduğu yönünde görüş belirttikleri sonucuna ulaşmıştır. Korkmaz (2006), yaptığı çalışmada birinci sınıf Hayat Bilgisi programı ile ilgili görüşüne başvuru olan 72

öğretmenden 12'sinin ölçme ve değerlendirme formlarının gereksiz ve zaman alıcı olduğunu belirttikleri sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırmalar anketten elde edilen bulguları destekler niteliktedir.

Öğretmenlerin %42'sinin (112 öğretmen), kılavuz kitaplardaki ölçme ve değerlendirme formlarının kısmen işlevsel olduğu yönünde görüş belirttikleri anlaşılmaktadır. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular da anket bulgularını destekler niteliktedir. Yapılan görüşmelerde öğretmenler bu formların daha kısa ve daha işlevsel olarak hazırlanması gerektiğini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin %44'ü (116 öğretmen), birinci sınıf öğretim programlarını kısmen öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin değerlendirilmesine uygun bulmaktadırlar. Ancak %41'i (109 öğretmen), programın öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini hiç değerlendirmeyen bir yaklaşımla tasarlandığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Öğretmenlerin programın daha çok bilgi aktarmaya dönük bir yaklaşımı ortaya koyduğu fikrinde oldukları anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin %42'sinin (111 öğretmen), değerlendirme için kılavuz kitapta yer alan etkinlikleri hiç yeterli bulmadıkları görülmektedir. Korkmaz (2006) yaptığı araştırmada özellikle birinci sınıf Matematik programı için etkinliklerin son derece yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Öğretmenlerin çok büyük bölümü (236 öğretmen, %89), sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri öğrencilerin bulunmasının değerlendirme çalışmalarını tamamen zorlaştırdığı görüşünde oldukları anlaşılmaktadır. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgularda seviye farklarının değerlendirmeyi zorlaştırdığı sonucu ortaya çıkmıştır. Bu durum ile ilgili olarak Ö(14); *“Birleştirilmiş sınıfmış gibi değerlendirme çalışmalarını planlamak zorunda kalıyoruz. Seviye farklılıkları uygulama ve değerlendirme çalışmalarını zorlaştırıyor.”* şeklinde görüş belirtmiştir. Bu durum anket verilerinden elde edilen sonucu destekler niteliktedir. Öğretmenlerin çözüm olarak genel bir değerlendirme ortalaması yakalamaya çalıştıkları görülmektedir. Öğretmenlerin %73'ünün (194 öğretmen) programdaki ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile ilgili kendilerini oldukça bilgili buldukları anlaşılmaktadır. Ankete katılan öğretmenlerin büyük oranda deneyimli öğretmenlerden oluşuyor olması bu sonucun çıkmasında etkili olmuş olabilir. Yine öğretmenlerin %63'ü (168 öğretmen), farklı ölçme araçlarını kullanma konusunda kendilerini oldukça ve tamamen yeterli bulmaktadırlar.

5.5.Öğrencilerin Derslere Yönelik Tutumlarına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Yönelik Tartışma

Öğretmenlerin üçte birinin (81 öğretmen, %31), öğrencilerinin en çok Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinde eğlendikleri görüşünü belirttikleri görülmektedir. Bu ders müfredata yeni eklenen bir derstir. 60- 66 aylık öğrencilerin ilkokul birinci sınıfa kaydedilmesi ile birlikte bakanlık bu yaş grubu çocukların sıkılacakları düşüncesiyle Serbest Etkinlikler dersi olmasına rağmen Oyun ve Fiziksel Etkinlikler dersini de programa dahil etmiştir. Yaş grubunun küçülmüş olması öğrencilerin çoğu zaman sıkıcı olan okuma yazma çalışmaları sırasında daha çok oyuna ihtiyaç duymalarına neden olmuş olabilir. Oyunlarla desteklenen okuma yazma çalışmaları da derslerin daha eğlenceli geçmesini sağlayarak öğrenmeleri daha da kolaylaştıracak ve özellikle 60-66 ay grubu öğrencilerin okula karşı olumlu tutum sergileyebilmelerine yardımcı olacaktır. Öğretmenler dersin eğlenceli olduğu görüşünü belirtmelerine rağmen ankete verdikleri yanıtlarda %39'unun (103 öğretmen), bu dersin hiç amacına uygun olarak işlenmediği görüşünü belirtmeleri, öğretmenlerimizin öğrencileri eğlendirmek için sınıf içerisinde alternatif etkinlikler buldukları şeklinde değerlendirilebilir. Görüş bu yönüyle anketten elde edilen verileri desteklememektedir.

Öğretmenlerin %25'i (67 öğretmen), öğrencilerinin en çok eğlendikleri ikinci dersi "Matematik" olarak belirtmişlerdir. Çetin (2010), yaptığı çalışmada derse yönelik tutum bölümünde, öğretmenlerin %44'ünün öğrencilerin Matematik dersini eğlenerek öğrendiği görüşünde oldukları sonucuna ulaşmıştır. Bu durum elde edilen bulguları desteklemektedir.

Öğretmenlerin %36'sı (95 öğretmen), öğrencilerin en çok sıkıldıkları dersin Türkçe olduğunu belirtmişlerdir. Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri öğrencilerin birlikte bulunmaları bu sonucun ortaya çıkmasına neden olmuş olabilir. Bu durum ile ilgili olarak Öztürk ve Uysal (2013), yaptıkları çalışmada, 60 -66 aylık öğrencilerin okuma yazma sürecinde zorlandıkları, 72 aylık öğrencilerin ise süreçte sıkıldıkları sonucuna ulaşmışlardır. Araştırma bulguları çalışmayı destekler niteliktedir.

5.6. Öğretmenlerin İlkokul Birinci Sınıf Programının Uygulanmasında Karşılaştıkları Sorunlara Yönelik Tartışma

Ankete katılan öğretmenlerimizin %36'sı (96 öğretmen), ilkokul birinci sınıf öğretim programının uygulanmasında karşılaştıkları ilk sorunun 60, 66, 72 ay ve üzeri yaştaki öğrencilerin sınıf ortamında birlikte bulunmaları olduğunu belirtmişlerdir. Bu durum anket verilerinden elde edilen bulgularla (%87) ve öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgularla da desteklenmektedir. Daha önce de belirtildiği gibi sınıf ortamında öğretmenin üçe bölünmesi son derece zorlayıcı ve yorucu olmaktadır. Kırk kişiye yakın sınıf mevcutlarıyla, toplu öğretimin esas alındığı bir ortamda öğretmenlerin çok zorlandıklarını belirtmeleri son derece doğaldır. Yaşı küçük öğrencilerle bireysel olarak ilgilenmek normal yaştaki öğrencilerle geçirilmesi gereken kaliteli zamanın da azalmasına neden olmaktadır. Uygulanan ankette, yapılan görüşmelerde ve programla ilgili düşüncelerde ilk sırada yer alan bu durumun bakanlık veya okul yönetimleri tarafından kesinlikle çözülmesinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Öğretmenlerin %9'u (24 öğretmen), programın uygulanmasında karşılaştıkları ikinci sorun olarak 60, 66 aylık öğrencilerin uyum, anlama ve dikkat eksikliğini belirtmişlerdir. Okul öncesi eğitim okullaşma oranlarının %30'lar civarında olduğu düşünülürse öğretmenlerimizin uyum problemleri yaşamaları kaçınılmazdır. Sınıf öğretmenlerinin yaşı küçük öğrencilerle ilgilenme konusunda okul öncesi öğretmeni kadar bilgili olmadıkları ve bu konuda fazladan bir eğitim almadıkları için sınıf ortamında uyum problemleri büyük sorun oluşturmuştur. Bu iki durumla ilgili olarak Öztürk ve Uysal (2013) tarafından yapılan çalışmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Öğretmenlerimizin %8'i (20 öğretmen), programın uygulanmasında karşılaştıkları üçüncü sorun olarak materyal eksikliği yaşanmasını belirtmişlerdir. Özellikle 60 ve 66 aylık öğrencilerin sisteme dahil edilmeleri, gerçekten de materyal ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Bu çocuklar henüz oyun çağının başında oldukları için öğretmenlerimiz tarafından oyun etkinlikleri ile öğretim yöntemleri izlenmeye çalışılmış ve bu durum materyal eksikliğini ortaya çıkarmıştır. Korkmaz (2006) tarafından yapılan ilköğretim birinci sınıf programına yönelik öğretmen görüşleri ile ilgili çalışmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

5.7. Öğrenci Velilerinin Görüşlerine Yönelik Tartışma

Öğrenci velileri ile yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular incelendiğinde velilerin en çok sınıfta bulunan küçük çocuklarla uyum sorunu yaşanmasından şikayet ettikleri görülmektedir. Bu görüş öğretmenler tarafından da desteklenmiştir. Öğretmenler de aynı durumun sıkıntı yarattığını belirtmişlerdir. Daha çok çocuğunun yaşı büyük olan öğrenci velileri, çocuklarının çalışmaları ciddiye almamalarından ve sıkılmalarından şikayet etmişlerdir. Bu görüş de araştırmadan elde edilen verilerle örtüşmektedir. 72 ay ve üzeri öğrencilerin sıkıldıklarını öğretmenler de yüksek oranda belirtmişlerdir. Yine yaş farkından kaynaklı olarak uygulanan hazırlık ve uyum programının öğrencilere hafif gelmiş olması da veliler tarafından belirtilen bir diğer sorundur. Çelenk (2003) tarafından belirtilen, “Okul olgunluğu sürecinde çocuk okula başlamadan çok önce, evinde zengin, okuma araç-gereçleri bulunan, işitsel ve görsel algıyı zenginleştirici, resim çizme ve tamamlama kitapları bulunan, kendisine öykü masal anlatan aile ortamından gelen çocuklar ilköğretime başlamadan önce okuma-yazmanın önkoşullarını büyük ölçüde gerçekleştirebilmektedirler.” görüşü, sınıf ortamında bulunan üç farklı yaş grubunun sorun yaşamalarının doğal olacağı sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Birkaç veli ise el yazısının zor olmasından yakınmışlardır.

Çözüm önerilerine baktığımızda ise veliler kesinlikle 72 ayını dolduran öğrencilerin ilkokul birinci sınıfa alınması gerektiği görüşünde birleşmişlerdir. Bu görüşleri de öğretmenlerin görüşleri ile örtüşmektedir. Veliler tarafından öğrencilerin yaş gruplarına ayrılacakları şeklinde bir çözüm önerisi de gelmiştir. Öğretmenlerin en çok zorlandıkları konunun 60,66, 72 ay ve üzeri öğrencilerin aynı sınıf ortamında bulunmaları olduğunu belirttikleri düşünüldüğünde, bu çözüm önerisi de öğretmen görüşlerini desteklemektedir. Veliler ayrıca ders kitaplarındaki etkinliklerin yetersiz olduğunu ve arttırılması gerektiğini, programın daha basitleştirilmesi gerektiğini, sınıf öğrenci sayılarının azaltılması gerektiğini belirtmişlerdir. Velilerin bu görüşleri Korkmaz (2006) tarafından yapılan çalışmada öğretmenler tarafından da desteklenmiştir. Veliler tarafından sunulan çözüm önerileri öğretmenlerin programın uygulanmasında karşılaştıkları sorunlar ile örtüşmektedir.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen öneriler verilmiştir.

6.1. Sonuçlar

İlkokul birinci sınıf öğretim programına yönelik öğretmen ve veli görüşlerini incelemek amacıyla yapılan bu araştırmadan elde edilen sonuçlar aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

1. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu ilkokul birinci sınıf öğretim programının amaçlarının 60 aylık ve 66 aylık öğrencilerin seviyelerine uygun olmadığı görüşündedir.
2. Öğretmenlerin %52'si programın amaçlarının 60 aylık öğrencilerin seviyelerine kesinlikle uygun olmadığı görüşündedirler.
3. Öğretmenlerin %40'ı amaçları kısmen birbiriyle tutarlı bulmuşlardır.
4. Öğretmenlerin %32'si öğretim programının amaçlarını 66 aylık öğrencilerin seviyelerine kısmen uygun bulmuşlardır. Kısmen katılım seviyesinin altındaki yüzdeler toplamı (%47) kısmen katılım seviyesinin üzerindeki yüzdeler toplamından (%21) daha fazladır. Öğretmenler 66 aylık öğrenciler için amaçları kısmen uygun bulmuşlar ve uygun bulmama yönünde eğilim göstermişlerdir.
5. Öğretmenlerin %67'si (177 öğretmen), programın amaçlarını 72 ay ve üzeri öğrencilerin seviyelerine tamamen uygun bulmuşlardır. Birinci sınıf öğretmenleri 72 ay ve üzeri yaştaki öğrencilerin okula kayıt edilmesini istemektedirler.
6. Öğretmenler programın amaçlarını ulaşılabilir düzeyde bulmuşlar ancak sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri öğrencilerin birlikte bulunmasının amaçlara ulaşmayı zorlaştırdığını belirtmişlerdir.

7. Uzun metinler öğrencileri çok zorlamaktadır. Bu duruma öğretmenlerin %66'sı tamamen katılmışlardır.
8. Metinlerdeki soyut kavramların öğrencileri çok zorladığını öğretmenlerin %51'i belirtmiştir.
9. Öğretmenlerin %52'si içeriğin 60 aylık öğrencilerin seviyelerine hiç uygun olmadığını belirtmişlerdir.
10. Öğretmenlerin %46'sı programdaki konuları kısmen tutarlı bulurken, %45'i temaların çocukları üst öğrenmelere kısmen hazırladığını belirtmişlerdir.
11. Öğretmenlerin %40'ı okuma yazma öğretiminin el yazısı ile yapılmasına rağmen ders kitaplarındaki metinlerin dik temel harflerle yazılmış olmasının “tamamen” sorun oluşturduğu görüşündedirler.
12. Öğretmenler %38 oranında Matematik dersinin içeriğini öğrencilerin seviyelerine “kısmen” uygun bulmuşlardır.
13. Öğretmenler yine %38 oranında ilk üç ay için hazırlanmış olan okula hazırlık ve uyum çalışmaları kitabının 72 ay ve üzeri öğrencilere sıkıcı gelmesi durumuna “kısmen” katılmaktadırlar.
14. Öğretmenlerin %39'u programdaki konuların hiçbir şekilde bireysel farklılıklar dikkate alınarak hazırlanmadığı görüşündedirler.
15. Öğretmenlerin %38'i programın içeriğinin 72 ay ve üzeri öğrencilerin seviyelerine “tamamen” uygun olduğu görüşündedirler.
16. Öğretmenlerin %66'sı 72 ay ve üzeri yaştaki öğrencilerin okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında “hiçbir şekilde” zorlanmadıkları görüşündedirler.
17. 60 aylık öğrencilerin okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında sorun yaşamaları durumuna ise öğretmenlerin % 63'ünün “tamamen katılıyorum” şeklinde görüş belirttiği görülmektedir.
18. Öğretmenler 66 aylık öğrencilerin okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında “kısmen” sorun yaşadıkları görüşündedirler.
19. Öğretmenlerin %48'i öğretim sürecindeki etkinliklerin gerçek yaşamla “kısmen” bağlantılı olduğu görüşündedirler.
20. Öğretmenlerin %48'i öğretim sürecindeki etkinliklerin “kısmen” kalıcı ve etkili öğrenmeler sağladığı görüşündedirler.

21. Öğretmenlerin %45'i "hiçbir şekilde" 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulamasını sekiz yıllık kesintisiz eğitime göre daha doğru bir uygulama olarak görmemektedirler.
22. Öğretmenler %43 oranında Matematik dersinin haftada dört saatten beş saate çıkarılmasını "tamamen" olumlu bulduklarını belirtmişlerdir.
23. Öğretmenlerin çok büyük bir bölümü (%89), sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri öğrencilerin birlikte bulunmalarının ölçme ve değerlendirme çalışmalarını "tamamen" zorlaştırdığı görüşündedirler.
24. Öğretmenlerin %44'ü programın öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine "kısmen" uygun olarak hazırlandığı görüşündedirler.
25. Öğretmenlerin çoğu (%44), Öğretim programının "kısmen" sadece ürünü değil süreci de değerlendirecek şekilde tasarlandığı görüşündedirler.
26. Öğretmenlerin %42'si, öğretim programlarının öğrencilerin öz değerlendirme yapmalarına "kısmen" fırsat verdiği görüşündedirler.
27. Öğretmenlerin %53'ü, programdaki ölçme ve değerlendirme formlarının fazla olmasının zaman problemi oluşturmaları durumuna "tamamen" katılmışlardır.

6.2. Öneriler

İlkokul birinci sınıf öğretim programına yönelik öğretmen ve veli görüşlerini incelemek amacıyla yapılan bu araştırma paralelinde getirilen öneriler araştırma sonuçlarına yönelik öneriler ve ilerde yapılacak olan araştırmalara yönelik öneriler olmak üzere iki alt başlık halinde verilmiştir.

6.2.1. Araştırma Sonuçlarına Yönelik Öneriler

1. Öğrenciler beş yaşından itibaren okula alınmaya devam edecekse bu çocukların mutlaka ana sınıfı eğitimi almaları sağlanmalıdır. Gelişim düzeyleri uygun olmayan öğrenciler ilkokula başlatılmamalıdır.
2. İlkokul 1. Sınıf öğretim programındaki ders süreleri ve ders sayıları öğrencilerin yaşları ve düzeyleri dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir. Programın öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak, yeteneklerini ortaya çıkaracak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

3. 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili olarak sıklıkla öğretmenlerin görüşleri alınmalı, öğretmenlerin uygulamayı özümsemesi sağlanmalıdır.
4. 60-66 aylık öğrenci grubu için farklı bir program uygulanabilir.
5. 4+4+4 eğitim sistemiyle ilgili olarak velilerin bilinçlendirilmelerine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

6.2.2.Yapılacak Olan Araştırmalara Yönelik Öneriler

1. Uygulama Adana ili merkez ilçelerindeki devlet okulları ile sınırlı tutulmuştur. Farklı türdeki okullarda benzer araştırmalar yapılabilir.
2. Uygulama sadece birinci sınıf öğretmenleri üzerine yapılmıştır. Diğer öğretmenler, yöneticiler ve öğrenciler üzerinde de yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel , Y. (2013). *Okul yöneticilerinin görüşlerine göre 2012 yılında ilköğretim ve eğitim kanununda yapılan düzenlemenin (4+4+4) İlkokullarda uygulanışı üzerine bir değerlendirme*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi İstanbul.
- Açıkgöz, K. (2004). *Aktif öğrenme*. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları.
- Ahioğlu, Ş. (2006). *Öğretmen ve veli görüşlerine göre farklı sosyoekonomik düzeydeki ailelerin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerin okuma yazma sürecini etkileme biçiminin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Ak, Ö. F. (2006). *İlköğretim okulları 1-5 sınıflarda uygulanmaya başlanan yeni ilköğretim programı hakkında sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul
- Akkan, E. (2013). *4+4+4 Eğitim modelinin değişim yönetimi bakımından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak
- Akyol, H. (2005). İlk Okuma Yazma Programı ve Öğretimi. Eğitimde Yansımalar VIII: Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu 14-16 Kasım 2005 Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Kayseri. 17-40. Ankara: Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Yayınları.
- Aydın, H. (2007). *Felsefî temelleri ışığında yapılandırmacılık (1. basım)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ayten, P. (2006). İlköğretim okullarında sosyal bilgiler dersini yürüten 4.ve 5. Sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersi öğretim programına ilişkin görüşleri, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Baykul, Y. (2005). *2004–2005 Yıllarında Çıkarılan Matematik Programı Üzerine Düşünceler*. Eğitimde Yansımalar: VIII. Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Bümen, N. T. (2005). Öğretmenlerin yeni ilköğretim 1-5. sınıf programlarıyla ilgili görüşleri ve programı uygulamaya hazırlayıcı bir hizmetiçi eğitim çalışması örneği. *Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ege Eğitim Dergisi*, 6(2), 21-50.
- Büyüköztürk, Ş. (2006). *Veri Analizi El Kitabı* PegemA Yayıncılık. Ankara.

- Çelenk S. (2002). İlkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi İlköğretim Online E-Dergi*. 1(2), 40-47.
- Çelenk, S. (2003). İlkokuma- yazma öğretiminde kuluçka dönemi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1-2 (36), 83-90.
- Çelenk, S. (2008). İlköğretim okulları birinci sınıf öğrencilerinin ilk okuma ve yazma öğretimine hazırlık düzeyleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (1), 83-89.
- Çetin, D. (2012). *İlköğretim birinci sınıf matematik programına yönelik öğretmen görüşleri*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Çınar, İ. (2004). Birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarında ilkokuma yazma öğretimine ilişkin bir araştırma. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5(7).
- Çınar, İ. (2008). *İlköğretimin önemi ve öğretmen*. *Eğitim Dergisi*. 20 www.egitisim.gen.tr adresinden 10.09.2012 tarihinde ulaşılmıştır.
- Çiftçi, E. (2010). *İlköğretim okullarında uygulanan yeni ilköğretim programı hakkında öğretmen görüşlerinin incelenmesi*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Demirel, Ö. (2009). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Erdoğan, İ. (2012). *Eğitimde değişim yönetimi*. Ankara: Pegem Yayınları
- Gülyüz H. (2004). *Türkçe İlkokuma yazma öğretimi kuram ve uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Gültekin M, (1998). *"Türkiye ve Avrupa Birliğine üye bazı ülkelerde zorunlu eğitim", eğitim bilimlerinde yenilikler*. Eskişehir: Açık öğretim Fakültesi Yayınları.
- Güneş F. (2000). *Uygulamalı okuma-yazma öğretimi*. Ankara, Ocak Yayınları.
- Güneş, F. (2007). *Ses temelli cümle yöntemi ve zihinsel yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Gürkan, T. (1987). Temel eğitimde 6 yaş uygulamasının değerlendirilmesi (Ankara ilinde bir inceleme). Ankara üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları
- Karacaoğlu, Ö. C. (2014). *Eğitimde program geliştirme (1. baskı)*. Ankara. Kısayol Yayıncılık.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.

- Keskinkılıç, K., Keskinkılıç, S. B., (2005). *Türkçe'nin temel becerileri ve ses temelli cümle yöntemi ile ilkokuma yazma öğretimi*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Koçyiğit, S. (2009). *İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ve ebeveynlerin görüşleri ışığında okula hazır bulunuşluk olgusu ve okul öncesi eğitime ilişkin sonuçları*. Yayınlanmamış doktora tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Korkmaz, İ. (2006). *Yeni İlköğretim birinci sınıf programının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi*. 10.09.2012 tarihinde <http://www.sosyalbil.selcuk.edu.tr/dergi/say1> 16 adresinden alınmıştır.
- Külekçi, E. (2013). 4+4+4 Eğitim sistemi kapsamında birleştirilmiş sınıf uygulamasına ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 2 (2), Makale no : 40
- MEB, (2005).*İlköğretim 1-5. sınıf programları tanıtım el kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.
- MEB, (2012). *12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular Cevaplar*. <http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular> 2012/12 Yıl_Soru_Cevaplar adresinden 10.09.2012 tarihinde alınmıştır.
- MEB, (2012). *On İki yıllık zorunlu eğitime yönelik uygulamalar, 2012/20 sayılı genelge*. Ankara: MEB Yayınları.
- MEB, (2013). İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. 28735 Sayılı Resmi Gazete.
- Oktay, A. (1998). Çocuğun yaşamında ilkokulun yeri ve önemi. *Yaşadıkça Eğitim*, 4.6-8.
- Oktay, A. (2003). *Türkiye'de erken çocukluk eğitiminin dünü, bugünü, geleceği*, OMEP World Counciland Conference'de Sunulan Bildiri, 5-11 Kuşadası/Türkiye.
- Oktay, A.(2004). 21. Yüzyılda Yeni Eğilimler ve Eğitim. *21. Yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitim Sistemi*, Dem Yayıncılık. İstanbul. s.16.
- Öz, E. (2009). *İlkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan güçlüklerin öğretmen ve ebeveyn görüşlerine dayalı olarak belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Özcelik, D. A. (2010). *Eğitim programları ve öğretim (2. baskı)*. Ankara. Pegem Akademi Yayıncılık.

- Öztürk E.,& Uysal K., (2013). “İlkokul 1.Sınıf Öğrencilerinin Okuma–Yazma Süreçlerinin Takvim Yaşı Yönünden Karşılaştırılması.” Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü. Bu çalışma XII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumunda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.
- Özyılmaz, Ö. (1998).*Sekiz yıllık kesintisiz zorunlu eğitim: beklentiler, sorunlar ve yansımalar*. Ankara: Taş Kitapçılık.
- Paşa, Memişoğlu, S.(2013). *AİBU Eğitim Fakültesi Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2). Makale No:02
- Prof. Dr. Atalay Yörükoğlu Ulusal Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Politikaları VIII. Çalıştay Raporu (2013). Hacettepe Üniversitesi. Tıp Fakültesi. Ankara.
- Senemoğlu, N. (1987).*Bilişsel giriş davranışları ve dönüt-düzeltilmenin erişkiye etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sharp, C. (1998). *Age Of Starting School and The Early Years Curriculum*. Paper prepared for the NFER’s Annual Conference One Great George Street Conference Centre, London, Tuesday, 6th. October.
- Stewart D. N. (1986).Writing and reading to learn primary english teaching association. *Journal Announcement*, Riesep US California
- Ülkü, Ü.B. (2007). *Anasınıfı ve ilköğretim 1. sınıfa devam eden çocukların velileri ve öğretmenlerinin, çocukların okul olgunluğu hakkındaki görüşlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Ünüvar, P. (2002). *Burdur ili ilköğretim okullarında ilkokuma ve yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlar*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Varış, F. (1978). *Eğitimde program geliştirme “teorik ve teknikler” (3. baskı)*.Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Yalın, A., Levent, B., Eroğlu, Ç., Cerrah, N., &Sundur, T., (2004). *Öğretmen el kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Yayınları.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, S. (2009). *İlköğretim I. Kademe Matematik Dersi Öğretim Programı’ nın Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*.

Yayınlanmamış yüksek lisans tez, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

EKLER

Ek 1.Anket Formu

ANKET

Saygıdeğer Öğretmenim;

Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans yapmaktayım. Bu anket, uygulamakta olduğunuz ilkokul birinci sınıf öğretim programı hakkındaki görüşlerinizi belirlemek ve yüksek lisans tez çalışmamda kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Anketteki soruların herhangi bir doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Ankette yer alan maddelere cevap verirken kendi deneyim ve gözlemlerinizi dikkate alarak size en uygun seçeneği işaretleyiniz. Size uygun seçeneği işaretlerken samimi ve objektif olmaya, boş bırakmamaya özen gösteriniz. Bu doğrultuda her cümle ile ilgili görüşünüzü belirtmek için size en uygun olan seçeneğe (X) işareti koyunuz. Bu çalışmanın başarıya ulaşmasında sizlerin görüşleri büyük önem taşımaktadır. Anketi doldurmak için ayırdığınız zaman ve gösterdiğiniz çaba için teşekkür eder, derslerinizde başarılar dilerim.

Bülent AKÇA

BÖLÜM I

KİŞİSEL BİLGİLER FORMU

Cinsiyetiniz : () Kadın () Erkek

Yaşınız : () 22–27 () 28–33 () 34–39
() 40–45 () 45 ve üzeri

Mezun olduğunuz kurum:

() Eğitim Fakültesi () Eğitim Enstitüsü () Öğretmen Okulu
() Fen Edebiyat Fakültesi () Eğitim Yüksekokulu Diğer.....

Mesleki kıdeminiz:

() 1–5 yıl () 6–10 yıl () 11–15 yıl () 16–20 yıl () 21 yıl ve üzeri

Birinci sınıf okutma tecrübeniz:

() 1. kez () 2. kez () 3. kez () 4. kez () 5 ve üzeri

Sınıf mevcudu: () 10–20 () 21–30 () 31–40 () 41 ve üzeri

BÖLÜM II

AÇIKLAMA	Tamamen Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
Aşağıda ilkököl birinci sınıf öğretim programlarına ilişkin görüşlerinizi içeren maddelere yer verilmiştir. Her bir maddeyi tek tek okuyarak maddenin size ne ölçüde uygun olduğuna karar veriniz. Lütfen işaretsiz ifade bırakmayınız ve ölçek üzerine herhangi bir kimlik bilgisi yazmayınız. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.					
İlköğöl 1. sınıf programının amaç ve kazanımları ile ilgili görüşler					
1. Öğretim programının amaçları 60 aylık çocukların seviyelerine uygun olarak hazırlanmıştır.					
2. Öğretim programının amaçları 66 aylık çocukların seviyelerine uygun olarak hazırlanmıştır.					
3. Öğretim programının amaçları 72 ay ve üzeri çocukların seviyelerine uygun olarak hazırlanmıştır.					
4. Üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları öğretim programının amaçlarına hizmet etmektedir.					
5. Birinci sınıf öğretim programında amaçların azaltılarak hafifletilmesi programın uygulanabilirliğini arttırmıştır.					
6. Öğretim programındaki amaçlar birbiriyle tutarlıdır.					
7. Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunması programın amaçlarına ulaşmasını zorlaştırmaktadır.					
8. 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitimin amaçları konusunda yeterli bilgiye sahibim.					
9. Öğretim programındaki amaçlar açık ve anlaşılır bir dille ifade edilmiştir.					
10. Öğretim programındaki amaçlar öğrenilebilir ve öğretilebilir niteliktedir.					

	Tamamen Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
Programdaki konular ile ilgili görüşler					
11. Programın içeriği 60 aylık çocukların seviyelerine uygundur					
12. Programın içeriği 66 aylık çocukların seviyelerine uygundur.					
13. Programın içeriği 72 ay ve üzeri çocukların seviyelerine uygundur.					
14. Programdaki konular bireysel farklılıklara uygun olarak hazırlanmıştır.					
15. Programdaki konular birbiriyle tutarlı olarak hazırlanmıştır.					
16. Programdaki konular çocuklar için ilgi çekici ve merak uyandırıcıdır.					
17. Üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitaplardaki konular açık ve anlaşılır şekildedir.					
18. Üç aylık hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitaplar kapsam olarak yeterlidir.					
19. 72 ay ve üzeri çocuklar hazırlık ve uyum çalışmaları için hazırlanan kitapları sıkıcı bulmaktadırlar.					
20. Temalar çocukları üst öğrenmelere hazırlayacak şekilde düzenlenmiştir.					
21. Matematik dersinin içeriği öğrencilerin seviyesine uygundur.					
22. Hayat Bilgisi dersinin içeriği öğrencilerin seviyesine uygundur.					
23. Türkçe dersinin içeriği öğrencilerin seviyesine uygundur.					

	Tamamen Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
24. Okuma metinlerinin çok uzun olması öğrencileri zorlamaktadır.					
25. Metinlerde soyut kavramların fazla olması öğrencileri zorlamaktadır.					
26. Okuma yazma öğretiminin bitişik eğik yazı ile yapılmasına rağmen kitaptaki metinlerin dik temel harflerle yazılması sorun oluşturmaktadır.					
Programın öğretim süreci ile ilgili görüşler					
27. İlk üç aylık dönemdeki hazırlık ve uyum çalışmaları, üç ay boyunca ve kılavuz kitapta belirtildiği şekilde uygulanmaktadır.					
28. 60 aylık çocuklar okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında büyük sorunlar yaşamaktadırlar.					
29. Matematik dersinin haftada dört saatten beş saate çıkarılması bu dersteki başarıyı arttırmaktadır.					
30. Türkçe dersinin haftada on bir saatten on saate düşürülmesi bu dersteki başarıyı düşürmektedir.					
31. 66 aylık çocuklar okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında büyük sorunlar yaşamaktadırlar.					
32. Programa yeni eklenen oyun ve fiziksel etkinlikler dersi amacına uygun olarak işlenmektedir.					
33. 72 ay ve üzeri çocuklar okul kültürüne uymada ve okuma yazma çalışmalarında büyük sorunlar yaşamaktadırlar.					
34. Performans ve proje görevleri amacına uygun olarak yapılabilmektedir.					
35. Öğrenciler aktif şekilde derse katılmaktadırlar.					

	Tamamen Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
36. Öğretim sürecindeki etkinlikler gerçek yaşamla bağlantılıdır.					
37. Öğretim sürecindeki etkinlikler etkili ve kalıcı öğrenmeler sağlamaya yöneliktir.					
38. Öğretim süreci içerisinde 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulaması 8 yıllık kesintisiz eğitime göre daha doğru bir uygulamadır.					
Programın Değerlendirilmesi İle İlgili Görüşler					
39. Öğretim programları sadece ürünü değil süreci de değerlendirecek şekilde tasarlanmıştır.					
40. Öğretim programları öğrencinin öz değerlendirme yapmasına fırsat vermektedir.					
41. Programlarda ölçme ve değerlendirme ile ilgili formların çok olması zaman sorunu oluşturmaktadır.					
42. Kılavuz kitaplardaki ölçme ve değerlendirme formları işlevseldir.					
43. Program öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin değerlendirilmesine uygundur.					
44. Değerlendirme boyutunda kılavuz kitapta yer alan etkinlikleri yeterli buluyorum.					
45. Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunmaları ölçme ve değerlendirme çalışmalarını zorlaştırmaktadır.					
46. Programlardaki ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile ilgili yeterli bilgiye sahibim.					
47. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları için farklı ölçme araçlarını (performans, proje, kavram haritaları, gözlem, ürün dosyası) kullanabiliyorum.					

BÖLÜM III

Lütfen aşağıda verilen ifadelerde boş bırakılan kısımları doldurunuz.

- 1 – Öğrenciler en çokdersinde eğlenmektedirler.
- 2 – Öğrenciler en çokdersinde sıkılmaktadırlar.
- 3 – İlkokul birinci sınıf programının uygulanmasında en çok karşılaştığınız üç sorunu yazınız.

- a)
- b)
- c)

Bülent AKÇA

Ek 2.İlkokul Birinci Sınıf Öğretim Programına Yönelik Öğretmen Görüşme Formu

Araştırma Sorusu : İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin ilkokul birinci sınıf öğretim programları hakkındaki görüşleri nelerdir?

Tarih :

Başlangıç ve Bitiş Saati :

Yer :

Sayın Öğretmenim;

İlkokul birinci sınıf öğretim programları hakkında öğretmen ve velilerin görüşlerinin incelenmesine yönelik bir araştırma yapmaktayım. Öğretim programlarının uygulanması ile ilgili görüşlerinizi öğrenmek ve çözüm önerilerinizden de yararlanmak istiyorum. Bu çalışmadaki amacım öğretmenlerin ilkokul birinci sınıf programlarının amaçlarına, içeriğine, öğretim süreçlerine ve değerlendirmesine yönelik görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Bu nedenle programın uygulayıcısı olarak sizden programla ilgili olumlu ve olumsuz bulduğunuz yönler ile çözüm önerilerinizi almak istiyorum.

Görüşme sırasındaki görüşlerinizin tümü gizli kalacaktır. Bu bilgileri araştırmacının dışında herhangi bir kişi görmeyecektir. Ayrıca bu görüşmenin sizinle yapıldığına dair herhangi bir bilgi de raporlarda kesinlikle yer almayacaktır.

Başlamadan önce sormak istediğiniz bir soru var mı?

Görüşmeyi not tutmanın zor olması ve görüşmenin rapor aşamasına getirilmesi sırasında kolaylık sağlaması amacıyla kaydetmek istiyorum. Bu durum sizi rahatsız eder mi?

Görüşmenin yaklaşık yirmi dakika süreceğini düşünüyorum. Hazırsanız başlayalım.

Değerli katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Soru 1. Kişisel Bilgileriniz

a) Meslekteki Kıdeminiz

.....

b) Kaç Kez Birinci Sınıf Okuttunuz?

.....

c)Mezun Olduğunuz Okul

.....

d) Sınıf Mevcudunuz

.....

Soru 2. Birinci sınıf öğretim programında amaçların niteliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Soru 3.Sınıf ortamında 60, 66, 72 ay ve üzeri çocukların birlikte bulunması;

3.1. Programın amaçlarını nasıl etkilemektedir?

3.2. Programın içerik boyutunu nasıl etkilemektedir?

3.3. Programın öğretim sürecini nasıl etkilemektedir?

3.4. Programın değerlendirme boyutunu nasıl etkilemektedir?

Soru 4. İlk üç ay için hazırlanmış olan okula hazırlık ve uyum çalışmaları kitabı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Soru 5. Yeni programdaki ders saati değişimlerini nasıl buluyorsunuz?

Soru 6. 60 aylık çocukların okul kültürüne uyumları ve okuma yazma çalışmalarına katılımlarında karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

Soru 7. Öğretim süreci içerisinde 4+4+4 olarak bilinen on iki yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulaması ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Soru 8. Öğretim programının değerlendirme boyutunda karşılaştığınız güçlükler nelerdir?

Ek 3. İlkokul Birinci Sınıf Öğretim Programına Yönelik Veli Görüşme Formu

Araştırma Sorusu : İlkokul birinci sınıf öğrenci velilerinin ilkokul birinci sınıf öğretim programları hakkındaki görüşleri nelerdir?

Tarih :

Başlangıç ve Bitiş Saati :

Yer :

Sayın Veli;

İlkokul birinci sınıf öğretim programları hakkında öğretmen ve velilerin görüşlerinin incelenmesine yönelik bir araştırma yapmaktayım. Öğretim programlarının uygulanması ile ilgili görüşlerinizi öğrenmek ve çözüm önerilerinizden de yararlanmak istiyorum. Bu çalışmadaki amacım velilerin ilkokul birinci sınıf programlarına yönelik görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Bu nedenle sizden programla ilgili olumlu ve olumsuz bulduğunuz yönler ile çözüm önerilerinizi almak istiyorum.

Görüşme sırasındaki görüşlerinizin tümü gizli kalacaktır. Bu bilgileri araştırmacının dışında herhangi bir kişi görmeyecektir. Ayrıca bu görüşmenin sizinle yapıldığına dair herhangi bir bilgi de raporlarda kesinlikle yer almayacaktır.

Başlamadan önce sormak istediğiniz bir soru var mı?

Görüşmeyi not tutmanın zor olması ve görüşmenin rapor aşamasına getirilmesi sırasında kolaylık sağlaması amacıyla kaydetmek istiyorum. Bu durum sizi rahatsız eder mi?

Görüşmenin yaklaşık yirmi dakika süreceğini düşünüyorum. Hazırsanız başlayalım.

Değerli katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Soru 1. Kişisel Bilgileriniz

a) Yaşınız

.....

b) Mesleğiniz

.....

c) Eğitim Durumunuz

.....

d) Çocuk Sayısı

.....

Soru 2.Öğrencinizin eğitim öğretim sürecinde yaşadığı sorunlar nelerdir?**Soru 3. Bu konuda önerileriniz nelerdir?**

Bülent AKÇA

Ek 4. İzin Belgesi

**T.C.
ADANA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü**

Sayı : 91216907/101.99/650543
Konu :Tez (Bülent AKÇA)

18/04/2013

VALİLİK MAKAMINA

İlgi: Çukurova Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğünün 27.02.2013 tarihli ve 913 sayılı yazısı,

İlimiz Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Bülent Akça' nun, Danışmanı Yrd. Doç. Dr. Memet Karakuş yönetiminde hazırlanmış olduğu "İlkokul Birinci Sınıf Öğretim Programına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı tezi ile ilgili veri toplama çalışmasını, ilgi yazı ekindeki listede isimleri belirtilen okullarda yapmak istedikleri ile ilgili yazı, okul listesi, anket soruları ekte sunulmuştur.

İlimiz "İl Araştırma Değerlendirme Komisyonu" nun 10.04.2013 tarihli komisyon kararı doğrultusunda, yukarıda adı ve danışmanı belirtilen öğrencinin, hazırlanmış olduğu "İlkokul Birinci Sınıf Öğretim Programına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi" konulu tezi ile ilgili veri toplama çalışmasının, okul müdürlerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, eğitim ve öğretim aksatılmadan istekli öğrencilere, 2013 nisan ve mayıs aylarında ekte isimleri belirtilen okullarda yapılması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Mehmet Ali SEİAMET
Millî Eğitim Müdür V.

OLUR
18/04/2013

Dr. Mehmet Ali ÖZKAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak teyidi: <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden afa7-cc53-39cd-b736-7fb6 kodu ile yapılabilir.

Valilik Binası B Blok 1. Kat Temel Eğitim Bürosu
Elektronik Ağ: www.adana.meb.gov.tr
e-posta: temelagitm01@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: LCEYLAN Öğr.
Tel: (0 322) 4588371
Faks: (0 322) 4585392-95

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı-Soyadı : Bülent AKÇA
Doğum Tarihi : 01.01.1980
Doğum Yeri : Mersin
Bildiği Yabancı Dil : İngilizce

EĞİTİM DURUMU

2011-2014 : **Yüksek Lisans**, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü
2000-2004 : **Lisans**, Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf
Öğretmenliği Ana Bilim Dalı

İŞ DURUMU

2011-Halen : Adana, Seyhan, Bahçelievler İlkokulu, Sınıf Öğretmenliği
2006-2011 : Adana, Aladağ, Yetimli İlkokulu, Sınıf Öğretmenliği
2005-2006 : Adana, Aladağ, Karahan İlkokulu, Sınıf Öğretmenliği
2004-2005 : Manisa, Selendi, Terziler Şehit Ekrem Çimen İlkokulu Sınıf
Öğretmenliği